

Завяршаецца падпіска на «Звязду» на II квартал. Заставайцеся з намі!

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА АДЗНАЧАЕ ПАРАДАКСАЛЬНУЮ СІТУАЦЫЮ Ў АДНОСІНАХ З УРАДАМ РАСІІ

Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў на нарадзе па выніках афіцыйных візітаў у Венесуэлу і Бразілію, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Адзначаючы нараду, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што размова пойдзе аб нацыянальнай беспесці і незалежнасці беларускай дзяржавы. «Так склалася сітуацыя пасля распаду СССР, што мы апынуліся ў сур'ёзнай залежнасці ад адной ці двух краін па многіх пазіцыях. Ішлі гады, і як ні спрабавалі мы выбудаваць раўнапраўныя адносіны ў Саюзнай дзяржаве, ЕўрАзЭС, СНД, усё больш і больш пачалі працягвацца тэндэнцыі старэйшага і маладшага брата».

«Нас да гэтага падштурхоўваюць не толькі негатывыя наступствы глабальнага эканамічнага крызісу, але і пагаршэнне сітуацыі ў гандлі з нашымі традыцыйнымі партнёрамі», — сказаў ён.

Звяртаючыся да ўдзельнікаў нарады, кіраўнік дзяржавы нагадаў, што амаль паўгода таму стала відэавочнай неабсякае залежнасці ад экспарту на адзін рынак. «Спачатку закрылі пастаўкі па цукру, потым — па малаку, потым паставілі нас у яроўныя ўмовы, увёўшы дадатковыя бар'еры ў гандлі нашай тэхнікай. Таму мы шукаем новыя рынкі збыту, спрабуем гандляваць з новымі дзяржавамі».

«У апошнія гады праблемы тут узнікаюць, як гаворыцца, на роўным месцы і далёка не заўсёды вырашаюцца канструктыўна і хутка». Шчыра скажа, парадоксальная сітуацыя складаецца ў адносінах з урадам Расіі».

Аб гэтым Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што размова не ідзе аб пусцім народзе і аб Расіі. «Той, хто кіне камень у рускага чалавека, той проста будзе несумленным чалавекам», — адзначыў ён і дадаў, што «іншая справа — пазіцыя, якую сёння займае расійскі ўрад».

Прэзідэнт заявіў, што справа не ў тым, каб чаровы раз уключыць расійскі ўрад або Пуціна. Гэта выклікала вялікай колькасцю нявырашаных праблем па суб'ектыўных прычынах з расійскага боку.

Паводле яго слоў, беларускі бок падпісаў сур'ёзныя дакументы, дасягае маштабнага дамоўленасця са сваймі стратэгічнымі саюзнікамі, але пры гэтым ніяк не атрымліваецца дабіцца прэзэрватыў і справядлівых умоў узаемнага гандлю.

«Больш таго, нашы захады па пашырэнні супрацоўніцтва суправаджаюцца саркастычнымі каментарыямі з іх боку. Менавіта таму сёння як ніколі мы вымушаны актыўна працаваць у любым, нават самым аддаленым, кутку свету, дзе можна разлічваць на прадказальны і сумленныя ўмовы ўзаемавыгадных гандлёва-эканамічных сувязяў. На Расіі ў Еўропе звет клімам не сышоў, трэба выходзіць у іншыя рэгіёны і дзяржавы са сваёй прадукцыяй і праектамі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

У гэтым кантэксце вельмі перспектыўным Прэзідэнт лічыць рэгіён Лацінскай Амерыкі. Ён прывёў прыклад адносінаў з Венесуэлай, з якой Беларусь пачала супрацоўнічаць усяго некалькі гадоў таму, а бакі ўжо выйшлі на ўзровень стратэгічнага партнёрства на аснове поўнага даверу і ўзаемнай павягі. Гандлёвы абарот паміж дзюма краінамі з калеенных лічбаў выйшаў на шматлімільёны паказчык.

«Прытым не за кошт простага гандлю. Мы прыйшлі ў Венесуэлу з сучаснымі ведамі, тэхналогіямі, вытворчасцю. У поўным сэнсе слова працягнулі руку дружбы венесуэльскаму народу. Прышліш не так, як іншыя захадныя карапары, — выцягнуць рэсурсы і пайсці, туга напакваўшы кішэнь, а каб сумеснымі намаганнямі працаваць на карысць нашых народаў», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Ён дадаў, што вынікам такога сумленнага падыходу стала відэамова Беларусі ў рэгіёне і тое, што Беларусь далучылі да святых святых любой дзяржавы — праектаў у галіне асаваення прыродных багаццяў і энергетычных рэсурсаў.

«Я асабіста бяру на кантроль усё пазіцыі, па якіх мы проста размаўлялі, не тое што дагаворваліся, а размаўлялі ў Венесуэле, Бразіліі і ўвогуле ў Лацінскай Амерыцы», — сказаў Прэзідэнт Беларусі. Усе дамоўленасці пусцімі фразамі не застаюцца, і патрабаванні па эфектыўнай іх рэалізацыі будуць працягвацца да кожнага паасобку.

Папярэднія вынікі гэтай работы будуць падаведаны ўжо восенню гэтага года ў час візіту Прэзідэнта Венесуэлы Уга Чавеса ў Беларусь. У будучым годзе адбудзецца паездка такой жа дэлегацыі ў Венесуэлу, дзе павінны быць адкрыты новыя вытворчасці. «Я кожнага спытаю, колькі за гэты год пасля візіту прадалі тэхніку, колькі стварылі сумесных вытворчасцяў», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Улічваючы тое, што ў беларускіх прадпрыемстваў на венесуэльскай тэрыторыі яшчэ не наладжаны з'вяз, Аляксандр Лукашэнка таксама падкрэсліў, што калі выйдзе са строю трактар і будучы паўгода чакані, то такое супрацоўніцтва з Беларуссю венесуэльцам будзе не патрэбна.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў якаснага выканання дасягнутых дамоўленасцяў. Неабходна ўлічваць, што Беларусь працуе ў Венесуэле не бясплатна, а атрымлівае за гэта грошы, дадаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў актывізаваць работу па развіцці супрацоўніцтва з краінамі розных рэгіёнаў свету. Гаворачы аб поспехах у развіцці адносінаў з Венесуэлай, Аляксандр Лукашэнка назваў гэта паказальным прыкладам. «Аднак узнікае рэзоннае пытанне, чаму мы чакалі і не пачалі працаваць з Венесуэлай раней? Чаму да гэтага часу не выходзім на іншыя дзяржавы гэтага рэгіёну, дзе нас чакаюць?» — задаўся пытаннем кіраўнік дзяржавы.

БЕЛАРУСЬ ПОЎНАСЦЮ ПАДТРЫМЛІВАЕ ІНІЦЫЯТЫВЫ КАЗАХСТАНА Ў АБСЕ

Дзейны старшыня АБСЕ, дзяржаўны сакратар — міністр замежных спраў Казахстана Канат Саўдабаеў ад імя кіраўніка казахстанскай дзяржавы Нурсултана Назарбаева запрасіў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка прыняць удзел у саміце Арганізацыі па беспесці і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ), які адбудзецца ў другой палове 2010 года ў Астане, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Канат Саўдабаеў назваў прарыўнымі тыя дамоўленасці, якія былі дасягнуты ў час мінулага візіту Нурсултана Назарбаева ў Беларусь. «Вы на справе прадэманстравалі, што Беларусь ідзе ў Казахстан на доўгі і ўсур'ёз», — звярнуўся да Аляксандра Лукашэнка дзяржсакратар Казахстана. «Мы поўнацю згодны з заявай Нурсултана Назарбаева, што Казахстан быў дэлегаваны на пасадку старшыні АБСЕ ў якасці калектыўнага прадстаўніка ад краін СНД, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — І ў сувязі з гэтым Беларусь поўнацю падтрымлівае прыярытэты дзейнасці, якія заявіў Казахстан на гэтай пасадзе».

Аляксандр Лукашэнка выказаў цвёрдую ўпэўненасць у недапушчальнасці выпусцевання асноватворнай ідэі Мылнага саюза. «Калі мы дамоўліліся аб канцэптуальным палажэнні — аб тым, што ўтвараецца адзіная злучаная мытная тэрыторыя, то гэта значыць, што няма выключэнні і абмежаванні тут не дапушчальны — ні па якіх гандлёвых пазіцыях», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. На яго думку, Расіі ў пытанні адзінай мытнай тэрыторыі было б абсурдна бяцца за свае пазіцыі. «Нягю Расія і Казахстан бяцца Беларусі? Ці Расія бяцца Беларусі і Казахстан?.. У Расіі магучы рынак — хіба з такім маштабам трэба кагосьці бяцца, а тым больш нас?», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што ў справе Мылнага саюза неабходна дакладна рухацца ў задзеленым напрамку. «У адваротным выпадку атрымаецца нешта падобнае да СНД, ЕўрАзЭС», — тое, што мы ўжо праходзілі», — заявіў кіраўнік дзяржавы. Беларусь лідар канстатаваў наяўнасць добрых і цэльных адносінаў паміж Беларуссю і Казахстанам. «Казахстан — гэта галоўная краіна ў Цэнтральна-Азіяцкім рэгіёне. І мы далёка не выпадкова пераносім свае вытворчасці ў Казахстан — гэта ключ да асаваення рынку Цэнтральнай Азіі. І самі разумеюць, вы можаце разлічваць на вельмі доўгатаэрмінавое супрацоўніцтва з Беларуссю», — запэўніў Аляксандр Лукашэнка.

Прамая лінія

АД ПЕНСІІ ДА ДАПАМОГ

Адрасная сацыяльная дапамога, пенсіі, падтрымка ветэранаў, выплаты да 65-годдзя Перамогі — усё гэта стане тэмамі «прамой лініі» нашай газеты з удзелам намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валянціны Вікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ.

Паводле папярэдняй дамоўленасці, «прамая лінія» пройдзе 5 красавіка з 12 да 13 гадзін на радыкацыйных тэлефонах (8 017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары 287 17 57.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

31 САКАВІКА 2010 г. СЕРАДА № 60—61 (26668—26669) Кошт 650 рублёў ВІДАЕЦЦА 3 9 ЖНІЎНА 1917 г.

Спецыяліст па маркетынгу Таццяна ГРЫНЬКО і мастак мадэльер Алена КУКОВІЧ з ЗАТ «Людміла»: калі вам хочацца дэманстраваць ярка!

...Ручнічкі, так званыя вафельнікі і махровыкі, сурэткамі, халатамі, прасцінамі цяпер цяжка каго здзіць — у кожнай больш-менш вялікай краме выбар прстойны: і па цэнах, і па якасці, і па вытворцах. Дзяржынская тэкстыльная фабрыка вырашыла «браць» спажаўца палепшанай якасцю — тут выкарыстоўваюцца праху з Еўрасаюза. Гэта кручанцы ніткі, якія надаюць тым жа ручнічкі, халатам большую шчыльнасць, пушыстасць і, адпаведна, даўгавечнасць.

Васілья фарбы, розныя спосабы нанясення малюнкаў (трансферны, калі друк адбываецца пад прасам, або жакардавы, калі малюнак нібы «друкуецца» на самой тканіне) — усё гэта не пакіне патэнцыйнага пакупніка абьякывам. Тым больш, як адгукнулася на наш запыт менеджар прадпрыемства Алена СЕЛЯЗ-НЁВА, цэны на прадукцыю ў розніцу, а яе можна набыць па ўсёй Беларусі, цалкам прымальныя. Скажам, камплект з некалькіх ручнічкі для кухні — ад 10 да 20 тысяч рублёў, лазевыя ручнічкі — ад 20 да 40 тысяч. Дарчы, плануецца распрадаць вырабы фабрыкі і на самой выставе.

Мноствам новых калекцый абутку парадавала віцебская кампанія «Марко». Яна, як вядома, складаецца з трох прадпрыемстваў, якія пад агульнай гандлёвай маркай «Марко» вырабляюць у год 3,5 мільёна пар абутку. Столькі, дарчы, не выпускаецца ні ў адной з краін СНД. На форуме кампанія вядзе толькі аптвы гандаль, аднак новыя тэндэнцыі можна адсачыць прама тут.

— На выставе мы дэманструем нашу калекцыю прагмаванага абутку з аўчынай усярэдзіне — як для дарослых, так і для дзяцей. Шчыра скажаць, ёй ужо тры сезоны, але цікавасць з боку пакупнікоў да тагога абутку не змяншаецца. Больш за тое, мы мусілі нарасціць аб'ёмы выпуску. Такія прагмаваныя боскі падыходзяць практычна для ўсіх выпадкаў у жыцці, пэўна, таму і карыстаюцца попытам, — патлумачыла начальнік аддзела маркетынгу і рэкламы кампаніі Жанна ДЗЯРБАІНА. — Упершыню ж на выставе дэманструем калекцыю абутку «Марко Оптыма» — мужчынскага

ВЯСНА ПРЫЙШЛА! НОВЫМ КАЛЕКЦЫЯМ, СТЫЛЮ І НАСТРОЮ — ДАРОГУ!

Учора ў сталіцы ў Нацыянальным выставачным цэнтры «Белэкспа» па адрасе: вуліца Янкі Купалы, 27 распачалася 27-я міжнародная выстава-кірмаш «БелТэкслетграм. Вясна». Доўжыцца яна, дарчы, будзе па 1 красавіка ўключна. Пазіцыянуецца гэта прадстаўнічае мерапрыемства найперш як форум па аптвых продажх тавараў лёгкай і тэкстыльнай прамысловасці, іншымі словамі, разлічаны ён на вытворцаў, аптвых і рознічных прадпрыемстваў гандлю. Аднак, у чым на свае вочы пераканаліся журналісты «Звязды», выстава-кірмаш можа быць цікавай і карыснай любому шараговаму пакупніку. А тым больш спажаўцу, які імкнецца не адставаць ад павеваў моды. Тут можна пабачыць шматлікія новыя калекцыі адзення, абутку, галаўных убораў і іншага. Карацей, усяго таго, што большасць з нас будзе набываць у крамах літаральна праз некалькі тыдняў і насьці на працягу ўсяго года — не толькі вясной-летам, але і восенню-зімой. Да таго ж, многія вытворцы — вы пытаецеся — будуць гандляваць сваімі вырабамі ў розніцу прама на выставе.

работніцы прадпрыемства, што дэманструюць узоры прадукцыі на стэндзе. — Таму на такіх шалачках, кепачках прадугледжаны «вушкі», на ўборач казыркі робяцца мяккімі, у якасці матэрыялу для кашыву ідзе найперш лён, баваўна. Дарчы, попытам карыстаюцца і дзіцячыя, і дарослыя банданы, якія з'яўляюцца завязкай.

Для сёлённага сезона на прадпрыемстве падрыхтавалі навінку — тры мадэлі жакеткі. Такія, ведаецца, вясёль-лёнь-кі-я. — Ды нечага яскравага захачаўся, — смяюцца ў адказ дзяўчаты. — Вясна ўсё ж! Вырабілі воль пробную партыю, калі будуч карыстацца попытам — лішч пашыем. У розніцу жакеткі будуць каштаваць 18 180 рублёў. Можна, вядома ж, і на рынку зусім танна набыць такія галаўны ўбор ад невядомага вытворцы, але ж у нас — якасць.

— А пачым у вас гэтая прыгожая панاما? Ці будзеце распрадаваць пасля тавар? — падчас нашай гутаркі да стэнда падыходзіць, аглядае выстаўленыя ўзоры пенсіянера. Рызыкн меркаваць, данціца са стажам. Ёй рызчы падсыці ў апошні дзень працы выставы, калі і будзе наладжаны распродаж.

Выканаўца абавязкаў галоўнага інжынера віцебскага ААТ «КІМ» Наталля ПАНІЧАВА разам з каліяжанкамі прывезла на выставу шмат калекцый навінак, многія з якіх нават называў ішчэ не маюць. Ён паспелі прадумаць хіба для калекцый жаночага спартовага адзення — «Жасмін», і дзіцячых камплектаў — «Маленькія лэдзі». «Жасмін», напрыклад, гэта майкі, шорты, спадніцы, сукенкі. Навінка вырабленая з вяскозы з дабаўленнем лайкры. У розніцы кожная рэч, па словах сурозмоўніцы, будзе прадавацца прыкладна па 20 тысяч рублёў. Праўда, пакуль многія з навінак толькі запланаваныя ў красавіку, красавіку-маі да серыйнай вытворчасці. На першым паверсе «КІМ» толькі дэманструе ўзоры сваёй прадукцыі, але на другім у выставачным павільёне ўсе ахвотныя змогуць набыць рэчы ад прадпрыемства і падчас форуму.

...Падаецца, толькі-толькі мы перажылі халодную пару года. Наперадзе думкі пра сонейка, цяпло, ласкавы ветрыкі і лёгкія рэчы... Але любое прадпрыемства павінна загадаць даць пра будучыню. І ўжо сёння, дакладней, нават учора, на жлобіскім ААТ «Белфа» — адзіным у Беларусі і найбуйнейшым у Еўропе вытворцам штурчанага трыкажанага футра — папалапіліся пра гэта і падрыхтавалі да сезона-2010 новую калекцыю верхніх жаночых вырабаў.

Як нас дураць

АФЕРА З КВАТЭРАЙ

Махлярка зняла кватэру на суткі, а збыла на доўгі тэрмін

У няёмкіх становішчах апынулася жанчына, якая аддала зада-так за кватэру, якую, як меркавалі, зняла: аб'явіліся сапраўдныя гаспадары жылля, якія раскрывлі пацярпелыя вочы на тое, што ж адбылося насамрэч.

Паводле звестак прэс-афіцэра Савецага РУУС Волг'і Яскв'я, жанчына стала ахвратна махлярка, якая зняла кватэру на суткі. Прайдзісветка пасля, не марнуючы часу, знайшла ахвотную зняць жыллё ў сталіцы і «пераздала» ёй кватэру, узяўшы пры гэтым задатак у 180 долараў ЗША. Супрацоўнікі крмынальнага вышукі ўстанавілі, што такім чынам «падзарабіць» вырашыла 22-гадовая непрацоўная ўраджэнка Калінінкічэў, якая вучыцца на завочным аддзяленні адной з міньскіх ВНУ. Яна патлумачыла апошня, яна вымушаная была пайсці на махлярства, таму што ўзяла ў банку крэдыт на куплю ноўтбука, а вяртаць грошы за яго не было магчымаці. Зрэшты, як мяркуюць праваадуўнікі, пацярпелых ад дзеянняў затрыманай можа быць і больш, што цяпер і высвятляецца. У дачыненні да злымысьніцы зведзеная крмынальная справа, ёй пагражае да трох гадоў пазбаўлення волі.

Ігар ГРЫШЫН.

ЦАНА ПЫТАННЯ — СТО ДОЛАРАЎ І БУТЭЛЬКА КАНЬЮКА

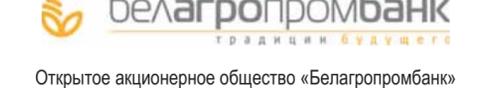
Крмынальная справа па арт. 16 ч. 5, арт. 431 ч. 1. (падбухторванне да дачы хабару) зведзеная ў адносінах да ўрача ваенкамата ў Лідзе, паведамляе адрэзальне інфармацыі і грамадскі сувязяў УУС Гродзенскага аб'яквыканкама.

28-гадовага лідчанава выклікалі позвай у ваенкамат па пытанні прызвыву на зборы. У той момант малады чалавек быў не зусім здаровы, пра што і паведаміў урачу, выказаўшы сумненне наконт магчымасці свайго ўздзелу ў маючых адбыцца зборах. Урач прапанаваў вырашыць гэту праблему: цана пытанія аказалася роўнай ста доларам ЗША і бутэльцы каньюка. Паводле яго слоў, палову сумы ён збіраўся аддаць урачу раўнай бальніцы, у чыю кампетэнцыю ўваходзіць прызначэнне ваеннаабавязаных прыгодным альбо непрыгодным для праходжаня ваікоўскіх збораў. Апошні зрабіў рэнтгенаўскі здымак і прыйшоў да высновы, што з такім дыягназам удзельнічаць у іх нельга. Але ж малады чалавек і сапраўды адчуваў сябе кепска. І ён вырашыў звярнуцца ў міліцыю.

25 сакавіка ўрача ваенкамата затрымалі з даказамі злчынства. Бу-тэльку каньюку ён паклаў у багажнік уласнага аўтамабіля, які стаўў побач з будынкам ваенкамата, а грошы ўзяў у службовага кабінэца. Санцыя за падобнае злчынства ў якасці максімальнага пакарання прадугледжвае пазбаўленне волі тэрмінам да пяці гадоў.

Што датычыцца медыка з райбальніцы, то казаць пра яго асабістую зацкаўленасць ў гэтых падзеях пакуль заўчасна. Паводле слоў урача, ён проста выканаў сваю працу, сапраўды ўбачыўшы ў здымках праблемы са здароўем, і на падставе іх вынес заключэнне. Гэтак пытанне цяпер вывучаецца незалежнымі экспертамі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Открытое акционерное общество «Белгпромпромбанк»

СООБЩАЕТ, ЧТО 7 АПРЕЛЯ 2010 ГОДА ПРОВОДИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

220036, г. Минск, проспект Жукова, 3.

Повестка дня

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 26 марта 2010 года.

Акционеры банка могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня по месту нахождения Правления ОАО «Белгпромпромбанк»: г. Минск, проспект Жукова, 3.

Для получения бюллетеня для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белгпромпромбанк», его филиалы, отделения по месту нахождения акционеров.

Бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 5 апреля 2010 года.

С решениями, принятыми Общим собранием акционеров банка, можно будет ознакомиться в учреждениях ОАО «Белгпромпромбанк» после 16 апреля 2010 года.

Телефоны для справок: 8(017) 250 60 01, 250 36 53.

КОНТАКТ-ЦЕНТР БАНКА 136

Время работы Контакт-Центра Банка: 8:00 - 20:00 - рабочие дни; 9:00 - 18:00 - выходные и праздничные дни. Звонюк со стационарного телефона (бесплатно на территории РБ Звонюк с мобильного телефона (lifesat, Velcom, МТС) - по тарифам операторов мобильной связи.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь.

ГODOBOЙ БАЛАНС за 2009 год ЗАСО «ПРОМТРАНСИНВЕСТ»

220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А. Тел. (017) 222 75 49

Table with 4 columns: АКТИВ, ПАССИВ, 1, 2, 3, 4. Rows include: Основные средства, Нематериальные активы, Финансовые вложения, Инвестиции в дочерние организации, Инвестиции в другие организации, Обязации и другие долговые обязательства, Доля перестраховщиков в страховых резервах, Дебиторы, всего, в том числе: дебиторская задолженность по операциям страхования, ссудохранения и перестрахования, прочие активы, всего, в том числе: незавершенное строительство, материальные ценности и затраты, денежные средства, собственные акции (доли), прочие активы, непокрытые убытки прошлых лет, непокрытые убытки отчетного года, БАЛАНС.

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТАХ ЗАСО «ПРОМТРАНСИНВЕСТ» за 2009 год

Table with 3 columns: НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЯ, Код строки, За отчетный период. Rows include: 1. Страхование жизни, Страховые взносы (премии), Страховые выплаты, Изменение резерва по страхованию жизни (+ или -), Отчисления в гарантийный фонд, Расходы на ведение дела, Результат от операций по страхованию жизни (+ или -), 2. Страхование иное, чем страхование жизни, Страховые взносы (премии) - нетто перестрахование, Изменение резерва незаработанной премии - нетто перестрахование (+ или -), Оплаченные убытки (страховые выплаты) - нетто перестрахование, Изменение резервов убытков - нетто перестрахование (+ или -), Изменение других технических резервов (+ или -), Изменение иных страховых резервов (+ или -), Отчисления в фонд предупредительных (превентивных) мероприятий и гарантийные фонды, Расходы на ведение дела, Комиссионное вознаграждение и тантёмы по рискам, переданным в перестрахование, Комиссионное вознаграждение и тантёмы по рискам, принятым в перестрахование, Результат от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни (+ или -), 3. Прочие доходы и расходы, не отнесенные в разделы 1 и 2, Операционные доходы, Операционные расходы, Внеоперационные доходы, Внеоперационные расходы, Финансовый результат, Исползовано прибыли, Нераспределенная прибыль (убытки) отчетного периода (+ или -).

В 2009 году компания сотрудничала с аудитором индивидуальными предпринимателем Тичан Светланой Ивановной. Юридический адрес: 220022, г. Минск, ул. Чайковского, д. 20, кв. 64. Специальное разрешение лицензия на право осуществления аудиторской деятельности № 02200.0495395 от 05.01.2009 г. выдана Министерством финансов Республики Беларусь со сроком действия по 02.02.2014 г. УНП 100990426. Свидетельство о государственной регистрации от 24.08.2000 г. № 955 выдано Минским горисполкомом.

Аудиторское заключение: бухгалтерская (финансовая) отчетность ЗАСО «Промтрансинвест», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ЗАСО «Промтрансинвест» на 1 января 2010 года и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2009 год, при этом совершенные ЗАСО «Промтрансинвест» финансовые (хозяйственные) операции соответствуют законодательству. УНП 100357923

Table with 2 columns: Курсовые валюты, Курсовые валюты. Rows include: 1 доллар США, 1 евро, 1 латвийский лит, 1 польский злотый, 1 российский рубль, 1 украинская гривна, 1 чешская крона, 1 польский злотый, 1 российский рубль, 1 украинская гривна.

ЗВЯЗДА 31 сакавіка 2010 г.

Дзяржпраграма развіцця Прыпяцкага Палесся на 2010—2015 гады зацверджана ў Беларусі

Дзяржаўная праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця і комплекснага выкарыстання прыродных рэсурсаў Прыпяцкага Палесся на 2010—2015 гады зацверджана ў Беларусі. Адаведны ўказ № 161 Аляксандр Лукашэнка падпісаў 29 сакавіка.

Мэтай праграмы, распрацаванай па даручэнні кіраўніка дзяржавы, з’яўляецца забеспячэнне ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця Прыпяцкага Палесся на аснове комплекснага выкарыстання прыродных рэсурсаў, павелічэнне экспарту інвестыцый, захаванне ўмоў узаўнялення прыродна-рэсурснага патэнцыялу і стварэнне спрыяльных умоў для пракывання насельніцтва.

Вызначаны дзяржаўныя заказчыкі праграмы, функцыі каардынатару ўскладзены на Міністэрства эканомікі, Брэсцкі Гомельскі аблвыканкомы.

Агульная плошча Прыпяцкага Палесся складае 1825,3 тыс. га. На тэрыторыі рэгіёну працываюць 568,4 тыс. чалавек, у тым ліку гарадскога насельніцтва — 351 тыс., сельскага — 217,4 тыс. Сярэдняя шчыльнасць насельніцтва — 27 чалавек на 1 кв. км (у 1,7 раза менш, чым у сярэднім па рэспубліцы).

Прыродна-ландшафтны комплекс рэгіёну ўнікальны ўключваю ў сябе буйнейшыя ў Еўропе лесабалотны комплекс і поймавыя экасістэмы ракі Прыпяч. Каля 18,4 працэнта тэрыторыі рэгіёну — асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі (Нацыянальны парк «Прыпяцкі», 25 заказнікаў рэспубліканскага і мясцовага значэння, 24 помнікі прыроды).

Мерапрыемствы праграмы накіраваны на развіццё сацыяльнай сферы, павышэнне эфектыўнасці выкарыстання меліяраваных зямель, прадукцiўленне доградацый зямель і агараландшафту, развіццё сельскай і рыбнай гаспадаркі, рацыянальнае выкарыстанне водных рэсурсаў і захаванне іх ад спусташэння і забруджвання. Акрамя таго, прадугледжваюцца мерапрыемствы па ахове лясных рэсурсаў і рэсурсаў расліннага і жывёльнага свету, выкарыстанні рэсурсаў паліўнай фаўны, мінімізацыі наступстваў надзвычай-

Барыс Батура праінфармаваў Прэзідэнта Беларусі аб выніках візіту ў Аман

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 29 сакавіка сустраўся са старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Барысам Батурам.

Кіраўнік дзяржавы праінфармаваны аб выніках праведзенага з 28 лютага па 3 сакавіка афіцыйнага візіту ў Султанат Аман беларускіх парламентарных дэлегацый на чале з Барысам Батурам.

Як расказаў спікер верхняй па-

Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам сустрэчы рэктараў нацыянальных акадэмій краін ЕўрАзЭС

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам сустрэчы рэктараў нацыянальных акадэмій і інстытутаў дзяржаўнага кіравання і дзяржаўнай службы краін ЕўрАзЭС.

Сустрэча кіраўнікоў ВНУ, якія

Замежныя арганізацыі ў Беларусі вызvalяюцца ад выплаты падатку на прыбытак ад прадастаўлення пазык

Замежныя арганізацыі, якія не ажыццяўляюць дзейнасць у Беларусі праз пастаяннае прадстаўніцтва, вызvalяюцца ад выплаты падатку на даходы, атрыманыя імі ад прадастаўлення крэдытаў, пазык ураду і рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь пад дзяржаўныя гарантыі Рэспублікі Беларусь. Адаведны ўказ № 159 «Аб некаторых пытаннях падаткаабкладання даходаў замежных арганізацый» Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка падпісаў 26 сакавіка.

Дакумент выданы ў мэтах стварэння спрыяльных умоў для прыцягнення замежных інвестыцый у Беларусь.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 30 апреля 2010 г. в 15.00 по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 состоится ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже имущества, обращенного в доход государства, в составе Лота № 1:	
Наименование имущества, входящего в состав лота:	Изолированное помещение с инвентарным номером 710/D-5661 (помещение нежилое) общей площадью 363,5 кв.м, расположенное по адресу: г. Бобруйск, ул. Ульяновская, 60
Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54
Начальная цена продажи, рублей	661 158 497
Размер задатка, рублей	66 115 850
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа – Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» – р/с 30120353100112 в Филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской обл., код 331, УНН 102353509
Площадь земельного участка	0,0378 га, что составляет 505/10000 долей земельного участка с кадастровым № 741000000003000115, правовой режим – право общего долевого постоянного пользования без разграничения границ на местности
Характеристика объекта	Помещение нежилое на первом этаже многоквартирного жилого кирпичного дома 1997 г.п, фундамента бетонный, перекрытия ж/бетонные, кровля совмещенная, полы плиточные, ламинат, ковролин, окна ПВХ, двери филантечные, входные двери металлочеркские, отделка улучшенная, имеется отопление, водоснабжение, канализация, электроснабжение, телефон, телевидение
Условия продажи	аукцион без условий
Срок и условия оплаты	в течение 60 календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов на счет Организатора торгов розовым платежом либо траншамы
Срок подачи документов, осмотра объектов и внесения задатка	по 29 апреля 2010 г. включительно

Для участия в аукционе в адрес Организатора торгов необходимо предоставить: заявление на участие; заверенную банком копию платежного поручения о внесении размера задатка, паспорт; **для резидентов Республики Беларусь:** юр. лицам – доверенность представителю юр. лица (в случае необходимости таковой), копии и оригиналы учредительных документов и свидетельства о гос. регистрации; **представителям физ. лиц** – нотариально заверенную доверенность; **для нерезидентов Республики Беларусь:** юр. лицам – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена не ранее чем за 6 мес. до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; юр. лицам и физ. лицам – документ о состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (рус.) язык; **представителям юр. и физ. лиц** – легализованную в установленном порядке доверенность. **Выигравшим торги на аукционе признается лицо, предложившее наиболее высокую цену.** Задаток, внесенный Победителем, будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного имущества, остальным участникам будет возмещен в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае, если заявка на участие в аукционе подана только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. **Организатор торгов вправе снять объект с торгов до объявления его проданным.** **Победитель (Претендент на покупку)** возмещает затраты на организацию и проведение аукциона не позднее 3-х раб. дней с момента подписания протокола о результатах аукциона на основании счета-фактуры, выдаваемой Организатором торгов до проведения аукциона, а также оплачивает Организатору торгов вознаграждение в размере 2 процентов от продажной цены предмета торгов в течение 10 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись с нами по телефонам: 8 (0225) 52 08 45, 52 70 32, 8 (029) 654 79 06 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.

Аляксандр Лукашэнка адзначae парадаксальную сітуацыю ў адносінах з урадам Расіі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На яго думку, вывад просты — неадпавяццальна пасінасць. «Таму цяпер нам трэба разгортвацца і арыентавацца як мага хутчэй і эфектыўней», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў, што не пацярпіць ніякіх нараканняў на якасць беларускай прадукцыі, назваўшы гэта пытаннем прэстыжу краіны. Ва ўстаноўленыя тэрміны і пры высокай якасці павінны рэалізаваться і ўсе сумесныя праекты. Разам з тым Прэзідэнт звярнуў увагу, што на Венесуэле Лацінская Амерыка не закanchваецца і трэба ісці далей, у глыб кантынента, асвойваць новыя перспектывы рынку. У прыватнасці, гэта датычыцца Бразіліі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў яўныя неадароўкі ў наладжанымі ўзаемавыгадным супрацоўніцтвам з гэтай краінай. «Забяспечылі экспарт двума-трыма высокакалявіднымі таварамі і супакоіліся. Калем і шынамі можна гандляваць, не выязджаючы за межы МКАД», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Рэалізацыя мерапрыемстваў праграмы дасць магчымасць стварыць у Прыпяцкім Палессі больш за 25 тыс. новых рабочых месцаў. Вытворчасць прамысловых прадукцiў узрасцэ ў 2015 годзе ў Брэсцкай вобласці больш як на 65 працэнтаў, Гомельскай вобласці — на 80 працэнтаў. Значна павялічыцца колькасць малых прадпрыемстваў.

Рэалізацыя мерапрыемстваў праграмы ў сельскагаспадарчай сферы дасць магчымасць павялічыць валавы збор збожжавых і зернебабовых культур у 2015 годзе ў параўнанні з 2009 годам у 1,4 раза, бульбы — у 2,3, агародніны — у 1,8. Вытворчасць мяса (у жывой вазе) узрасцэ адпаведна ў 1,5 раза, малака — у 1,3 раза. Прадугледжаны будаўніцтва малочна-тварных фермаў, цэхаў па перапрацоўцы малака і мяса, рыбных кансерваў і вэнджанні рыбы, закупка і раз’ядзенне высокапрадукцiўных мясных парод буйной рагатай жывёлы і інш.

На базе Палескай доследнай станцыі меліярацыйнага земляробства і лугаводства ў зоне Прыпяцкага Палесся будуць створаны спецыялізаваная лабараторыя па мясной жывёлагадоўлі «НВЦ НАН Беларусі па жывёлагадоўлі» і спецыялізаваная лабараторыя па агароднітве, што дасць магчымасць развіваць мясную жывёлагадоўлю, рацыянальна выкарыстоўваць поймавыя землі, арганізаваць новыя рабочыя месцы.

Праграмай прадугледжаны істотныя падатковыя льготы для крэдытных арганізацiй, створаных пасля 1 студзеня 2010 года (за выключэннем створаных шляхам разарганізацыі), з месцам знаходжання і пры ажыццяўленні дзейнасці на тэрыторыі гэтых раёнаў, на працягу п’яці гадоў з дня ўвядзення гэтых арганізацiй.

Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ВЯСНА ПРЫЙШЛА!..

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— Як бацьчы, яны выплываюць «пад норку», «пад каракул», «пад мокрую аўчыну». Змяніліся малюнкi, сталі больш тонкімі валокны, — тлумачыць начальнік аддзела маркетынгу і збыту спажывецкіх тавараў ААТ «Белпра» Ірына ГЕРАСІМЕНКА.

Пакуль мы гутарым, маркетолог гэтага ж аддзела Алеся ЧОУНАЯ па нашай просьбе рытуецца да своеасабівай фотасесіі. Руч у тым, што мы звярнулі увагу на калекцыю адзення для дзяччат — на вяселле. Гэта жакеты, папярнікі, шалікі, курткі з рознымі малюнкамі белага і ружовага колераў. Гэтыя рэчы нявеста можа апрануць на галоўнае ўласнае свята ў жыцці.

— Шкада толькі, што пакуль Расія бярэ ў нас

Узгодззяў

У Літве затрыманы кіраўнік паштовай дзяржкампааніі

Затрыманы гендиректар дзяржаўнай кампаніі Lietuvos pastas («Пошта Литвы») Андрус Урбанас. У паліцы пакуль заявілі толькі, што Урбанас паддазваўся ў малярствы і вымаганні. Ва ўрадзе, у сваю чаргу, сцвярджаюць, што прэтэнзіі праваахоўных органаў на саму паштовую кампанію не распушчваюцца.

Пцін можа адціснуць Мядзведзева з яго ліберальнымі ідэямі на ўзбочыну

Амерыканская газета The New York Times упэўнена, што Пцін на тэракты адрэагуе адназначна: спецапералці супраць баевікоў будуць праводзіцца больш цэўрдымі метадамі.

У той жа час, паводле меркавання выдання, тэракты могуць паставіць пад сумнеў курс Мядзведзева, які лічыць, што барашчы з тэрарызмам трэба вешці шляхам ліквідацыі карэньных прычын паўстанца граўны. Паводле меркавання Мядзведзева, разам з актывнай барацьбой з тэрарызмам трэба для паспяховага выкаранення тэрарызму таксама змагацца

ца з галечай і карупцыяй. Выбухі, лічыць выданне, могуць даць Пціну нагоду «адціснуць Мядзведзева на ўзбочыну» і праводзіць свой цэўдры курс пры дапамоце дарадцаў па бяспецы. Ускосным пацярджэннем гэтага стала збробленая ўчора прапанова кіраўніцтва «Адзінай Расіі» распрацаваць новы сурсы план барацьбы з тэрарызмам. Паводле меркавання газеты The Financial Times, Пцін, разумеючы, што праблемы тэрарызму не вырашыць толькі карнымі мерамі, тым не менш адвае перавагу ісці найбольш простым шляхам: падтрымліваючы мясцовых лідараў тыпу прэзідэнта Чачні Рамзана Кадырава. Паспеху не будзе, пакуль не будзе палітычнага супрацоўніцтва, павагі да закона і добрых адносінату з суседзьямі, лічыць выданне.

ЗША дадуць Эстоніі грошы на мінамётні і беспілотнікі

Эстонія атрымае ад ЗША сродкі на куплю ўзбраення, паведамляе DELFI. Грошы будуць выдаткаваны з адмысловага фонду Міністэрства абароны ЗША. На гэтыя сродкі рэспубліка плануе набыць амерыканскія беспілотнікі, а таксама 81-міліметровыя мінамётны.

Шуі шуі

ПАБІЎ МІЛІЦЫЯНЕРА

22-гадовы хлопцэ з Чашніцкага раёна па прыговору суда быў арыштаваны на паўдога за свае «падзігі». Хлопцэ, дарчы, і раней меў праблемы з законам — тры разы судзілі за хуліганства і крадзяжы, учыненыя ў нецвярзым стане.

На гэты раз нарабуў такое, што ўсё вёска Алышанка помніць будзе доўга. Увечары пасля таго, як добра адсвяткаваў дзень нараджэння пляменніка, Сяргей адчуў, што яго душа проста патрабуе новага свята.

Прышоў на сельскую дыскатэку. І там у ягоную нецвярзую галаву завітала не самаяр разнакая ідэя — паказаць, што ён майстра кіравання трактарам. «Халезны конь» стаяў недэлка. Сяргей сеў у кабінку і паехаў. Неўзабаве машына апынулася ў кювеце. Нехта са сведкаў выклікаў міліцыю.

Калі хлопцэ убачыў міліцэйскую машыну, якая прыхлела па выкліку, абурьбыўся. І паचाў уголас так выказаць свае думкі, што самая прагрэсіўная газета не надрукуе цытата.

Калі міліцыеўр з ДАІ прапанаваў хулігану сесці ў службовы аўтамабіль і праехаць да медыкаў, каб яны зафіксавалі факт яго п’янага стану, Сяргей пачаў пагражаць, ударыў кулаком па капоце машыны міліцыі. Потым спрабаваў ударыць аднаго з міліцыянераў, ды не атрымаўся. Другая спроба аказалася больш паспяховай.

Як расказаў «Звяздзе» Андрэй Гушча, начальнік аддзела пракуратуры Віцебскай вобласці па наглядзе за расследаваннем крымінальных спраў у органах пракуратуры, міліцыянеру быў прычынены закрыты пералом касцей нова. Гэтая траўма адносіцца да катэгорыі лёгкіх цялесных пашкоджанняў, што выклікае кароткатэрміновае расстрочэнна зда роўя.

Пракуратурай ў адносінах да хулігана была заведзена крымінальная справа па артыкуле Крымінальнага кодэкса, які прадугледжвае адказнасць за прымяненне гвалту ў адносінах да супрацоўніка органа ўнутраных спраў пры выкананні службовых абавязкаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Брудная выдумка на сайце «Беларускі партызан» зневажае ўсіх жыхароў Беларусі

Аб гэтым БЕЛТА заявіў старшыня Рэспубліканскага савета Беларускага грамадскага аб’яднання ветэранаў Анатоль Новаік.

«Змест сайту зневажае яго назву. Няхай яны (удальнікі сайта. — Заўвага БЕЛТА) назавуць гэты сайт антыпартызанскім, калі ўжо хочуць ліць грязь. Гэта па-першае, а па-другое, да Беларускай, якая найбольш пацярпела ад ваіны, дзе партызанскі рух прызнаны ва ўсім свеце, брудная выдумка, якая змяшчаецца на гэтым сайце, абразлівая. Яна зневажальная для любога чалавека, які пражывае ў Беларусі», — сказаў ён.

Паводле слоў Анаталья Новаіка, павінен быць нейкі кантроль. «Гэта не значыць, што я хачу і лью на ўсё граць, і гэта — сабеда. Павінен быць і парадак, павінны быць нейкія абмежавальныя меры», — лічыць субседнік.

Раней у СМІ было апублікавана пісьмо падпісам старшыні савета Мінскай абласной арганізацыі ветэранаў Беларускага грамадскага аб’яднання ветэранаў, ганаровага грамадзяніна Мінскай вобласці Аляксандра Слабоды. У пісьме гаворыцца аб тым, што ветэраны Вялікай Айчыннай ваіны ў Мінскай вобласці глыбока абураны кашучымскім выкарыстаннем у назве недзяржаўнага электроннага СМІ сваяччэнных слоў «беларускі партызан». Гэта зневажае ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай ваіны тым, што праваквітныя матэрыялы, якія размяшчаюцца ў інтэрэнце пад гэтым загалюкам, маюць ярка выяўлены падрэзліў, адкрыты антыбеларускі характар.

Каментуючы змест гэтага пісьма, Анатоль Новаік падкрэсліў, што Аляксандр Іванавіч (Слабада), а па-другое, — **Заўвага БЕЛТА**,) мае поўнае права даваць ацэнку гэтаму сайту і тым, хто за ім ітасць. «Аму што ён прайшоў ад Магілёва да Масквы на фронце, быў цяжка паранены, а потым партызану ў Беларусі. Яму, як нікому іншаму, вядома, што такое і фронт, і партызанскі рух», — адзначыў субседнік.

Што датычыцца далейшых крокаў ужо не толькі абласной арганізацыі ветэранаў, але і ўсёга аб’яднання, Анатоль Новаік сказаў: «Думаю, што мы яшчэ раз паглядзім, якая будзе рэакцыя, і прыём адпаведную зваўю».

Пасля пісьма

«ДЫРЭКТОР АЎТАШКОЛЫ ПАТЭЛЕФОНАВУ МНЕ НА ПРАЦУ»

Навошта ён гэта зрабіў, збіралася «Звязда»
24 лістапада мінулага года ў нашай газеце быў апублікаваны матэрыял «У аўташколу — з грашмыа. З чым адтуль?», прысвечаны некаторым праблемным аспектам у працэсе навування. Нядаўна ў рэдакцыю даслала ліст наша чытачка Марыя Рудзько* з Мінска. Публікуем урыўкі з ліста:

«Шаноўная «Звязда»! Ты вельмі чаканая газета ў нашым доме. Асабіста я звяртаюся да цябе ўпершыню, але гэта апошняя прыступка. Размова пойдзе аб аўташколу, вельмі падобнай на тую, пра якую я чытала на старонках вашай газеты. На мой погляд, і шматгадзінная з’орыя непатрэбная, і хутка прыпаркавацца не навучыць, але ж грошы бяруць незалежна, ды да таго ж якая напруджумляюць, напрыклад, здачу звар’яцлага допуску да тэарэтычнага экзамену. Але нічога не зробіш. Запільна, не пралукала знятыкі, паспяхова і своечасова здавала ўсе залікі. Заставалася ўсё тры тыдні да галоўнага экзамену, але я захварэла. Пасля хваробы ўсё і пачалося. Неаднаразова прасіла далучыць да наступнай групы, але мяне размеркавалі на навучанне па індывідуальным графіку. Пачаліся канфлікты, і канец уступу паклала мая просьба выдаць кнігу скаргаў. У адказ на гэта дырэктар аўташколы патэлефанаваў дырэктару каледжа, у якім я прабуў. У размове пагарджаў не толькі маю чалавечую годнасць, але і стаіў пад сумненнем мае прафесійнай здольнасці. Ен мог бы не запічыць мне экзамен, выключыць з аўташколы, але ці было ў яго права аказваць на мяне прэсінг праз маю працу? Падкажыце, калі ласка, няўжо такія паводніны дырэктару узаконеныя? І як цяпер атрымаць пасведччанне аб заканчэнні аўташколы, бо ў вышэйапісаную ногі не ідуць?» — заканчвае ліст наша чытачка.

Разбіраючы канфлікташ — справа ўздувчэная, баў заўсёды ёсць два бакі, і ў кожнага свая праўда. Наша чытачка незадаволеная паводзінамі дырэктара аўташколы, і мы патэлефанавалі ў названую аўташколу «Аўтастрым». Курсанткі, якая даслала нам ліст, як высветлілася, там добра памятаюць, нігледзячы на тое, што група, дзе яна навучалася, здала апошні практычны іспыт у апошні дзень мінулага года. Яе дырэктар Аляксандр БУКЕТАЎ запрасіў у аўташколу і пракаментаваў сітуацыю — *Наш вучэбны працэс пасабувае такім чынам, што перад унутраным тэарэтычным экзаменам усё курсанты павінны здаць допуск. Гэта ранішне трох тэарэтычных білетаў пісьмова і яшчэ трох — на камп’ютары. Марыя Уладзіміраўна тройчы здавала допуск і не здала. Гэта і выклікала яе незадаволенасць. Але ж я не магу нікому дазволіць парушаць навуцальны працэс і проста так паставіць допуск. Мы падкантрольная арганізацыя, займаемся па зацверджаных вучэбных планах. Да таго ж, як выкладчык з вялікім стажам у гэтай сферы, я не магу дазволіць сабе выплываць на дарогі кіроўцу, які не валодае адпаведнымі ведамі. У нашай сталцы шырока вядомая выпадкі, якія мелі рэзананс у СМІ, калі малады кіроўчы, толькі атрымаўшы пасведччанне, станавіліся вінуінікамі страшных аварыі. І мне не хацелася б, каб выпускінай нашай аўташколы мелі дачыненне да такіх трагедый. У рэзульты ДАІ сярод 48 сталічных аўташкол «Аўтастрым» займае дзятэата месца (тут ўлічваюцца працэнт задчы тэарэтычнага і практычнага іспыту ў ДАІ. — Аўт.), і для нас важная наша рэпутацыя.*

Паколькі Марыя Уладзіміраўна прадставіла бальнінныя лісты, мы дазволілі перадаваць тэарэтычны допуск бліспатна, хоць кожная пераздача ў нас каштуе 8800 рублёў. Прычым у любы зручны для яе дзень і час, нігледзячы на тое, што для гэтага ў нас вызначаны ўсёго адзін дзень на тыдзень. Але і з гэтым курсантка не пагаджалася, абгрунтоўваючы сваёй зняцясцю і перагрукнасцю. Тады я і сапраўды патэлефанаваў дырэктару каледжа, дзе выкладае Марыя Уладзіміраўна, і пацвікаўся, чаму яна, нігледзячы на тое, што сама педагог, патрабуе ад мяне парушэння навуцальнага працэсу...

Мы дагтуль чакаем Марыю Уладзіміраўну на задачу тэарэтычнага допуску. Для яе па-ранейшаму спробы будучь бласпатыны, у любы дзень і час, з панядзелка па пятніцу, з 9 раніцы да 18 гадзін вечара. Адлічваць яе з аўташколы мы не збіраемся. Увогуле мы нікога не адлічваем, і з практыкі я ведаю, што гэта на карысць курсантам. У многіх штосціць не атрымаваецца спаткаць, але тым, у каго воль зжаданне і імкненне, спраўляюцца з цяжкасцямі і рана ці позна атрымаюць пасведччанне кіроўцы.

І сапраўды, я ўзрадава слова свайго выкладчыка, які перад экзаменам нам сказаў: «Памятайце, што кожны з вас атрымае пасведччанне кіроўцы. Проста ў гагосць гэта атрымаецца хутчэй, у гагосць — пазней». Таму яшчэ толькі запісаваючыся ў аўташколу, я парала і запісася найперш цяпернем, і грашмыа, зразумела. Вас, павяжаная Марыя Уладзіміраўна, сапраўды чакаюць у аўташколу, і упэўнена, у вас усё атрымаецца.

Аўташколы — гэта заўсёды няпроста, і асабіста мне здаецца, што навука кіравання аўтамабелм дзятччанаці спасцігаецца зусім па-іншаму, чым мучымінам. На по-разному мы ўладкаваны, і нашамт больш практыкавацца нам трэба, каб наблізіцца да ўзроўню майстэрства нашай мужнай паловы. Хоць мяне заўсёды зневажыў той факт, што мне, удальніцы залатога медала і чырвомага дыплома, ніяк не ўдаецца наблізіцца ну хоць бы да мяго жэаўнага ўзроўню разумення дыянальнай паркоўкі. Не гаворачы ўжо пра узровень майстэрства на дарогах кіроўцаў маршрутач, выгляда якіх адкрыта дэманструе пагарду да дыпломаў і медалёў. Між тым яны майстры, а я — не. Мы проста розныя. І адзіны спосаб тут наблізіцца да прафесіянальнага — вялікае цяргненне і вялікае імкненне атрымаць дослед.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

** Прозвішча і імя чытачкі, якая даслала ліст у рэдакцыю, па зтычных меркаваннях зменена.*

ВЕТЭРАН ВАЙНЫ РАСПРАЦАВАЎ РЭВАЛЮЦЫЙНЫ ГІДРАРУЖАВІК?

Яўген ВАЛОШЫН

ЖЫХАР Случка Мікалаі Маглыш запэўнівае, што вынаходка зробіць рэвалюцыю ў беларускай вытворчасці, бо зможа выпрацоўваць амаль дармовую энэргію. Сам ветэран цудам застаўся жывы ў ваенныя часы і лічыць, што гэта здарылася для таго, каб на свет нарадзілася ідэя незвычайнага гідраружавіка.

Жыхар Случка Мікалаі Маглыш 89 гадоў. Жыве ён на вуліцы, названай у імя свайго брата — партызана Пятра Маглыша.

Старэйкі ветэран з цяжкасцю ходзіць, а зразумець, пра што ён гаворыць, можна не з першага разу. Падчас нашай гутаркі даводзілася рабіць адрозныя некалькі паўзаў — так цяжка Мікалаі Яўкавічу ўставаць вайну, гітлераўскі палон, расстрэл яго партызанскай сям'і ў ўрашце стаўленне «розных начальнікаў» да калыцавага гідраружавіка, які ён вынайшоў.

Немцы ганарача сваімі сучаснымі ветэракамі, з дапамогай якіх выпрацоўваецца альтэрнатыўная энэргія. У некаторых землях Германіі такая энэргія забяспечвае патрэбы да 40 %.

Аказваецца, і ў Беларусі ёсць вынаходкі, здольныя выпрацоўваць альтэрнатыўную энэргію. Напрыклад, калыцавы гідраружавік Маглыша. Ветэран называе гэты праект справай жыцця. Ідэя запатэнтавана ў Нацыянальным цэнтры інтэлектуальнай уласнасці. Але грошай на стварэнне і выпрабаванне праекта чыноўнікі не выдаляюць. Мікалаі Яўкавічу

Даваенная хата сям'і Маглышаў захавалася да сённяшніх дзён. Тут Мікалаі Яўкавіч рабіў першыя вынаходкі, тут была штаб-кватэра Случкіх падпольшчыкаў.

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

Мікалаі Яўкавічу з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

з абурэннем паказвае мне стос адлісак, згодна з якімі на ажыццяўленне праекта грошы фізічнай асобе выдаць немагчыма. Вось калі б 89-гадовага Мікалаі Маглыш, узьедзі ў і прыладзіўся ў які-небудзь навукова-даследчы інстытут...

ра ў Марыупаль, — ускальваная ўгадава ветэран. — Яшчэ сонца не ўзыйшло, наляцелі тры «юнкеры» (пача). Усе пачалі бегчы з эшалонаў улева. Матацыклісту Валодзьку Інусу адарвала нагу...

Было страшна, давалі па 100 грамаў спірту. Некаторыя з непрывычкі падалі. На матацыкле вазіў камандзіра, ад'ютанта. Аднойчы вёз капітана, было гэта кіламетраў за 25 ад Днепрапятроўска. У полі стаяла ўкраінская «мазанка». Капітан мне: «Спыніся, ідзі і правер гэты праект не мае аналагаў, заходжу — а там немец, афіцэр, давай праз акно ўцякаць. Я страляю: «Хэндэ хох!» У саломе сядзелі яшчэ некалькі немцаў. Пасадзілі іх у спадарожную машыну, куды ў тым ліку сёў і капітан. У матацыкле прабіла бензабак, выцекла паліва. Я адзіна на дарозе, кругом немцы. Наляцелі «месеры», паспеў ускочыць у акап пры дарозе. Па полі ехаў полк казак на конях — на майх вачах іх «перакасілі».

Немцы ўсё адно мяне скапілі, пасадзілі ў нейкі ўлеж, дзе дзверы не зачыняліся. Ахоўнік сказаў, што нас нараніць расстрэляюць. Я ўначы ўцёк.

Усё адно ля станцыі Бобр'янскай мяне заўважыла малады паліцай. Ён заўважыў мяне на станцыі і пасадзіў у барак. Так я стаў палонным.

«Злавілі вожыка, падзялілі па кавалачках»

Ні вады, ні яды — нічога не давалі. З кулямётаў стралілі па сценах барак, а раніцай выявлялі мёртвых. Мне не застрэлілі, бо быў прыкрыты калонай. Выгналі нас у двор, распрэлі, дазволілі паесці снегу. Плечы памецілі смярдзючай

жойтай фарбай, своеасаблівым кляімом.

Потым пачалі даваць баланду з зерня. Некаторыя палонныя кавалак хлеба выменьвалі на боты. Адзін з такіх хлопцаў босы на дварэ ад холаду ўпаў, яго паўжывога закалалі.

Зноў паспрабавалі ўрачы з лагера, калі выводзілі расчышчаць снег, але не атрымаліся.

Вечарам здымаеш блізіну — а там поўна вошаў. Захваару на дызэнтэрыю ў такіх умовах.

Потым 14 ваеннапалонных, у тым ліку і мяне, узелі ў лес нарыхтоўцаў сплупчкі. Аднойчы злавілі мя вожыка, пасмажылі на агні, па кавалачках на ўсіх падзялілі. Да нас там, відаць, увосень нехта працаваў. Палілі вогнішчы, у папалішчах знаходзілі дрэбную бульбачку, яна была смачнейшая за цукар (пача).

Калі нас вярнулі ў лагер, пачалі рыхтаваць да адр'юты ў Германію. У вагоне рэзалі падлогу пілкамі па метале, хацелі ўцячы, але гэта заўважылі, і пачалі везці нас талымі днём.

Прывезлі нас у вялікі лагер пад Гамбург, усіх сфатаграфавалі, запісалі паасобку. Мне забралі слесарам на своеасабліваю ЖКК.

«Ад расстрэлу выратаваў пажылы немец»

Побач стаў лагер з украінскімі дзятчатамі. Яны перадавалі нам хлеб і цукеркі, калі былі хоршыя нямецкія ахоўнікі. Калі стаў дрэнны ахоўнік, рабіць гэта забараня-

Як працуе кальцавы гідраружавік Маглыша?

Вынаходка выпрацоўвае энэргію ад ціску вады. Гэта можа быць вадаспад і падземны струмень. Можна ўсталявацца як пад зямлёй, так і на паверхні.

У корпусе гідраружавіка выкананы канал падцені вады высокага ціску. Кэфіцыент карыснага дзеяння вельмі высокі. Мікалаі Маглыш запэўнівае, што праект не мае аналагаў, і рухавік можа выпрацоўваць бясплатную энэргію ў розных відах прамысловасці.

А ветэран ведае, пра што кажа. Менавіта ён сканструяваў першую сплупочную карусель, прыдумав аўтаматычны машыны сарціроўкі бутэлек для піўзавода, зрабіў машыны для розкі цеста для слудскага хлебазавода. Прылады Мікалаі Маглыша адзначалі дзяржаўнымі ўзнагародамі ў 90-х гадах.

Дык можа паверыць заслужанаму ветэрану і на гэты раз?

ВЫБУХІ НА БЯРЭЗІНЕ

29 сакавіка ў Бабруйску з-за ўтварэння ледзянога поля працягласцю 300 метраў паміж рачнымі партамі і чыгуначным мостам адбылося падтапленне 15 прыватных падворкаў. Магліўскае абласное ўпраўленне МНС паведамляе, што супрацоўнікі выратавальна-аварыйнага атрада з дапамогай абырў рашчылілі 200 квадратных метраў ледзянога покрыва на рацэ Бярэзіне. У выніку раставання снегу ў 5 населеных пунктах Магліўскай вобласці адбылося падтапленне 8 падворкаў і 3 падвалы жылых дамоў у Бабруйску, Крычаве, Магілёве, Крычавскім і Магілёўскім раёнах.

МАЛАДЫ ВАДЗІЦЕЛЬ УДАРЫЎСЯ У ДРЭВА

29 сакавіка ўвечары каля вёскі Мышкавічы Кіраўскага раёна адбылася аўтааваарыя з удзелам аўтамабіля «ВАЗ-21063». Вадзіцель, 19-гадоваы жыхар вёскі Скачок, не справіўся з кіраваннем на закружэнні дарогі, з'ехаў у кювет і ударыўся ў прыдарожнае дрэва. У аўтамабілі ехаў таксама 18-гадовы аднавікоўка. Ратавальнікі вадзіцеля, які быў заблакіраваны ў аўтамабілі, супрацоўнікі МНС. Маладых людзей з траўмамі рознай цяжкасці шпіталізавалі.

ІЛОНА ІВАНОВА

Ілона Іванова, чым займаецца камісія, якую вы ўзначальваеце? — Грамадская камісія была створаная загадам міністра культуры па пастанове Савета Міністраў з 10 сакавіка, каб грамадскія брэнды больш актыўна ўдзельнічалі ў захаванні і абароне гісторыка-культурнай спадчыны. Калі Савет Міністраў дзяржава стварылі такую камісію — значыцца, па-першае, яны бачыць ролю грамадскіх у гэтым, а па-другое — відаць, існуючыя праблемы, якія трэба вырашаць не толькі дзяржаўнымі высылкамі, але і высылкамі грамадскімі. Таму што грамадскія — гэта вялікія вочы і пільны зрок, які можа ўбачыць нават тое таемнае, што адбываецца ў гэтай сферы. Я для сябе вызначыў, што гэтая камісія створаная не для абалучэння волі, а для выяўлення праблемаў. Нас успрымаюць па-рознаму. Бо калі мы нечым займаемся — то гэта сапраўды праблема. І мы некаму дарогу пераходзім, некаму соль на рану сыплем, некаму замінаем.

СЫМОН СВИСТУНОВІЧ. «РУЧАЧНІК» ПРАЦУЕ У МАЗЫРЫ

Невядомы злодзеі выкраў два «нумаркі» з сумкі адной з наведвальніц мазырскага цэнтру адпалччыкаў. Калі ў чатыры гадзіны ночы дзве 21-гадовыя дзятчынны забраліся дадома, яны зразумелі, што іх паліто зніклі з гадзіннікаў забяспечальнай устаноў. Пакуль што «ручачнік» не атрымалі.

ІРЫНА АСТАШКЕВІЧ. «ПЕРАКУР» АДМЯНЯЕЦА

Тытунёвыя вырабы, на якіх не было акацыйных марак Рэспублікі Беларусь, камфіскавалі на Гомаельшчыне. Ледаць беспарадоўны жыхар Гомаельскага раёна Валерыя У. паспеў перасекчы райска-беларускую мяжу, як у вёсцы Пераўляцка Веткаўскага раёна яго «сустрэлі» рабнікі мікрабизнеса аддзела аперацыйнага рэагавання і вышукі ДАІ.

У салоне аўтамабіля «Фальксваген-Пасат» супрацоўнікі міліцыі знайшлі больш за паўтэртыя пачак цыгарэтаў «Тройка», «Перакур», «Ява», — паведаміў спецыяліст па прапагандзе УДАІ УУС Гомаельскага аблвыканкама Мікалаі ГАРБАЧОУ. — Затрыманы дастаўлены ў аддзел унутраных спраў Гомаельскага раёнавыканкама.

Надзея ДРЫЛА.

Анатоль БУТЭВІЧ:

«КАЛІ БУДЫНАК З'ЯЎЛЯЕЦА ПОМНІКАМ — У ЯГО НЕЛЬГА ЦВІК ЗАБІЦЬ БЕЗ ДАЗВОЛУ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ!»

Анатоль БУТЭВІЧ вядомы як пісьменнік, а як чыноўнік (у нядаўнім мінулым — міністр культуры і друку, генеральны консул Беларусі ў Гданьску, амбасадар у Румыніі), а таксама як старшыня Грамадскай назіральнай камісіі пры Міністэрстве культуры па захаванні гісторыка-культурнай спадчыны. Вось пра апошняе ўвабале не спадара Бутэвіча мы і сабраліся паразмаўляць за кубачкам кавы.

«Пагаварыць у нас усё мастакі, а як рабіць нешта...»

— Спадар Анатоль, чым займаецца камісія, якую вы ўзначальваеце?

— Грамадская камісія была створаная загадам міністра культуры па пастанове Савета Міністраў з 10 сакавіка, каб грамадскія брэнды больш актыўна ўдзельнічалі ў захаванні і абароне гісторыка-культурнай спадчыны. Калі Савет Міністраў дзяржава стварылі такую камісію — значыцца, па-першае, яны бачыць ролю грамадскіх у гэтым, а па-другое — відаць, існуючыя праблемы, якія трэба вырашаць не толькі дзяржаўнымі высылкамі, але і высылкамі грамадскімі. Таму што грамадскія — гэта вялікія вочы і пільны зрок, які можа ўбачыць нават тое таемнае, што адбываецца ў гэтай сферы. Я для сябе вызначыў, што гэтая камісія створаная не для абалучэння волі, а для выяўлення праблемаў. Нас успрымаюць па-рознаму. Бо калі мы нечым займаемся — то гэта сапраўды праблема. І мы некаму дарогу пераходзім, некаму соль на рану сыплем, некаму замінаем.

«Камісія створаная ў сярэдзіне мінулага года. Ці стала грамадскія брэнды больш актыўна ўдзел у пэсаўначальных працэсах гісторыка-культурнай спадчыны?»

— Трэба ўлічваць яшчэ адзін нюанс. Грамадская камісія створаная з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый, якія, паводле статута, займаюцца аховай помнікаў гісторыі і культуры. І таму ў камісію ўваходзіць усёго 11 чалавек — 10 ад грамадскіх і адзін ад Міністэрства культуры. Гэта арганізацыі, сярэд якіх Таварыства аховы помнікаў, Саюз архітэктараў, Саюз мастакоў, Гомае, Беларуска фонд культуры, таварыства «Гісторыка», БНФ... Я прадстаўляю Фонд культуры. Гэтыя арганізацыі дэлегаваць сваіх прадстаўнікоў. Іншая рэч — наколькі арганізацыі ў сваім статутным жыцці займаюцца гэтымі праблемамі. Некаторыя — вельмі шчыльна, некаторыя — гады ў рады. Таму і адна з праблемаў нашай камісіі — што нам даволі проста — сабрацца і паразмаўляць пра нейкую праблему, і значна цяжэй — аформіць гэта правільна.

«І хто з гэтай кампаніі найбольш актыўны?»

— Актыўныя практычна ўсе.

«Пагаварыць?»

— І гэта таксама! Але ж далей павінна наступаць праца, працаваць павінны кожны — каб упарад-

каваць пытанні. І гэта цяжкавата, бо ў кожнага ёсць сваё праца асноўная. У нашай краіне сёння робіцца шмат станоўчага...

«А ў якім уззаемадзейні вы знаходзіцеся з Рэспубліканскай навукова-метадычнай радай па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны?»

— Што называецца, у творчым — бо Рада таксама грамадская структура пры Міністэрстве культуры і яны займаюцца больш аб'ёмнымі пытаннямі па ўключэнні аб'ектаў у Дзяржаўны спіс і па вядзенні работ на іх: адукацыя «дабро» на работы, рэканструкцыю, рэстаўрацыю... Наша задача — іншае: каб гэта не шкідзіла самаму помніку. Бо часам бывае, што Рада выдае талковыя рашэнні, а выкананні ідуць сваім шляхам, адбываюцца парашунні. Як у Мірскаму замку, пытанне з якім разглядала Міністэрства культуры, неаднойчы выязджаў міністр. Ці то ў Нясвіжскім замку... На яшчэ, яшчэ не было камісіі, калі на замку ставілі недарэчную вежу-цыбуліну... Зразумела, мы б выказалі супраць яе. Але і на сёння там яшчэ ёсць пытанні захавання аўтэнтычнасці. І гэта мы гаворым пра тыя аб'екты, якія пад увагай усіх! А што з аб'ектамі ў раёнах, з культурнымі будынкамі? Часам гэта можа зразумець: дзе ж ты ў вёсцы зноўдзеш праектанта, каб зрабіць праект? А звартацца да мінскаў — дык будзеш чакаць немавердама колькі, ды і грошай не хопіць.

«Аднак трыста і пяцьсот гадоў там недзе ж знаходзілі праектантаў, калі будавалі...»

— Пяцьсот гадоў таму рабілі не за адзін дзень і не ўсюды. Калі будавалі касцёл Божга Цела, то будавалі ў Нясвіжы, а не ў кожнай вёсцы. Але час усё не шкадуе аднолькава: трэба рамонт рабіць і ў Нясвіжы, і ў Іўі, і ў Слоніме... І цяпер мы маем сітуацыю, калі аб'ём патрэбных працаў вялікі — а адмысловаў не хапае. Трэба на дзяржаўныя ўзроўні вырашаць праблему недахопу праектантаў, рэстаўрацый... А задача камісіі — зменшыць шкодную ўплыў усіх арганізацый і структураў, якія маюць дачыненне да помнікаў, на гэтыя помнікі.

«Аднак трыста і пяцьсот гадоў там недзе ж знаходзілі праектантаў, калі будавалі...»

— Пяцьсот гадоў таму рабілі не за адзін дзень і не ўсюды. Калі будавалі касцёл Божга Цела, то будавалі ў Нясвіжы, а не ў кожнай вёсцы. Але час усё не шкадуе аднолькава: трэба рамонт рабіць і ў Нясвіжы, і ў Іўі, і ў Слоніме... І цяпер мы маем сітуацыю, калі аб'ём патрэбных працаў вялікі — а адмысловаў не хапае. Трэба на дзяржаўныя ўзроўні вырашаць праблему недахопу праектантаў, рэстаўрацый... А задача камісіі — зменшыць шкодную ўплыў усіх арганізацый і структураў, якія маюць дачыненне да помнікаў, на гэтыя помнікі.

«Аднак трыста і пяцьсот гадоў там недзе ж знаходзілі праектантаў, калі будавалі...»

— Пяцьсот гадоў таму рабілі не за адзін дзень і не ўсюды. Калі будавалі касцёл Божга Цела, то будавалі ў Нясвіжы, а не ў кожнай вёсцы. Але час усё не шкадуе аднолькава: трэба рамонт рабіць і ў Нясвіжы, і ў Іўі, і ў Слоніме... І цяпер мы маем сітуацыю, калі аб'ём патрэбных працаў вялікі — а адмысловаў не хапае. Трэба на дзяржаўныя ўзроўні вырашаць праблему недахопу праектантаў, рэстаўрацый... А задача камісіі — зменшыць шкодную ўплыў усіх арганізацый і структураў, якія маюць дачыненне да помнікаў, на гэтыя помнікі.

«Аднак трыста і пяцьсот гадоў там недзе ж знаходзілі праектантаў, калі будавалі...»

— Пяцьсот гадоў таму рабілі не за адзін дзень і не ўсюды. Калі будавалі касцёл Божга Цела, то будавалі ў Нясвіжы, а не ў кожнай вёсцы. Але час усё не шкадуе аднолькава: трэба рамонт рабіць і ў Нясвіжы, і ў Іўі, і ў Слоніме... І цяпер мы маем сітуацыю, калі аб'ём патрэбных працаў вялікі — а адмысловаў не хапае. Трэба на дзяржаўныя ўзроўні вырашаць праблему недахопу праектантаў, рэстаўрацый... А задача камісіі — зменшыць шкодную ўплыў усіх арганізацый і структураў, якія маюць дачыненне да помнікаў, на гэтыя помнікі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВЫРАЖЫ І ЗАХАВАЙ

Вам вядома, што помнікі архітэктуры пад паргоў? ПІШЫЦЕ: 220004, Мінск, праспект Пераможцаў, 11. Грамадская назіральная камісія пры Міністэрстве культуры па захаванні гісторыка-культурнай спадчыны. ТЭЛЕФАНУЙЦЕ: (8 029) 6105662 Анатоль Іванавіч БУТЭВІЧ.

КРАМА ЯК ЛЮСТЭРКА

НА ВІЯЗНОЙ калегіі Камітэта дзяржкантролю Мінскай вобласці былі агульныя вынікі правэркі Валожынскага раёнвыканкама, яго структурных падраздзяленняў і суб'ектаў прадпрыемальніцкай дзейнасці па выкананні заканадаўства і эфектыўнасці выдання народнай гаспадаркі. І, як выявілася, абласныя кантралёры знайшлі шмат парашунняў у гаспадарчай дзейнасці раёна.

Валожынскі раён мае вялікі патэнцыял у развіцці эканомікі, гэта, па сутнасці, прыгарад сталіцы, які павінен рытмічна развівацца, — пачаў старшыня КДК Мінскай вобласці Уладзіслаў Цыдзік. — А нашы правэркі сведчаць пра іншае. З года ў год не выконваюцца прагнозы паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця — калі ў 2008 годзе нявыкананымі засталіся 2 паказчыкі, то ў 2009 годзе ўжо 6. Прамысловасць слаба развітая — мае долю толькі 7,8 % працэнтаў, у раёне лідзіроў сельская гаспадарка (27,8 %), хоць па краіне сельская гаспадарка займае толькі 7,8 %... Не развіваецца малы бізнэс. Між тым пры аналізе становішча ў шэрагу раённай вобласці мы прыйшлі да высновы, што там, дзе стваралі ўсе умовы для развіцця малoga бізнэсу, фінансавы крызіс ніяк не адбыўся на эканамічным становішчы.

Акрамя невыканання шасці паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця, Валожынскі раёнвыканкам яшчэ не забяспечыў і выканання параметраў Дзяржаўнай комплекснай праграмы развіцця малых і сярэдніх гарадоў, куды ўключаны Валожын і г.п. Ільі. Прынамсі, сярэднямесячная зарплата ў жыхароў Валожына летась была на 17,5 % ніжэй за прагнозу, а ў жыхароў Ільі — на 20 %. У сярэднім жа па раёне Валожынскі летась атрымліваў 704,5 тысячы рублёў, што з'яўляецца самым нізкім заробкам сярод усіх раёнаў Мінскай вобласці.

Абласныя кантралёры адзначылі, што неэфэктывна выкарыстоўваецца на Валожыншчыне дзяржаўная маёмасць. Так было выяўлена, што мясцоў вы жылкамунгас спачатку купілі два складскія памяшканні за 56,9 мільёна рублёў, а потым, праз 2 гады, яны былі разараныя, хоць аstatквы кошт складалі 44,9 млн. Шмат выяўлена невыкарыстоўваемай і напурабураўнай маёмасці — 6 дзіцячых лагераў, санаторыі «Лясное», недобудаваны грамадскі цэнтр, а таксама шэраг складоў і фермаў. Парашунні знайшлі і ў выдках арэнднай маёмасці: з правераных 2140,2 м² плошчы 441,8 м² арандаваліся з рознымі парашуннымі заканадаўства, прымчым заканадаўства парашу і неарэардна сам рыбейвыканкам па 5 дагаворах.

Цікавы факт быў выяўлены, калі правяралі правільнасць заключэння дамоў паміж Валожынскім раёнвыканкам і «Каапчарчам», — расказвае Віктар ТРУШЫН

РЭВЕРС НА АВЕРС

Україна працяўляе цікавасць да паставак нафты з Венесуэлы ў Беларусь

Паміж намі, суседкамі, шмат агульнага — і межы, і гісторыя, і планы на будучыню. Наша ўзаемадзейнасць куды больш глыбокая, чым проста ўзаемны матэрыяльны інтарэс. Гэта нейкая ментальная супольнасць. І гуманітарны аспект супрацоўніцтва заўжды велічы моцны.

— Нам хацелася б, каб беларуская мова, літаратура, культура, былі больш актыўна прадстаўленыя, прыкметна ў Украіне, — значны пасол Украіны ў Беларусі Ігар ЛІХОВЫЙ падчас сустрэчы з журналістамі. — Летас адкрыты Цэнтр беларускай культуры і мовы ў Кіеўскім нацыянальным універсітэце імя Тараса Шаўчэнка. Сёлетня, я ў гэта веру, у Кіеве будзе адкрыты помнік Уладзіміру Караткевічу.

— Ён рызыкавае з'явіцца ва ўкраінскай сталіцы нават раней, чым у беларускай...

Дзюбакоўскія кантакты на палітычным узроўні таксама абцяжарваюць быць цеснымі і трывалымі. У хуткім часе каляцца візіт у Беларусь нядарна абранга прэзідэнта Украіны Віктара Януковіча. Адметна, што нашу дзяржаву ўкраінскі лідар наведвае адной з першых. Мінск стане трэцім па ліку сталіцаў у графіку міжнародных візітаў кіраўніка ўкраінскай дзяржавы — пасля Брусэля і Масквы. Гэты факт ўкраінскі дыпламат ацэньвае як «вельмі станоўчы сігнал».

— На гэты год, паводле яго слоў, наменчая маштабныя планы — аднавіць той рэкордны ўзровень таварзавароту, які быў дасягнуты ў 2008 годзе (летас жа ён скараціўся на 38 адсоткаў і склаў каля трох мільярдў долараў, да канца года падзенне вышло на нуль, а ў студзені-лютым 2010 года назіраўся значны рост). Выршыць шэраг пытаньняў па умацаванні базі для стварэння сумесных прадпрыемстваў.

— Вельмі важна адстаць сваю пазіцыю перад ЕС у праграме Усходняга партнёрства, дзе ўсе павіны быць роўныя, арганізаваныя, адказныя, — мяркуе кіраўнік дыпламіі.

У рамках партнёрства ён згадаў праекты экалагічнага, культурнага плана, па забяспячэнні транспартных камунікацый і галіне энергетычнай бяспекі.

Паводле слоў дыпламата, Украіна бачыць свой інтарэс у пастаўках нафты з Венесуэлы ў Беларусь. Ён мяркуе, што гэта стане прадметам дэталёвага абмеркавання падчас чарговага пасаджэння міждзяржаўнай камісіі. А сам таны шлях нафты з порта Аджас на беларускія НПЗ, на думку дыпламата, пралягае праз трубаправод «Аджас—Броды».

— Ён не патрабуе ніякіх асаблівых тэхнічных зменаў і грашовых укладаньняў. Варта толькі атрымаць гарантыю паступлення нафты і пераключыць у аверсны рэжым.

Дарчыні, гэты рэжым ужо апрабаваны: летас упершыню трубаправод «Аджас—Броды» запрацаваў па адной лініі і ў аверсным рэжыме. Альтэрнатыва — чыгуначны шлях. Пасол не выключае пры гэтым, што Беларусь атрымае права на тарыфныя льготы пры транспарціроўцы, аднак заўважана, што гэта пытанне не столькі дыпламатычна, колькі эканамічна, транспартнага сектара. Кіраўнік дыпламіі адначасна таксама, што ўкраінскі НПЗ не заргучаны і тут ён таксама бачыць магчымасць для супрацоўніцтва з беларускім бокам.

— Дыверсіфікацыя энергаставак — гэта не абавязкова адмоўны адказ сваім папярэднім партнёрам, — адзначае дыпламат. — Гэта перш за ўсё павышэнне гарантыі бяспекі сваёй краіны — і эканамічнай, і энергетычнай. Слова «дыверсіфікацыя» сёння не толькі моднае, але і надзвычай актуальнае.

У энергетычнай сферы ёсць зацікаўленасць таксама ў пастаўках электраэнергіі ў Беларусь, гэтак жа, як і ў транзіце ў Літву. Яны застаюцца вельмі важным кірункам супрацоўніцтва, на думку пасла. «У Беларусі ёсць свае погляды — яна хацела б быць не толькі званым, якое звычайна, але і ўдзельнікам працэсу», — падкрэслівае дыпламат. Ён канстатуе, што ва Украіне ёсць і іншыя шляхі пастаўкі электраэнергіі ў Літву — праз Польшчу ці Расію, аднак прызначаць таксама, што шлях праз Беларусь «для нас застаецца вельмі перспектывіўным, ўзаемакарысным і надзейным».

А ў адваротным боку — з Беларусі ва Украіну — пойдзе цукар. Сёння Украіна мае патрэбу ў такой прадукцыі, і на думку пасла, вельмі добра, што «гэта часова патраба накладзецца на магчымасць паставак з Беларусі». Навошта закупляць здалёк, калі гэта з лішкам ёсць у суседняй краіне, — задаецца рэзональным пытаннем дыпламат. Гутарка ішла аб пастаўках 100 тыс. тн беларускага цукру ва Украіну. Справы суседскія, справы двухбаковыя...

Зоя ВАРАНЦОВА.

«ГАРАЧЫ»
287 17 41

Матэрыяльная дапамога будзе аказана і маці, і прыёмным дзецям

З Магілёўскага раёна з набалелым зварнулася жыхарка адной з вёсак. Яны з мужам — пенсіянеры. Калісьці дастаткова даўно уснавілі дваіх дзяцей, на якіх дагэтуль атрымліваюць дзяржаўную дапамогу. Вось наконт памеру апошняй і наракла жанчына. А ўвогуле, зразумела, гаворка вядзецца адносна матэрыяльных праблемаў сям'і.

— На дваіх з мужам мы цяпер атрымліваем мільён п'яццадзят тысяч рублёў пенсіі. Памер дапамогі на дзяцей летас складала 576 тысяч у месяц на дваіх. З гэтага года дапамога павялічылася літаральна на дзве тысячы рублёў у месяц на кожнага, значыць, дзяржава дабавіла ім суме чатыры тысячы. Яны вучацца ў каледжы, ездзяць кожны дзень дадому, а гэта ж грошы. Абодва хворыя на бранхіальную астму, значыць, патрэбныя лекі. Як можна прахрыць на такія грошы? — гаварыла нам жануціца.

Дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі «Сацыяльна-педагагічны цэнтр Магілёўскага раёна» Наталія ГУРКОВА пацвердзіла, што, сапраўды, са студзеня гэтага года пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь памер штомесячнай дапамогі быў павялічаны да 580 тысяч рублёў на дваіх. На атрыманне штомесячнай адраслай дапамогі сям'я разлічваецца не можа, паколькі яна даецца, калі даход у месяц на аднаго члена сям'і не перавышае на сёння 255 220 рублёў. А нават крыху больш бацькі атрымліваюць пенсіі. Было б выйсцем атрымаць хоць бы аднаразовую дапамогу, для налічэння якой даход на члена сям'і не павінен быць большым за 382 830 рублёў. Аднак праблема ў тым, што дзеці па апцы пры вылічэннях гэтага грашовага мінімуму не ўлічваюцца...

Наталія Віктараўна апярэтыўна звязалася з кіраўніцтвам каледжа, дзе вучацца дзеці. Высветлілася, што тым там бясплатна атрымліваюць раз на дзень гарачае харчаванне.

— Сацыяльны работнік навучнай установы праз майстра прафесійнага навучання перадала дзецям, каб тыя напісалі заявы на аказанне ім аднаразовай матэрыяльнай дапамогі з боку каледжа. Гэта пытанне будзе ў іх на кантролі. Абцялі выплаціць адну-дзве базавыя велічыні кожнаму, — распавяла нам Наталія Гуркова. — Акрамя таго, калі каледж атрымае гуманітарную дапамогу, навучэнцам абавязкова нешта з яе выдзеліць. Вось толькі шкада, як патлумачылі мне ў навучнай установе, што апошнім часам «гуманітаркі» там не бачылі.

У гэты ж дзень з нашай чытаччай асабіста звязалася намеснік начальніка ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага райвыканкама Наталія ШАМШУРА.

— Жанчыне прапанавана напісаць заяву на атрыманне аднаразовай матэрыяльнай дапамогі з фонду сацыяльнай абароны (максимальны памер якой можа складаць 250 тысяч рублёў) — як непрацуючай пенсіянерцы, — паведаміла Наталія Яўгенаўна. — Акрамя таго, яна не адмовілася прыняць гуманітарную дапамогу. Праўда, пакуль яна яшчэ не паступала да нас, магчыма, гэта будзе ў наступным месяцы. У любым выпадку ваша заяўка атрымае яе адна з першых.

Ад рэдакцыі. Для ўсіх работнікаў органаў сацыяльнай абароны характэрнай рысай з'яўляецца не толькі прафесіяналізм, але і звычайная чалавечая спагадлівасць. У гэтым выпадку сумі адначасна выключную апярэтыўнасць і добразычлівасць. Наталі Віктараўна і Наталі Яўгенаўна ў вырашэнні праблемы нашай жануціцы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СУСТРЭЧА ГАСПАДЫНЬ

Аўтакрама ў вёсцы Касцішы Уздзенскага раёна.

ЕЎРАЗОНУ ПІХАМАНІЦЬ. ЧАСОВАЯ НАДОЎТА?

З гэтым і шэрагам іншых пытанняў на тэму ўзнікага сёлета напружання ў зоне еўра наш карэспандэнт звярнуўся да эканаміста і аналітыка, члена Кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Л.Ф. Заікі.

— Леанід Федаравіч, яшчэ зусім нядаўна шырокай публіцы ў Беларусі сітуацыя ў Еўрапейскім саюзе і становішча з яго адзінай валютай здавалася надзейнымі, стабільнымі, а сам саюз нібы маналітным і згуртаваным вакол ідэі еўрапейскай інтэграцыі. Аднак апошня падзеі паказалі: Еўрасаюз паўны вострых супярэчнасцяў і складаных праблем, у прыватнасці, староніца яго еўра сёння паўсюдна вылікае закладчыніцы. Акуль буда прышла?

— Не зусім згодны з вамі. Еўрапейскі саюз — дэмакратычная арганізацыя, і ўжо па гэтай прычыне не саюз не можа быць, як вы казалі, маналітным. Там кожная краіна мае права вета пры прыняцці тых ці іншых рашэнняў. Па другое, ЕС — арганізацыя з розным узроўнем і хуткасцю інтэграцыі. Так, сёння не лепшыя часы перахаванне еўразона, яе ліхаманіа, аднак яна мае і шмат бясспрэчных дасягненняў. Але не пра іх сёння гаворка.

Цяперашняя праблема еўразоны шмат у чым звязаная з тым, што ў ЕС жывуць розныя людзі. І цяжкасці з грашыма чамусьці ўнікаюць пераважна ў тых, хто жыве ў цэльных краінах: Грэцыя, Партугалія, Іспанія. Чаму? Цікавы адказ на гэта пытанне даў лідар расійскіх ліберал-дэмакратаў, вядомы палеміст Жырыноўскі, які сказаў, што ў цэльных краінах людзі не вельмі любяць працаваць. Дарчыні, тэзіс зусім не новы, ён аднаўдае паступаючы тэорыі ўзнікнення багатых і бедных краін. Сапраўды, жыццё на малючкіх берагах Аглейскага ці Міжземнага мора сярэд зялёсных і мадэрных сядоў, плантацый вінаграднікаў, смуглявых прыгажунь — не лепшы

стымул для штодзённай напружана працы. І, відаць, невыпадкова цэпільна краіны аказаліся слабым звяном у фінансавая-эканамічнай сістэме Еўрасаюза.

— Грунтуючы ў цэльных краях, а моцным рэкам адгукнулася па ўсім кантыненте. Хоць еўразона ахвілява далёка не ўвесь еўрапейскі кантынент. Чаму такі разбуральны эфект?

— У еўразоне сканцэнтраваны асноўны эканамічны патэнцыял кантынента. Тут трэба сказаць не толькі пра тое, што ўяўляе еўразона ў 1999 годзе ў яе ўвайшлі 11 еўрапейскіх краін, іх агульная афіцыйная валюта стала еўра. Прычым, у еўразону тады ўступілі тры самыя эканамічна моцныя і палітычна ўплывовыя дзяржавы: Францыя, Германія і Італія. Цяпер еўразона аб'ядноўвае 16 з 27 краін Еўрапейскага саюза. Яны маюць права выпускаць еўра: манеты і банкноты. Еўрапейскія цэнтральны банк (ЕЦБ) адказвае за грашова-кредытную палітыку краін еўразоны: Аўстрыя, Бельгія, Фінляндыя, Францыя, Германія, Грэцыя, Ірландія, Італія, Кіпр, Люксембург, Іспанія, Славаенія, Славакія, Партугалія, Нідэрланды і Мальта. Еўра стала адзінай валютай больш чым для 300 мільянаў еўрапейцаў. У зоне еўра маюць права ўвайсці ўсе члены ЕС, але не ўсіх запрашаюць.

— Якое значэнне пры прыняцці ў еўразон мае ступень эканамічнага развіцця краін. Вызначальнае?

— Далёка не заўсёды. Заўважце, сярэд краін еўразоны знаходзіцца Славакія, але няма Чэхія. Чаму? Яна заўсёды была і пакуль застаецца больш эканамічна развітай, чым Славакія. А чэхі не хочаць уваходзіць у зону еўра, бо ім гэта нявыдаецца, у Чэхіі пастаянна ідзе працэс рэвалюцый (падарожжэння ці умацавання)

— У ЕС спрачаюцца і канфлітуюць па розных прычынах: сельскагаспадарчых, гандлёвых, фінансавых, як цяпер.

калькі слоў пра тое, што ўяўляе еўразона ў 1999 годзе ў яе ўвайшлі 11 еўрапейскіх краін, іх агульная афіцыйная валюта стала еўра. Прычым, у еўразону тады ўступілі тры самыя эканамічна моцныя і палітычна ўплывовыя дзяржавы: Францыя, Германія і Італія. Цяпер еўразона аб'ядноўвае 16 з 27 краін Еўрапейскага саюза. Яны маюць права выпускаць еўра: манеты і банкноты. Еўрапейскія цэнтральны банк (ЕЦБ) адказвае за грашова-кредытную палітыку краін еўразоны: Аўстрыя, Бельгія, Фінляндыя, Францыя, Германія, Грэцыя, Ірландія, Італія, Кіпр, Люксембург, Іспанія, Славаенія, Славакія, Партугалія, Нідэрланды і Мальта. Еўра стала адзінай валютай больш чым для 300 мільянаў еўрапейцаў. У зоне еўра маюць права ўвайсці ўсе члены ЕС, але не ўсіх запрашаюць.

— Якое значэнне пры прыняцці ў еўразон мае ступень эканамічнага развіцця краін. Вызначальнае?

— Далёка не заўсёды. Заўважце, сярэд краін еўразоны знаходзіцца Славакія, але няма Чэхія. Чаму? Яна заўсёды была і пакуль застаецца больш эканамічна развітай, чым Славакія. А чэхі не хочаць уваходзіць у зону еўра, бо ім гэта нявыдаецца, у Чэхіі пастаянна ідзе працэс рэвалюцый (падарожжэння ці умацавання)

Кватэрнае пытанне

У склад маёмасці ўключаецца...

Сёлета падыходзіць наша чарга на будаўніцтва кватэры ў ЖК. Вядома, што пры ўключэнні сям'і ў спісы на льготнае кредитаванне ўлічваюцца сукупны даход сямейнікаў і іх маёмаснае становішча. А як яно вызначаецца?

В. МАЦЕЕУ, г. Мінск

Дзейным заканадаўствам вызначана, што пры аднесенні грамадзян да катэгорыі тых, хто мае права на атрыманне льготнай крэдыту, субсідыі і іншых формаў дзяржаўнай падтрымкі (і адпаведна — на ўключэнне ў спісы на льготнае кредитаванне) акрамя сукупнага даходу ў сям'і павіна ўлічвацца і маёмаснае становішча гэтай сям'і. У прыватнасці, на атрыманне льготнага крэдыту могуць прэтэндаваць грамадзянін, які валодае заўняўнай маёмасцю, агульнай кошт якой не перавышае двухразовага граўнага памеру льготнага крэдыту для гэтай сям'і.

Для аднесення грамадзяніна да катэгорыі малазабяспечаных ім падаюцца звесткі пра сукупны даход і маёмаснае становішча сям'і ў орган, у якім ён знаходзіцца на ўліку асобаў з патрэбай у паліпэцыйных жылёвых умовах па адзінай форме, што зацверджана ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку.

У склад маёмасці сям'і, якая ўлічваецца, уключаюцца прыналежныя жылёвыя дамы з надворнымі пабудовамі, дачы і садовыя домкі, гаражы, гаспадарчыя і складскія памяшканні, іншыя збудаванні і не завершаныя будаўніцтва аб'екты, кватэры, у тым ліку тыя, што знаходзяцца ў іншых населеных пунктах, а таксама іх часткі (доля); транспартныя сродкі (акрамя мапедаў, веласіпедў і гужавога транспарту), кошт кожнага з якіх перавышае 35-разовы памер зацверджанага сярэднядушавага мінімальнага спажывецкага бюджэту сям'і з 4 чалавек, які дзейнічае на дату падачы дакументаў для ўключэння ў спісы на атрыманне льготнага крэдыту і (або) на дату падачы дакументаў на атрыманне субсідыі, за выключэннем спецтранспарту, набытага ў адпаведнасці з заключэннем медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіі праз органы сацыяльнай абароны бясплатна або на льготных умовах.

Віктар САВІЦКІ.

В публикации годового баланса Общества за 2009 год ОАО «Минсклифт»
(в газете «Звезда» № 58-59 от 30.03.2010 в пунктах 3, 4 читать:)

3. Начислено на выплату дивидендов	млн руб.	21
4. Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	руб.	55,9847

ОАО «ДСТ № 2, г. ГОМЕЛЬ» извещает акционеров, что срок выплаты дивидендов за 2009 год, установленный собранием акционеров, 30 апреля 2010 г.

СТАЛІЦА ПЕРАХОДЗІЦЬ НА ЭКАНОМНЫ РЭЖЫМ

У Мінску завяршыўся пераход адміністрацыйных і грамадскіх будынкаў у рэжым працэлівання. Гэта значыць, што тэмпература ў іх павіна быць ноччу і ў выхадныя дні не больш за +12, а ў рабочыя час ацэпленне ўключаецца ў камфортны рэжым. Пра гэта паведамілі на нарадзе ў гарвыканкаме начальнік Мінскага гарадскога ўпраўлення па нагляду за рацыянальным выкарыстаннем паліўна-энергетычных рэсурсаў Ігар Тур. Месяці агульнага карыстання ў якіх джахых зусім адлючваюцца ад цэплагаабеспячэння.

Святлана ФРАЛЯНKOVA, «Мінск—Навіны».

Дзяржаўтаінспекцыя інфармуе!

1 красавіка, у сувязі з правядзеннем мерапрыемстваў, з 10.00 да 14.00 будзе забаронены рух усіх відаў транспарту на ўчастку аўтадарогі М-1/Е-30 Брэст (Казловічы) — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі з км 332 (развязка з аўтадарогай Р-1 Мінск — Дзяржынск) па км 347 (развязка з аўтадарогай Р-23 Мінск — Мікашэвічы).

У сувязі з гэтым будзе забаронены з'езд з аўтадарогі Р-1 на аўтадарогу М-1 у кірунку мяжы РФ, з аўтамабільнай дарогі Р-23 у кірунку Брэста, а таксама рух у кірунку Брэста ад развязкі з аўтадарогай Р-23.

Аб'ект закрыты ўчастак можна будзе на аўтадарогах Р-1 Мінск — Дзяржынск, М-9 Кальцавая дарога вакол Мінска, Р-23 Мінск — Мікашэвічы і Р-65 Заслаўль — Дзяржынск — Возера.

— Перад пачаткам аб'ездаў закрытага для руху участка будучыя ўстаноўлены адпаведныя дарожныя знакі, якія ўкажуць маршруты аб'ездаў, — паведаміў старшы інспектар па асаблівых даручэннях аддзела арганізацыі дарожнага руху УДАІ МУС Беларусі Андрэй ІВАНОЎ. — На акрэсленых участках дарогі рэгуляваць рух будучы супраціўлялі. Просім прабачонне за часовае нязручнасці.

Надзея ДРЫЛА.

нацыянальнай валюты. Калі яшчэ адносна нядарна за адзін долар ЗША давалі амаль 40 кроў, то цяпер ужо 18 кроў! У чэхію ўнікальная грашова-эканамічная сітуацыя. Сёння, калі курс еўра падае адносна долара, то Чэхія няма сэнсу пераходзіць на еўрапейскую валюту. Не спяшаюцца ў еўразоні таксама Данія і Нарвегія.

— Аднак і англічане не адмовіліся ад свайго фунта стэрлінга. Яны прадбачылі будучыя праблемы з еўра?

— Не ўпэўнены. Так, яны захавалі фунт, але гэту прывілею ім Еўрасаюз дазволіў з улікам так званай астраўной псіхалогіі брытанцаў, іх часам гіпертраванай адданасці вэкавым традыцыям, спецыфіцы іх менталітэту і звычак. Адным словам, англічане, с-э-э.

— Сёння асобныя гарачыя еўрапейскія галовы нават прапануюць на пазыў перыяд вярнуцца да мільярдаў немцаў маркі, французў — франка, італьянцаў — ліры. Такое верагодна?

— Толькі ў страшным сне. Гэтая трагічная памылка стала б пачаткам развалу Еўрапейскага саюза, увогуле эканамічнай бядой для ўсіх еўрапейцаў, у тым ліку і жыхароў Беларусі. Ды і агульнае перспектыва чалавечы ў пераходзе на некількі моцных рэгіянальных валютных зонаў. Такія нумоўнальная логіка развіцця глабальнага, якую можна ўзяць крывацькаваць, «чысціць», ганьбіць, але не супыніць.

— У ЕС чуюць прапановы аб стварэнні Еўрапейскага валютнага фонду — ЕВФ. Гэта што за мера такая? Еўрапейскія альтэрнатыва Міжнароднаму валютнаму фонду?

— Гэта адна з прапановаў, накіраваных на захаванне стабільнасці еўразоны. Гэты фонд будзе выконваць, вобразна кажучы, функцыі пакарнай фінансавай каманды. Не трэба разглядаць стварэнне ЕВФ як нейкую супрацьвагу МВФ, у якім правяць баль амерыканцы. ЕВФ — гэта свайго роду вельзізанная зачка, рэзерва на непрыдадзены абставіны. Вядома, на ідэю стварэння фонду ЕС Брусэль «натхнілі» падзеі ў Грэцыі

і Партугаліі, перададэфолтна сітуацыя ў першай, пагроза ланцуговай негатыўнай рэакцыі ў іншых краінах.

— Што зробіш, былое часта ўспамінаецца ў ружовым святле. Ім бы, гракам, лепш бы думаць у свой час пра тое, як бы не парушаць падлісаны ім пакт аб стабільнасці і эканамічным росце краін ЕС — дакументам, які абавязвае ўрады краін быць абсалютым і фінансавым пытаньням. Ці, працейд кажучы, з розумам выкарыстоўваць грошы. Галоўная ўмова пакта — няўніўна прытрымлівацца шэрагу абмежаваных намераў, прыклад, з-за жадання плаціць пенсіі вышэй за фінансавыя магчымасці краіны. Скажам, прыходзіць міністр па працы і сацыяльных пытаньнях да кіраўніка ўрада і кажа: «Шаноўны дружа прэм'ер, няма грошай на выплату чарговай пенсіі. Усё прапалі. Ды і зарплата трэба павялічыць, абцялі жа народу...». Толькі моцна злук-эскарава іншыя выдаткі, напрыклад, на адукацыю, ахову здароўя, дарогі, бярэ грошы ў крэдыт у банках.

Гэта ж адлудскім: часам чалавек іх бяздумна траціць у першыя

два тэды адпачынку, а потым думае, як дацягнуць да авансу. Хутка даводзіцца пазычаць у суседа, сваяка. Вось прыкладна так узнікае дэфіцыт бюджэту. Дарчыні, пакт аб стабільнасці пры ўступленні ў еўразоні кляўся выконваць усё яе члены, але потым некаторыя пачалі грашыць, падраўняць статыстыку, італіяна завышала сваю плацежаспалоснасць, у тым самым стаўці пад пагрозай стабільнасці еўра, асновы еўрапейскай інтэграцыі. Еўразон будзе ліхаманіца, пакуль усё не ўдзельнічае не пачнуць аднолькава ўважліва ставіцца да выканання сваіх грашова-кредытных абавязкаў.

— Сёння з-за крызісу ўжо амаль кожная краіна зоны еўра ў той ці іншым ступені парнае межы дэфіцыту бюджэту. Аднак буйнін і развіцця эканамікі зоны еўра робяць рост магчымым, каб не дапусціць рост бюджэтнага дэфіцыту і ўжо тым больш не хаваць інфармацыю пра перавышэнне ўсталяванай пактам працэнтраванай ліміта. Абсалютна іншая сітуацыя складалася ў Грэцыі, дзе перавышэнне дапушчальнага паказчыка дэфіцыту стала нормай, а не выключэннем.

— Складваецца ўражанне, што наспявае канфлікт паміж Германіяй і ізрагмам краін ЕС. Ці так гэта?

— Такі канфлікт існуе не першы дзесяцігоддзе. Проста мы пра гэта раней мала ведалі. Увогуле ў ЕС спрачаюцца і канфлітуюць па розных прычынах: сельскагаспадарчых, фінансавых, які цяпер, там час ад часу разгортваюцца «гандлёвыя войны». Германія, як самая развітая і багатая еўрапейская краіна, робіць і свае вялікі ўнёскі ў бюджэт ЕС. Скажы больш: Германія цягне на сабе ўсю эканаміку ЕС. Таму яна ўважліва сочыць за разумным і ашадным размеркаваннем бюджэтных сродкаў, хаварата рэагуе на парушэнні фінансавай дысцыпліны асобнымі саюзнікамі. А сёння з-за безадказнага паводзінаў Грэцыі немцы, хутэй за ўсё, будуць вымушаны дзеля выратавання еўра выдаць грошы з бюджэту Германіі на выцганне легкадумных нашчадкаў старажыт-

най Элады з фінансавай ямы. Ужо падлічана, што кожны немец павінен будзе на гэта «адшліць» ў сярэднім тысячы еўра, каб набыць даўгі Грэцыі. Сума вялікая нават для багатай РФ.

— Лаўрат Нобелеўскай прэміі Роберт Манцль, якая часам называюць «бацкам» адзінай еўрапейскай валюты, лічыць, што ЕС рэальна прагравае не Грэцыя, а Італія. Яна, маўляў, таксама мае вельзізанна даўгі.

— Сутнасць у тым, што лічыць праблемай. Згодна з пактам аб стабільнасці, дзярждоў не павінен быць вышэйшым за 60 працэнтаў Што тако дзярждоў? Напрыклад, калі дадава аб'ём валавога ўнутранага прадукту (ВВП) у Беларусь складае 45 млрд долараў ЗША, то, па стандартах Еўрасаюза, дапушчальна планка дзярждоў для нас будзе ў межах 27 млрд. У ЗША дзярждоў увогуле астранамічна, і нічога, могуць сабе. Не хапае долараў, яму трэба трох надрукаваць.

— Еўразон ліхаманіца. А як на гэтым фоне адчувае сабе зона долара?

— Добравая зона куды больш стала, яна існуе з 1850 года, і леташні фінансавы крызіс, вядома, моцна пашкуматаў яе, але не парушыў. У еўразоні некалькі іншая сітуацыя і зусім нядоўга гісторыя існавання, нягэтуны сённяшні дзень. Грэцыя могуць нават выключыць з зоны еўра, што ажажа негатыўны ўплыў на адзіную еўрапейскую валюту, яе курс можа зваліцца ніжэй за долар. У выніку яго зона стане больш моцнай і ўплывовай. А гэта і Лацінская Амерыка

«КРЫЗІС ДАДАЎ УСІМ НАМ ПЕРЦУ Ў КРЫВІ»

Адзін з самых старажытных гарадоў усходніх славян. Геаграфічны цэнтр Еўропы. Калыска праваславаў на Белаў Русі. Горад студэнтаў, дзе ў мясцовым універсітэце іх навучаецца 10 тысяч. Культурная сталіца Беларусі. І усё гэта — Полацк. Але старажытны горад на Заходняй Дзвіне яшчэ і буйны індустрыяльны цэнтр. А гэта азначае, што ён жыве па законах рынку і яго наўрад ці амінулі тыя трывожныя «вятры», якія ў самай матушкі-Еўропе спрадзілі сапраўдную эканамічную бурю. Якое месца ва ўсіх жыццёвых варункх займае мясцовая ўлада? Якім чынам яна ўплывае на работу рэальнага сектара эканомікі?

На пытанні «Звязды» адказвае старшыня Полацкага гарвыканкама Уладзімір ТАЧЫЛА.

— Цэлы тыдзень мы правялі на прадпрыемствах горада і адчулі высокі працоўны рытм...

Старанную працу сваёй зямлюю мы шмільныя тлумачым і добрай традыцыяй, і адной з прычэм, калі хочаце, патрыятызму. Полацкага патрыятызму, скажам так. Людзі разумюць, што гэты год — завяршальны ў пяцігоддзі. А нам з-за вядомых абставінаў вельмі цяжка выйсці на ўзровень п'яцігадовага задання па некаторых паказчыках. І перш за ўсё па таварнай прадукцыі. Каб выканаць дастаткова высокую лічбы даведзенага задання, трэба ўвесці гэты год трымаць аб'ём прамысловай вытворчасці на планецы не менш за 128 працэнтаў. Адуць узлася лічба? На горадаўтваральным прадпрыемстве «Полацк» — Шкловаланко» ва ўмовах крызісу летася мела месца зніжэнне аб'ёму вытворчасці, а яго ўдзельная вага ў агульных аб'ёмах амаль 75 працэнтаў, і перакрыць недаброд прадукцыі іншых прадпрыемстваў немагчыма.

— Прывядзіце, калі ласка, прыклады. — Мы скіроўваем калектывы на актыўную работу з гарадзкімі-пабрацімамі, а іх у Полацка 16. Цесна ўзаемадзейнічаем з горадам Электросталь, напрацоўваем розныя варыянты ўзаемаадносінаў на агульную карысць. У Электросталі праведзена пасаджэнне Савета дырэктараў з удзелам нашых кіраўнікоў калектываў. І наадварот, у Полацку — «веча» нашага Савета дырэктараў у прысутнасці электростальскага дырэктарскага корпуса. Правялі такія сумесныя пасаджэнныя саветы наваполацкіх і полацкіх дырэктараў, на якіх таксама знайшліся шмат тэмаў для зацкаўленнага абмеркавання.

Калі заключылі дагавор аб супрацоў-

ніцтве з Вялікім Ноўгарадам, дэлегавалі туды сваёй дырэктараў і запрацілі да сябе іх кіраўнікоў. Аналагічна — з горадам Тосна Ленінградскай вобласці, з Вялікімі Лукамі, Суаярві з Карэлі.

Мы вельмі сур'ёзна працуем з краінамі Еўрапейскага саюза. У прыватнасці, у галіне энергетыкі, энергазберажэння — у рабоце тры міжнародныя праекты: па разабіральнасці дамоў, малой энергетыцы і бія-энергетыцы.

Безумоўна, калі б не леташні крызіс і не звязанае з ім зніжэнне аб'ёму вытворчасці, мы адчувалі б сябе больш упэўнены. Разам з тым, гэта толькі дадала нам, як кажуць, перцу ў крыві і энэргіі, каб шукаць шматлікія варыянты збліжэння з патэнцыйнымі замежнымі партнёрамі і ў выніку не проста выжываць, а развівацца. У нашым горадзе фактычна перабывалі ўсе, ад амаль усе, акрамя таварыстваў у Беларусі паслы замежных краін — Германіі, Сербіі, Аэрабайджана, Францыі і г.д. Не было такога выкладку, каб паўнамоцы былі-

Шукаем новыя падыходы ў інвестыцыйнай дзейнасці. У сваёй рабоце абіраемся на Указ Прэзідэнта Беларусі № 647, за які мы яму вельмі ўдзячныя, бо ні ў аднаго горада краіны няма дзювох праграм свайго развіцця, а ў Полацка ёсць — адна дзейнічала да 2005 года, другая разлічана да 2012-га. Гэтай праграмай, у прыватнасці, прадугледжаны вынас шкіднай вытворчасці «Тэхналіта» за мяжу горада. Якім мы хочам быць гэты завод, абмяркувалі з міністрам прамысловасці і яго намеснікамі, што неадразува саюды прыяжджалі. Гэта павінна быць сучаснае прадпрыемства з прагрэсіўнымі тэхналогіямі і абсталяваннем, з новымі падыходамі, у тым ліку ў асартыментнай палітыцы. Завод усюю мастацкае ліццё, і цяпер горад упрыгожаны помнікамі, адлітымі на «Тэхналіце». Помнік героям 1812 года прафінасанаваны з бюджэту Саюзнай дзяржавы, у пераводзе на беларускія грошы гэта п'яць мільярадаў рублёў. Мы асаблі выдзеленыя сродкі за чатыры месяцы! Плюс чакаюцца новыя заказы на мастацкае ліццё з Расіі, якія могуць пера-

ся, што ўжо цяпер многія гатункі нашага полацкага хлеба сапраўды атрымліваюць медалі і дыпломы прафесійных выстаў і рэспубліканскіх конкурсаў. А пасля устаноўкі лініі па выпуску хлябцоў па экстрэйнай тэхналогіі колькасць спажаўцоў прадукцыі Полацкага хлябавода рэзка ўзрасла, бо ў Беларусь хлябцы наогул ніхто больш не выпускае.

Мы ўважліва ставімся і да прыватнага сектара эканомікі. Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «Завод Нодвіг» выпускае асінхронныя рухавікі да 3 кілават і ўпэўнена пераадольвае крызіс. Прыватная фірма «Сузор'е» дае цудоўную рыбную і мясную прадукцыю. Працуе шмат іншых паспяхоўных прыватных прадпрыемстваў.

Выніковая работа рэальнага сектара — гэта асноўная крыніца напайвання гарадскога бюджэту, таму мы сур'ёзна працуем у гэтым кірунку. У лютым правялі пашыранае пасаджэнне выканкама, на якім з удзелам членаў прэзідыума гарадскога Савета дэпутатаў і прадстаўнікоў канцэрна разгледзілі работу прадпрыемства «Полацк» — Шкловаланко». Нягледзячы на рэнтабельную работу калектыву, на зніжэнне складскіх запасаў, павышэнне аб'ёму вытворчасці да 3 кілават і ўпэўнена пераадольвае крызіс. Прыватная фірма «Сузор'е» дае цудоўную рыбную і мясную прадукцыю. Працуе шмат іншых паспяхоўных прыватных прадпрыемстваў.

— А яшчэ зафіксавана самая высокая пакупніцкая здольнасць насельніцтва сярод гарадоў вобласці... — Таваразварот на аднаго жыхара ў 2009 годзе склаў 6 мільянаў 684 тысячы рублёў, а на адзін квадратны метр гандлёвай плошчы — 22,1 мільярд рублёў. Купецкі горад, — жартуе мэр. — Іншыя ўдзіваюць грашовую масу, а мы забіраем. Імідж багатага горада, відаць, спрыяе таму, што за 2009 год да нас прыехалі жыць 1156 чалавек. Годам раней прыехала 800 чалавек, так што дынаміка станоўчая.

Адным словам, бюджэт наўнянем. Цяжкі перыяд, спадзёмся, перажалі. Запас устойлівасці, назапашаны за мінулыя гады, дазволіў калектывам стаць на ногі. Па выніках работы за студзень-люты паказчыкі дастойныя. Магчыма, яны пакуль не такія, як патрабуе старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Мікалаевіч Косінец, планка яго патрабавання вельмі высокая. Але мы ідзём у гэтым кірунку і нарошчваем тэмп. База для руху наперад ёсць.

— Па выніках мінулага года не было прадпрыемстваў, што «ляглі»? — Не было. І не было тых, хто скарачаў людзей ці змяняў колькасць працоўных дзён. Вырашальную ролю адыграла зся-

шэйшага звяна і зладжанае ўсяго вытворчага ланцужка. Такі рэжым работы быў закладзены ў бізнес-планах калектываў, якія сталі актыўна існаваць праграмай для кожнага прадпрыемства.

— Адзін з якасных паказчыкаў працы — узровень рэнтабельнасці. У вас за 2009 год не было і стратных прадпрыемстваў.

— У цэлым па горадзе за 2009 год рэнтабельнасць склала 11,8 працэнтаў, у прамысловасці — 8,5. І усё гэта ў плюс. Сёлета тэндэнцыя захоўваецца. З'ява па сённяшні час даволі рэдкая, тым не менш мы не сільныя заспакоявацца.

— А яшчэ зафіксавана самая высокая пакупніцкая здольнасць насельніцтва сярод гарадоў вобласці...

— Таваразварот на аднаго жыхара ў 2009 годзе склаў 6 мільянаў 684 тысячы рублёў, а на адзін квадратны метр гандлёвай плошчы — 22,1 мільярд рублёў. Купецкі горад, — жартуе мэр. — Іншыя ўдзіваюць грашовую масу, а мы забіраем. Імідж багатага горада, відаць, спрыяе таму, што за 2009 год да нас прыехалі жыць 1156 чалавек. Годам раней прыехала 800 чалавек, так што дынаміка станоўчая.

Адным словам, бюджэт наўнянем. Цяжкі перыяд, спадзёмся, перажалі. Запас устойлівасці, назапашаны за мінулыя гады, дазволіў калектывам стаць на ногі. Па выніках работы за студзень-люты паказчыкі дастойныя. Магчыма, яны пакуль не такія, як патрабуе старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Мікалаевіч Косінец, планка яго патрабавання вельмі высокая. Але мы ідзём у гэтым кірунку і нарошчваем тэмп. База для руху наперад ёсць.

— Па выніках мінулага года не было прадпрыемстваў, што «ляглі»? — Не было. І не было тых, хто скарачаў людзей ці змяняў колькасць працоўных дзён. Вырашальную ролю адыграла зся-

роджанасць калектываў на канчатковы вынік, на ашчаднасць, нават можна сказаць, на татальную эканомію. А таксама высокі прафесіяналізм менеджараў вы-

дабрыт гараджан. Формы работы з прамысловасцю, гандлем, «бытоўкай» самыя розныя (акрамя бюракратычных), які і формы падтрымкі. Трэба дапамагчы знайсці агульнае можа з банкам — калі ласка, выканкам можа даць гарантычнае пісьмо. Трэба абмеркаваць памеры працэнтаў за крэдыт — аб'ектывы пасроднік выкажа сваю думку. З думкай мясцовай «вертыкалі» лічацца і сталічныя канцэрны і абласныя галаўныя прадпрыемствы, калі прасяць уладзіць ці падарэць кандыдатуру на пасаду дырэктара. Выканкам — гаспадар горада, і не аддае «атрыбуць» ўлады, ён актыўна ўплывае на работу калектываў і ўспяях дапамагчы.

— У кожнага дырэктара свае падыходы, свой арсенал метадаў, свой характар, але мы знаходзім парэзункі, агульную мову, — падкрэсліў на заканчэнне Уладзімір Сцяпанавіч. — Бо і на пасаджэннях выканкама, і пры асабістых стаўках пануе цалкам демократычная, дэлававая, паважлівая атмасфера, кожны можа шчыра выказаць сваю думку, і яна будзе пачутая і ўлічаная. Падтрымліваем з дырэктарамі сувязь і на фармальным, і на нефармальным узроўні, стараемся быць побач, быць разам. Вышэйшы горад пераможым усёбеларускага саборацтва — сабраўся на фазе ў сталіцы і сфартаграфавалі на рэзон Рэспубліканскай дошкі гонару. Проводзіцца агульнагарадская спартакіада — дырэктары выступаюць у складзе сваіх камандаў, мэр у складзе сваёй. Гэта можа згуртаваць, з'ядноўвае. Па пясчынцы складваецца атмасфера.

Шчасце, што ў нас вельмі моцны дырэктарскі корпус і не слабый, спадзёмся, кіраўніцкая «вертыкаль». Адзінства гэтых структур дазваляе працаваць эфектыўна.

Веліч мінулых і сённяшніх дзён.

па досвед, бываюць нават дэлегацыі з Расіі, і ў нас ёсць што паказаць.

А ў найбліжэйшы час уводзіцца сістэма менеджменту якасці, якая накіравана на далейшае ўдасканаленне ўсяго вытворчага працэсу, і перш за ўсё — водападрыхтоўку для забеспячэння насельніцтва і прадпрыемстваў. Тут «завязаны» ўсе працэсы, пачынаючы ад пад'ёму, апрацоўкі вады і заканчваючы наступленнем спажаўцы. Сістэма прайшла аўдыт, цяпер працуем над яе «даводкай».

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

стаўнік замежнай краіны не сустраўся з кіраўніком найбуйнейшых прамысловых прадпрыемстваў і яны не прадеманстравалі ўзаемную зацкаўленасць.

высціць паўгадавую вытворчую праграму прадпрыемства. Хіба ж гэта дранка? Альбо ідэя дабіцца таго, каб полацкі хляб стаў лепшым у краіне. Мы ганарым-

роджанасць калектываў на канчатковы вынік, на ашчаднасць, нават можна сказаць, на татальную эканомію. А таксама высокі прафесіяналізм менеджараў вы-

роджанасць калектываў на канчатковы вынік, на ашчаднасць, нават можна сказаць, на татальную эканомію. А таксама высокі прафесіяналізм менеджараў вы-

БЕЗ ЧАГО НЕ ГУЛЯЮЦЬ ВЯСЕЛЛІ і не спраўляюць наवासеллі

У «Полацкводаканал» журналістаў «Звязды» прыняў дырэктар Міхаіл КРАСОУСКИ. У размове ўдзельнічалі галаўны інжынер Міхаіл АЛІХВЕР і начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела Святлана МІНІНА.

— Пачнём з галаўнога: выконваючы задачы, якія стаць перад калектывам, мы ў апошняй дзесяці гадоў перайшлі ад рачнога водазабору на артызанскі — цалкам перавалі горад на забеспячэнне чыстай вады з артызанскіх свідравін, а гэта, як вы разумееце, дазваляе забяспечыць якасны паказчык. Было няпроста, бо наша артызанская вада адрошчываецца па хімічным саставе, што тлумачыцца асаблівасцямі геалогіі. У гэты час калектыву даваяцца правесці ў гэтым кірунку вялікую работу. Яшчэ ў 1994 годзе мы пачалі адпаведныя даследаванні сумесна са сталічным інстытутам «Белкамунпраект» і нямецкімі спецыялістамі з горада-пабраціма Фрыдрыхсхафена, да якіх па дапамогу звярнуўся наш мэр. Даследчы працягваліся на працягу шасці гадоў, у выніку мы разам прыйшлі да высновы, што патрэбна выканаць двухузроўневую ачыстку вады. Для адпрацоўкі гэтай метады калегі з Германіі бісплят-на паставілі нам даследнае абсталяванне па ачысціцы, якое аслушвае добрую службу (зараз яно ў музеі прадпрыемства, і на ім вучацца студэнты Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта).

Карыстаюся выпадкам, каб сказаць вялікі дзякуй нямецкім спецыялістам, якія вельмі дапамаглі не толькі ў плане кан-

сультацыі. За дзесяці гадоў плённага супрацоўніцтва наш калектыв атрымаў ад іх і надзвычай адчувальную матэрыяльную падтрымку ў выглядзе сучаснага помпавага абсталявання, фільтрав, а таксама граніт, плітку для апрацоўчых работ на аб'ектах «Водаканала» і гэтак далей — усёго прыкладна на адзін мільярд еўра. Полацкі гарвыканкам прыняў рашэнне назваць наш водаачышчальны комплекс імем Хорста Келера, які быў галаўным інжынерам праекта.

Адным словам, у выніку ўсёй гэтай работы ў нас цяпер дзейнічае двухузроўневая ачыстка, якой, дарчы, няма больш ні ў кога ў Беларусі, ды і наогул на постсаветскай прасторы. У нас выконваецца ўзаемацэнная аэрацыя вады, калі праз камеры пры дапамозе струменя пмопаў наступае кісларод. Гэта неабходна яшчэ і для таго, каб жалеца (хімічны элемент Fe) памяняла валентнасці і засталася на фільтрах. Ідэе прымусовае выдзяленне газу. Не будзем унікаць ва ўсе тэхналагічны тонкасці, скажам толькі, што вада па сваіх параметрах — адна з лепшых у краіне. Паказчыкі адпавядаюць нашаму СанПіну, а па шмат якіх выхадзім нават на еўрапейскі стандарт. Пітная вада прайшла сертыфікацыю, атрымана адпаведная дэкларацыя. Цяпер калегі едуць да нас

па досвед, бываюць нават дэлегацыі з Расіі, і ў нас ёсць што паказаць.

А ў найбліжэйшы час уводзіцца сістэма менеджменту якасці, якая накіравана на далейшае ўдасканаленне ўсяго вытворчага працэсу, і перш за ўсё — водападрыхтоўку для забеспячэння насельніцтва і прадпрыемстваў. Тут «завязаны» ўсе працэсы, пачынаючы ад пад'ёму, апрацоўкі вады і заканчваючы наступленнем спажаўцы. Сістэма прайшла аўдыт, цяпер працуем над яе «даводкай».

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Калі мы загаварылі пра работу з насельніцтвам, улік яго скарагаў і зваротаў, Міхаіл Іванавіч па сваёй ініцыятыве раскажу пра даволі даўнюю праблему, да вырашэння якой з дапамогай уладаў і Суветнага банка ўдалося падступіцца толь-

— Што вы маеце на ўвазе? — На пачатку гэтага года па ўстаноўцы лічылніку мы выйшлі на паказчык у 97,5 працэнта. Ахалпілі ўсё прыватны сектар, працягваем папулярнае і транспартныя паліцы, нават капаем сажалкі. На сваім дварапрацоўчым участку робім дзверы, аконныя рамы. Стараемся, каб насельніцтву было з намі зручна працаваць, таму ўкаранілі практыку «Аднаго айна», і яна сябе апраўдвае...

Намеснік галаўнога інжынера Дзіна ПАКЛІНА надяўна была названая «Жанчынай года Віцебшчыны».

Лілія Мікалаеўна Раманоўская працуе начальнікам планаво-эканамічнага аддзела, яе дачка Яўгенія — лабарант, зьяць Уладзімір — элсар-рамонік цэха водападрыхтоўкі. Альбо начальнік гэтага цэха Лілія Антоўна Манжуліна, якой летася было прывосена званне «Чалавек года Віцебшчыны», і дзве яе дачкі, абедзве з вышэйшай адукацыяй: Ірына — спецыяліст па рабоце з насельніцтвам, і Інга — бухгалтар па матэрыялах.

Тым, хто адчувае калектыву больш за 30 гадоў, прывосена званне «Ганаровы вэтэран прадпрыемства». Гэта Святлана Віталееўна Мініна, начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела, Таццяна Фёдаруна Зуева — кіраўнік групы па ўстаноўцы лічылніку, і Лукер'я Цімафеўна Рыбакова — лабарант вытворчай лабараторыі. Дваццаць чалавек адпрацавалі больш за два дзесяці гадоў і носяць званне «Вэтэран прадпрыемства».

Дружная калектывная работа дазволіла выканаць дзевяці гадоў на мінулы год асноўныя паказчыкі, выйсці на рэнтабельнасць і атрымаць хоць і невялікі, але прыбытак. Ва ўмовах эканамічнага крызісу гэта нямаля.

«З НАМІ — СМАЧНЕЙ»

У невялікай, але ўтульнай зале кафетэрыя афіцэнтка Таццяна ЕГУБЕНАК рытуальна ставіць да прыходу гасцей. На вядальніку чакае сьпярэй: да кава прапануюць фірменную міні-шакладку.

З галоўным прынцыпам, можна нават сказаць — з філасофіяй работы свайго калектыву дырэктар «Палацк-гандлю» Аляксандр НІЗЮЛЬКА пазнаёміў журналістаў фактычна адрэзу, у самым пачатку гутаркі:

— У нас у калектыве — амаль 500 чалавек, самая масавая прафэсія — прадавец, і ў асноўным гэта жанчыны. Члены іх сям'яў працуюць на розных прадпрыемствах горада, чыю прадукцыю мы і прадаём. Зразумела, што ставіцца да яе як да ўласнай, стараемся рэалізаваць цалкам і ў кароткія тэрміны. Бо разумеем, што ад гэтага шмат у чым залежыць дабрабыт і ўласных 500 сям'яў, і вынікова сацыяльна-прамысловай Палацкі, і адлічэнні ў бюджэт, у тым ліку на сацыяльныя праграмы, у якіх зацікаўлены ўсе. Так што, калі хочаце, маем справу са спецыфічным сямейным падрадам. Маці на малочным камбінаце нашага горада робяць розную смакату, без якой чалавеку не абыйсціся, бацька на філіяле «Крыніцы» зноў жа нашага горада варыць піва і разлівае квас. Каб у іх была зарплата, мы павінны прадаць усё, што імі выпушчана. Вось чаму дачка са шчырай душой і ветлівай усмешкай рэалізуе вынікі

працы іх рук у нашых крамах. Ці надворот: дачка альбо сын працуюць за станком, а маці — за прылаўкам. Увечары яны пацікавяцца адно ў аднаго, як прайшоў дзень і як яны адно аднаму дапамагалі.

Такая вось звычайная чалавечая логіка. Разуменне гэтых узаемаузвязуў падказвае нам, работнікам гандлю, што мы не проста пасрэднікі паміж вытворцамі тавару і яго спажыўцом, не звычайныя рэалізатары, задача якіх — «наварыць» дабуленую вартасць, а паўнапраўныя гаспадары выпушчанага ў рэальным сектары прадукцыі з усімі наступнымі правамі і абавязкамі.

— **Ваша гандлёвая сетка — адна з самых буйных у Віцебскай вобласці?**

— Так, і пераважаюць у ёй прадуктовыя крамы, асноўны таваразварот забяспечваюць яны. Хоць стараемся развіваць усё кірункі — гандлюем прамысловымі, дзіцячымі таварамі, мэбляй, ёсць крамы камісійнага гандлю і гэтак далей. Усяго некалькі гадоў таму наша гандлёвая сетка была ў складаным становішчы, і сёння мы ўкладваем сродкі ў яе далейшае развіццё і ўдасканаленне, у нарошчванне магутнасцяў, асабліва для пашырэння гандлю тымі ж харчовымі таварамі. Гэта тое, што чалавеку патрэбна перш за ўсё і на прыкладзе чаго правяраліся цыфлізаваныя грамадства ў цэлым і асобна ўзятага горада. Важна ўсё — пачынаючы ад знешняга выгляду будынка, ад інтэр'ера крамы, насычанасці сучасным гандлёвым і халадзільным абсталяваннем.

Далей — асартымент. Тут без прафэсіялізму людзей не абыйдзецца, бо заўсёды патрэбна старання хоць трохі быць лепшым за канкурэнта. Знайсці новы тавар ці новую цану на тавар (але сёння больш нізкая цана — гэта не гарантыя таго, што ўсё будзе размятацца з прылаўкам). Сёння сапраўды важная шырыня асартыменту. Чалавек павінен прысці (прыехаць на сваім аўто) у краму і купіць усё адрэзу і ў адным месцы. Бо мала часу застаецца ў людзей на пошук тавару. Усё больш масавая становіцца група пакупнікоў, якія маюць значныя даходы і адвольныя купцы. Яны асабліва не глядзяць на цану. Прышоў, накідаў усю ў кашолюк ці цяжку, разлічыўся карткай, выгураў у багажнік машыны і паехаў. У яго такі алгарытм жыцця. У людзей наогул дэфіцыт часу. Але гэта не азначае, што цэны не цікавяць нікога. Ёсць такое паняцце, як суданосны «цана-якасць», яно служыць арыенцірам і для работнікаў гандлю. Ёсць сацыяльная група тавару, і мы сочым, каб такія тавары таксама былі ў нас шырока прадстаўлены. За гэтым таксама сочаць адпаведныя службы гарвыканкама і кантрольныя арганізацыі.

Думаю, маю права сказаць, што «Палацк-гандль» — прадпрыемства з вялікай сацыяльнай адказнасцю. Мы ведаем патрабаванні людзей і стараемся ім адпавядаць.

Заканадаўства мяняецца хутка, хутка ідзе наперад прагрэс у гандлі. Тое, што ўчора было добра, сёння становіцца неактуальным. Таму настойліва вучымся кадры. Кадрывы рэзерв фарміруем са сваіх спецыялістаў, і перш за ўсё з тых, хто хоча вучыцца. А мы зыходзім з таго, што чалавек павінен мець перспектыву.

— **Вы казалі, што працуеце над далейшым пашырэннем свайго гандлёвага сеткі. У гэтым ёсць патрэба?**

— Перш за ўсё займаемся рэканструкцыяй крамы. Нядаўна пасля такога істотнага абнаўлення зноў увялі ў строй свой найбуйнейшы ўніверсам, на падыходзе дзве

невялікія крамы і яшчэ адна буйная. Трэба сказаць, што абнаўляем і маленькія крамы, якія размешчаны ў прыватным сектары горада. Камерцыйная структура ў свой час пачалі будаваць у цэнтры горада, дзе вялікі паток людзей, буйныя крамы. Але пабудавалі адну краму ў цэнтры лягчай і выгаднай, чым утрывліваць (а гэта значыць рэканструяваць, рамантаваць, падтрымліваць знешні выгляд і г.д.) дзесяць маленькіх на ўсёй тэрыторыі ў прыватным сектары. Там абмежаваны людскі паток, ды і пакупнікі, як правіла, пенсіянеры альбо гараджане не вельмі вялікага дастатку. Гэтыя гандлёвыя пункты балансуюць на мяжы стратнасці, але мы трымаем іх, паднаўляем, асучасняем абсталяваннем і забяспечваем усім неабходным асартыментам прадуктаў. Бо мы — дзяржаўны гандаль, і лічым гэта сваёй справай.

Неперспектыўныя, калі можна так сказаць, раёны ёсць не ва ўсіх гарадах. Пობач з намі — Наваполацк, там няма высюковых усуркін. У любым месцы паставіў краму, і яна будзе даваць прыбытак. А ў нас спецыфіка як у раённага спажывецкага таварыства — райпа. І такіх маленькіх «неперспектыўных» крамаў у нас — палова, а выліваем за кошт буйных. І стараемся, каб буйныя былі флагманамі, паказвалі прыклад і выцягвалі за сабой усю сетку на ўзровень перадавых.

Перш чым прыняць рашэнне аб ка-

— **Асобна ўзятыя пакупнікі — тут усё зразумела. А як вы встройваеце адрасныя з працоўнымі калектывамі?**

— Тое, што мы ідзем насустрач працоўным калектывам — гэта, вядома ж, не новая форма гандлю, гэта, хутчэй, традыцыя, ад якой мы не збіраемся адмаўляцца. Два гады там звярнуўся да нас будаўнічы трэст № 16 з Наваполацка з просьбай арганізаваць гандаль на іх базе адпачынку. Мы вывезлі туды краму, якая працавала ўсё лета,

Крама № 40 на вуліцы Маршынска — вельмі папулярная сярод гараджан. Яе закладчыца Вольга АУСЯНКІНА (у цэнтры) пазнаёміла нас са спражываваемымі прадаўцамі Інай ФІЛЬКЕВІЧ і Святланай КУЛЯШОВАЙ.

— Жывая рыба адправаецца праміду, — кажа Ірына РАШЭТНІКАВА.

атрымалі там вельмі станоўчыя водгукі адпачывальнікаў, так і насельніцтва наваколляў вёсак. Бо задаволілі попы ў самым шырокім асартыменце. Летась будаўнікі ўжо не думалі, каго ім запрасяць на сезон — гандаль са свайго горада, ці зноў нас. Так што, можна сказаць, нарадзілася яшчэ адна традыцыя.

— **Як складаўся для вас мінулы, досыць складаны, год?**

— Калі ў лічбах, то мы атрымалі тэмпы росту таваразвароту ў супаставленні з аналігамі 2009 года. Між іншым, гэта вышэй за агульнарэспубліканскі і вышэй за многія прадпрыемствы. Але ўсё ж узнікае пытанне: многа гэта ці мала? Відзець, нямаю, бо ў 2008 годзе паказчык склаў 121,6 працэнта. На той рост выдалі новы, то атрымліваецца даволі салідна.

Аб'ём рознічнага таваразвароту склаў летась больш за 54 мільярд рублёў. Усе папярэднія гады лічба была больш сціплай — і 43, і 31 мільярд. Так што тэмпы развіцця нармальныя. Летась у рэканструкцыю, цяжкія рамонтныя, пераабсталяванне ўкладзе на прыкладна два мільярд рублёў. Створана 47 новых працоўных мес-

цаў. Такім чынам закладваецца аснова для далейшага нарошчвання тэмпаў. Бо, між іншым, для рэканструкцыі выбіраем самую выгадную з пункту гледжання эканомікі аб'екты, і менавіта там атрымліваем асноўны рост таваразвароту: мінімум 100, а то і ўсе 200 працэнтаў (а ў гандлі лічыцца, што ўжо 30 працэнтаў — гэта добра).

— **Вы, безумоўна, зацікаўлены ў тым, каб гандляваць толькі высока якасным таварам. Як гэта дасягаецца? Шляхам перапрадажых праверак, татальнага кантролю ці неяк інакш?**

— Безумоўна, існуе кантроль, у строгім адпаведнасці з правіламі прыёмкі прадукцыі, але ніякія праверкі не змяняць працяглая партнёрскага сувязі з пастаўшчыкамі, асабістыя кантакты, у тым ліку на ўзроўні кіравання. Калі наша прадпрыемства прадае 30 працэнтаў прадукцыі мясцовага хлебазавода, то яго дырэктар пастараецца так настроіць свой калектыв, каб не падвесці нас.

Бо ад гэтага шмат у чым залежыць і працавітане яго завода. Мы падтрымліваем адзін аднаго, калі патрэбна — то і папярэдні аплатай за прадукцыю, прыслухоўваемся адзін да аднаго. Партнёрскага адрасныя, у тым ліку з прадпрыемствамі не толькі горада, але і ўсяго Прыдзвіння, наладжваюцца гадамі і даюць свой плён. Калі існуе паразуменне, то і справы ладацца. Напрыклад, Віцебскі мясакамбінат, сучаснае і саліднае прадпрыемства,

пастаўляе нам прадукцыю надзвычай шырокага асартыменту і традыцыйна высокай якасці. Мы з задавальненнем бярэм вырабы Аршанскага і Міёрскага мясакамбінатаў. Усё гэта знаходзіць поўны і збыт. А для іх мы — адзін з буйнейшых спажыўцоў у рэгіёне.

І прыцыт «Не падстаўляць партнёра» жыве і дзейнічае. Прыслушайце свае прапановы па супрацоўніцтве Мінска мясакамбінат, днямі будзем разглядаць.

Дзякуй богу, што сярод вытворцаў існуе канкурэнцыя, яна трымае іх у «тонусе», і нам ад гэтага толькі лягчай. Канкурэнцыя існуе і сярод гандлёвых фірмаў і прадпрыемстваў, мы пра гэта таксама памятаем. Дзесятак гадоў таму прыватныя гандлёвыя фірмы вельмі адчувальна пачынілі дзяржаўны гандаль у Палацку. Цяпер з дапамогай горада мы вярнулі стратаныя пазіцыі і пастараемся больш не аддаваць. Адна карысць ад такога суперніцтва, калі яго сумленнае (а ў нас яно ў асноўным сумленнае, без падкожа) — у выйгрышы заставецца трэці бок, пакупнік. Але

і за дзяржаву не павінна быць крыўдна. Тым больш што яна нас у асобе гарадскіх уладаў пастаянна падтрымлівае: і пры вырашэнні пытання з выдзяленнем дадатковых плошчаў, і пры абмеркаванні пытання аб памеры працэнтаў за банкаўскія крыдэты, дзякуючы чаму заўсёды знаходзілася ўзаемапрымальнае рашэнне.

— **У гэтым кантэксце пракаментуйце, калі ласка, пазіцыю «Купляйце беларускае».**

— У нас у асартыменце беларускія тавары складаюць больш за 90 працэнтаў (маю на ўвазе продаж). І ўсе яны нармальныя, якасныя. Чаму ж не прадаваць? Як і ва ўсіх цывілізаваных краінах, на прылаўках павінна быць і прадукцыя вядучых замежных вытворцаў, раскручаных, знакітых брэндаў. Ёсць тое, без чаго не абыйсціся, альбо што ў нас не расце... Пакупнік не шмат, але бярэ чэскае ці галандскае піва па дзевяць тысяч рублёў за бутэльку, і дарагія ганванскія цыгары — гэта яго права. Дарэчы, знаходзяць свайго пакупніка і канькі па дзвесце тысяч. А калі існуе попыт, то павінна быць і прапанова. Бо не знойдзецца ні гэта тавар у мяне — знойдзецца ў прыватніка.

Ва ўсёй гэтай рабоце важнае месца адводзіць вывучэнню пакупніцкага попыту, уплук маркванню спажыўца па тым ці іншым групах тавару. І робім гэта разам з вытворцамі прадукцыі. Стараемся не толькі вывучаць, але і фарміраваць попыт. Сумесна з прамысловай прадпрыемстваў і прадукцыяў тавару ў сваіх крамах. З пакупнікам размаўляем не толькі мы, але і спецыялісты прадпрыемстваў. Прыязджаюць не толькі менеджары, каб прадаць каўбасу, але і тэхнолагі, і потым уносяць карэктыўны ў вытворчую праграму і нават у тэхналогію. Карысць яшчэ ў тым, што прадпрыемства на такіх дні імкнецца прывесці новую прадукцыю, пазнаёміць з навінкамі.

— **Ці ўплывае ўлік думкі насельніцтва на пашырэнне сэрвісу для пакупніка?**

— Нават нашы самыя буйныя гандлёвыя прадпрыемствы ўсё адно маюць статус крамы каля дому. Імі карыстаюцца жыхары бліжэйшага мікрараёна, мы прыкмылі да іх, яны да нас, і знаходзіцца агуплюю мову лёгка. Ідучы насустрач пажаданням сваіх пакупнікоў, у крамах усталявалі банкаматы, інфаксікі. На правах арэнды ў буйных крамах працуюць аптэкі, дзе-нідзе — цырульні, кіёскі па продажы аўдыёвідыа. Прадаём у крамах складаную бытавую тэхніку, мэблю, некаторыя іншыя тавары. Прычым першыя тры месяцы не бярэм працэнтаў па крыдэце. Пакупнікам, безумоўна, зручна. Яны стараюцца за гэтыя тры месяцы пагасіць большую частку крыдэту, каб потым працэнт быў меншым. Можам даставіць пакупніку буйнагабарытны цяжкі груз, прычым у любы пункт Беларусі — маем сваю аўтагаспадарку і ліцэнзію на грузавявозкі.

У крамах выпускаем і прадаём кулінарную прадукцыю, за што асабліва ўдзячныя гаспадыні.

Варта сказаць і пра тое, што летась мы наладзілі супрацоўніцтва з канцэрнам «Фальксваген», праз яго дылера «Атлант-М Сухарава». Пераабсталява-

лі былію краму харчовых тавару пад прасторны аўтасалон і пачалі прадаваць у Палацку іх легкавыя аўтамабілі і мікрааўтабусы. Летась прадалі 20 новых легкавых аўтамабіляў, а сабе набылі неабходны для работы грузавікі гэтай маркі. Наступныя крызысу ў сувеснай эканоміцы пачынаюць паціху адступіць, і мы спадзяемся на ажыўленне гандлю імпартнымі аўтамабілямі. Запрашаем патэнцыйных пакупнікоў у наш салон на вуліцы Юбілейнай, дом 6 А, дзе сустрэнем падрыхтаваных прадаўцаў-кансультантаў, адбор якіх праз даволі рэдкае «сітца» і гэтым вучоба выявіла на «Атлант М — Сухарава». Вам прапануюць зручныя для вас схемы крыдэту, у тым ліку з дапамогай крыдэту. Мы чакаем пастаўку аўтамабіляў і чакаем пакупнікоў.

Аўтамабільным бізнэсам плануем займацца комплексна, наладзілі гандаль запаснымі часткамі, са сідкамі, у асноўным пад заказ. Маём магчымасць прадаваць усё аўтамабілі і ўсе запчасткі, якія ёсць на «Атлант М — Сухарава». У нас з імі камп'ютарная сувязь, уваход у іх базу звестак, так што асабістыя праблемы тут не чакаем.

— **Як паставілі вы, чалавек з двума дыпломамі аб вышэйшай адукацыі — інжынера і эканаміста, да надаўняга падпісання мытных дакументаў паміж Беларуссю, Расіяй і Казахстанам?**

— Вельмі разлічваю, што гэта адкрые нам новыя магчымасці ў гандлі на тэрыторыі расійскіх рэгіёнаў. Пакуль не замахваемся на Маскву, Санкт-Пецярбург, у нас за 200 кіламетраў горада-пабраціма Вялікія Лукі, куды мы пастаянна ездзім на кірмашы, воў на яго прыкладзе можна было б адпрацаваць мадэль гандлю ў саюзнай дзяржаве — магчыма, праз адкрыццё сваіх стацыянарных гандлёвых пунктаў. Цяпер беларускія вытворцы гандлююць у Расіі на ўласныя стравы і рызкі. Час даверыць гэтую тонкую справу прафэсіяналам.

— **Нам сустрэкаліся на вуліцах Палацка аўтабусы з рэкламай прадпрыемстваў горада...**

— Бегае па старажытным горадзе і аўтобус з нашым слоганам: «З намі — смачней!». Чыстая праўда, з намі сапраўды і смачней, і спажытней.

УНТ 300058650, Ліцэнзія № 24350/0551033, выддана 20.12.2006 г. Палацкім гарвыканкам.

САМАЯ ПРАКРЫМНАЯ ДЭТАЛЬ У САФРАМЛЕННІ ДВАРОЎ ТЭРТОРЫЙ АКЦЫЯНЕРНАГА ТАВАРЫСТВА «ТАХНАЛІТ ПАЛОЦК» — ДЗВЕ РАРЭГІТЭІЯ ГАРМАТЫ ПЕРАД УВАХОДАМ У АФІС.

— Такія гарматы стаіць і ў Смаленску каля помніка героям вайны 1812 года. Мы іх узнавілі ў сабе па фотаздымках, — расказвае Леанід ПЯТРОЎ, дырэктар прадпрыемства. — Праўда, яны ў іх ужо ў такім стане, што смаленне збіраюцца за-

казаваць новай, прычым у нас. І паступілі аналагічны заказ з Малайяраслаўца. Ёсць падарэзні, што да 200-годдзя памятных падзей марцыры спатрэбіцца таксама для Барадзіно, і мы будзем выпускаць іх сёрыяна і паціху ператворымся ў артылерыйскі завод.

«Артылерыйскаму заводу» — 83 гады, некалі гэта былі селгасмайстэрні, выпускалі калёсы. У пасляваенны перыяд завод вырабляў краіну сельскагаспадарчай тэхнікай, запчасткамі да сельгасмашын, плугамі. У розныя часы называўся па-рознаму, але пры гэтым нарошчаліся вытворчыя магутнасці, а калектыву браўся за новыя, усё больш складаныя задачы.

Прадпрыемства знаходзіцца ў цэнтры горада, яго ліцейка ўплывае на экалогію, і зараз вырашаецца пытанне аб вынасе шкоднай вытворчасці за межы Палацка. Аднаасова плануецца правесці карэнную рэканструкцыю, якая дазволіць не толькі інтэнсіфікаваць вытворчасць, але і істотна зменшыць шкодныя выкіды ў атмасферу. Дырэктар палічыў патрэбным значыць, што ў апошнія гады работа ў гэтым напрамку так ці інакш вядзецца, аб'ёмы ліцейка скараціліся ледзьве не напалову, калектыву пераключыўся на іншыя віды работ, і шкодныя выкіды зменшыліся ў разы.

Але вернемся да чыста вытворчых праблем. Калі Леанід Пятроў вяртаўся чатыры гады назад прыйшоў соды дырэктарам, прадпрыемства выпускала ў

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

— **У гэтым напрамку так ці інакш вядзецца, аб'ёмы ліцейка скараціліся ледзьве не напалову, калектыву пераключыўся на іншыя віды работ, і шкодныя выкіды зменшыліся ў разы.**

— **Але вернемся да чыста вытворчых праблем. Калі Леанід Пятроў вяртаўся чатыры гады назад прыйшоў соды дырэктарам, прадпрыемства выпускала ў**

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

— **У гэтым напрамку так ці інакш вядзецца, аб'ёмы ліцейка скараціліся ледзьве не напалову, калектыву пераключыўся на іншыя віды работ, і шкодныя выкіды зменшыліся ў разы.**

— **Але вернемся да чыста вытворчых праблем. Калі Леанід Пятроў вяртаўся чатыры гады назад прыйшоў соды дырэктарам, прадпрыемства выпускала ў**

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

— **У гэтым напрамку так ці інакш вядзецца, аб'ёмы ліцейка скараціліся ледзьве не напалову, калектыву пераключыўся на іншыя віды работ, і шкодныя выкіды зменшыліся ў разы.**

— **Але вернемся да чыста вытворчых праблем. Калі Леанід Пятроў вяртаўся чатыры гады назад прыйшоў соды дырэктарам, прадпрыемства выпускала ў**

асноўным ліцейная дэталі і займалася іх мехпрацоўкай. З прыходам новага кіраўніка пры канструктыўнай падтрымцы гарвыканкама тут асвоілі мастацкае ліцей, і звязваюць з ім свае далейшыя планы. Пачалі з геральдычнага знака «Цэнтр Еўропы», ён зараз устаноўлены на ажыўленай гарадской вуліцы і на яго фоне любяць фатаграфавачка турысты. Наступным буйным кракам у новым для калектыву, надзвычай цікавым і перспектыўным кірунку стаў помнік князю Андрэю Палацкаму (Альгердавічу), ён таксама устаноўлены ў горадзе і прыцягвае ўвагу гасцей і саміх гараджан. У Лепелі з'явілася прыгажуня «Русалка». А ўдалым фіналам леташняй праграмы стаў вельмі помнік героям 1812 года, ён сапраўды ўпрыгожыў сабой цэнтральную плошчу культурнай сталіцы Беларусі.

Палацк на пастаяннае жыхарства пераехаў з Мінска скульптар Ігар Голубеў. У горадзе ўжо стаіць яго скульптура Ефрасінні Палацкай, некалькі скульптур — у Мінску. У творчым тандэме таксама выступалі вядомы мінскі скульптар Аляксандр Дранец, аўтар помніка Скарыну ў сталіцы, ён таксама афармляў Нацыянальную бібліятэку. І ўсе бронзавыя дэталі помніка героям, а гэта арлы, медальёны, крыжы, капітэль вырабляліся на Мінскім скульптурным камбінаце ім і пад яго кіраваннем. Калі рэспубліканскі мастацкі савет прысудзіў помнік героям 1812 года, яго старшыня сказаў, што за такі час стварыць такі помнік — таксама немалы подзвіг.

Мастацкае ліцейка запатрабавана, у нас ёсць новыя заказы. Кошт яго значна большы, чым звычайна, што дазваляе нам захаваць аб'ёмы вытворчасці і зарплату работнікаў, але зменшыць колькасць плава і колькасць шкодных выкіды.

Летась мы выканалі практычна ўсе даведзеныя паказчыкі і лідзіруем у горадзе ў сваёй групе прадпрыемстваў. Адзінае — не склаўся паказчык тэмпаў росту па экспарту. І то ў асноўным таму, што ў Расіі, куды ідзе наша прадукцыя, летась было замарожана іпатэчнае крыдтаванне. Нам давялося перакрываць недахоп экспартных аб'ёмаў на ўнутраным рынку. У нас нармальнае канструктарскі аддзел — 16 чалавек, абсталяваны сучасным камп'ютарам. Ён настаянна працуе над асартыментам, і

РУКАТВОРНАЯ МАГІЯ «ЖЫВОГА» ШКЛА

Снавальшчыца Святлана РАБРЫЕНКА.

прямейшай адчувальна знізілі аб'ёмы вытворчасці, а некаторыя наогул закрыліся. У краінах далёкага замежжа таксама даволі настойліва прапануюць свае паслугі, бо, як я ўжо казаў, летас вытворчасць шкловалакна і шклотканіна значна знізілася, і некаторыя замежныя прадпрыемствы не перажылі гэтыя крызісныя часы. І трэба паспець заняць вызваленую нішу. З'явілася брэх — займаем яе сваёй прадукцыяй. Не паспеем мы — зоймуць іншыя.

Але каб прыйсці на сусветныя рынкі наогул, прадукцыя павіна мець высокую спажывецкую якасць. На гэта скіраваныя калектывныя намаганні. У аб'ёмы ў краіне Год календары і ацэнкаў, якія ажыццяўляюцца з ішоў большым стараннем — у рэшце рэшт патрабаванні сістэмы менеджменту якасці, што грунтуецца на апошніх міжнародных стандартах. Усё гэта напрамую працуе на нас імяд надзейнага пастаўшчыка. Дарчы, такі ўстойлівы імяд дапамог нам і доўгую з'му перажыць.

Зараз паўсталі новыя задачы. Гэта і мадэрнізацыя абсталявання ў тэкамі цэха і ў цэлу фіналізацыя апрацоўкі шклотканін. Гэта і штодзённы клопат пра нашу вельмі буйную сацыяльную сферу. Мы адчуваем таксама адказнасць за сельскагаспадарчае прадпрыемства, якое ўзялі пад сваё «крыло». Наогул, клопатаў хапае. Але жыццё тым і цікавае. Калектыв наш — прафесійна моцны, можна сказаць, малады: сярэдні ўзрост работнікаў — 38 гадоў. І адначасова — сталы. Мы маем адчулі плячо адна аднаго і зразумелі, што мы — адна каманда.

Цытата ў гэтым
— Людзі павіны адчуваць клопат аб сабе. Для гэтага актыўнае таварыства, нягледзячы на крызіс, захавала даволі разгалінаваную сацыяльную сферу — Дом фізкультуры з плавальным басейнам, Палац культуры, прафілакторый, у якім праводзім аздараўленне сваіх работнікаў без адрыву ад вытворчасці. А таксама базу адпачынку на возеры Суя, дзіцячы аздараўленчы лагер. Тры інтэрнаты — для дзяўчат, мужчынак і для сямейных. Нармальны ўзровень зарплат дазваляе нашым работнікам браць банкіўскія крэдыты і будаваць уласнае жыллё. Нядаўна справіла навааселле 71 сям'я, цяпер выдзяця будаўніцтва яшчэ аднаго жылга дома.

Няодна прыватная фірма не дае такіх сацыяльных гарантый. А яны асабліва дарчы таму, што больш за палову калектыву — жанчыны.

Людміла ПРОП, намеснік генеральнага дырэктара па кадрах і ідэалагічнай рабоце.

Вось такім выдаўся для нас мінулы год. Важна, што ні на значнае зніжэнне аб'ёмаў вытворчасці, ні на змяншэнне колькасці працаўнікоў мы не пайшлі. Працягвалі напружана працаваць. Можна так сказаць, што нашы вытворчыя магутнасці былі загружаныя не на 100 працэнтаў, а амаль на 100. Спынілі толькі адну шклаварную печ — па вытворчасці крэменязэмнага валакна. Якраз падшышоў тэрмін рамонт, і пасля яго правядзення мы даволі працягла час яе не запускілі. Працавала другая такая печ. На той час попыт на рынку на крэменязэмнае валакно быў нізкім, і яна цалкам спраўлялася. Напрыканцы года патрэба на валакно стала ўзрастаць, і ў снежні спыненая печ была зноў запушчана, мы пачалі нарошчваць аб'ёмы вытворчасці. І ў 2010 год увайшлі з поўнай загрузкой сваіх вытворчых магутнасцяў.

— Ці ўводзілі вы сваю антыкрызісную праграму?

— Яшчэ ў канцы 2009 года стварылі так званы антыкрызісны штаб, у які увайшлі ўсе намеснікі генеральнага дырэктара, галоўныя спецыялісты, старшыня прафкома аб'яднання і паўнамоцны прадстаўніц калектыву. Пасля ўвядзення ў дзеянне ад гэтай сітуацыі, збіраліся і два разы ў месяц. Была распрацавана і антыкрызісная праграма, якая арыентавалася на павышэнне прадукцыі, а таксама на зніжэнне выдаткаў вытворчасці, на татальную эканомію, калі лічылі кожную калейку. Праводзілі аперацыйны маніторынг рынку, каб своечасова прымаць рашэнне, якую прадукцыю выпускаць, а якую — не. Разам прыкідвалі, што выгада, што нявыгада; у якім накірунку развівацца. А сітуацыя была такая: Еўропа — стаіць, Амерыка — стаіць, ніхто нічога не бярэ. Але паступова, паступова мы пачалі больш смела працаваць, знаходзячы не ахопленыя ці недастаткова ахопленыя раней рэгіёны сусветнага рынку. Асноўную колькасць прадукцыі пастаўлялі ў Кітай, асвойваючы новыя маркетынгавыя хады. І гэта даюць станоучы вынік.

— Апошні раз наша газета пісала пра справы на заводзе роўна тры гады таму. Што змянілася за гэты час у самой вытворчасці?

— Тады ў нас не было шклаварнай печы № 9. Летас, як бы ні даводзілася цяжка, мы завяршылі яе будаўніцтва, і, акрамя ўсяго, у сакавіку, чакаем першую прадукцыю. Печ пабудаваная па новых сучасных тэхналогіях, пасля вываду на праектную магутнасць дазволіць нам павялічыць вытворчыя магутнасці па шкловалакно на 50 працэнтаў. І, акрамя ўсяго, будзе энаргаэфектыўнай, што ў новых умовах важна.

Гэтыя тры апошнія гады былі характэрныя значным ростам інвестыцый у асноўны капітал, у многім дзякуючы падтрымцы канцэрна «Белнафтахім». І перш за ўсё ялася мадэрнізацыя абсталявання і працэсу ў шкловарні і па выпуску шкловалакна. Абноўлілі абсталяванне ў размотачна-круцільным цэху, укаранілі дасягненні навукова-тэхнічнага прагрэсу ў іншых падраздзяленнях. Крызіс, як гэта ні дзіўна гучыць, прымусіў зрабіць ва ўласным развіцці новыя крэй, каб утрымацца на рынку. 2009 год даў даволі моцны штуршок для абнаўлення асартыменту і распрацоўкі новых відуў прадукцыі.

Мы не зацыкліваемся на сваіх традыцыйных

Памочнік майстра цэха № 9 Уладзімір ТРУМБАЧОў, тэхнік Ірына МЯТЛУШКА і Святлана КІСЯЛЕВА.

падымецца. У нас свая заводская навука, спецыялісты нашых навуковых лабараторый (гэтыя нашы вытвары, уважліва сочаць за сусветнымі тэндэнцыямі і новымі накірункамі, перспектывамі распрацоўкі). Стараемся укараняць іх у вытворчасць. Перадавая сусветныя тэхналогіі выкарыстоўваюцца і ў новай шклаварнай печы № 9: там новы высокапрадукцыйны шклоплавальны апарат, новы астатні замаслівальнік і г.д.

— Крызіс запатрабаваў ад прадпрыемстваў шліфоўку самой рынкавай стратэгіі. Вы для сабе вызначылі яе як наступальную ці наадварот, як чакане зручнага моманту? Пачакаць, каб дзейнічаць беспамылкова.

— Рынак для пачатку трэба ведаць. І не столькі да яго прыстаювацца, колькі імкнуцца

яны не абдзівацца на цане. Ну і гэтак далей. Тут у кожнага вытворцы свая тактыка.

Спецыялісты аддзела маркетынгу днямі вярнуліся з Амерыкі, дзе праходзіла буйная выстава, і паведамілі: сусветныя лідары пайшлі на вытворчасць новых відуў шкла, больш таннага. Значыць, трэба думаць, шукаць і нам.

Што датычыць стратэгіі... Калі пачаўся крызіс, мы нават крэху як бы разгубілі. Але разгубленасць была нядоўгай. І нядоўгай была чаканьне пазіцыя на рынку. Потым занялі адкрыта наступальную лінію паводзінаў, сталі выходзіць з таго, што павіны дамінаваць на рынку краін СНД. А з улікам таго, што 44 працэнты нашай прадукцыі ідзе ў Расійскую Федэрацыю, то мы павіны «іграць першую «скрыпку» і на расійскім рынку, дзе шраг роднасных прад-

Замест уступу

Больш за 6000 гадоў служыць чалавеку шкло. І больш за палову стагоддзя працуе на дабрабыт краіны калектыв прадпрыемства «Полоцк-Шкловакно». Дзякуючы новым тэхналогіям і ачышчэнню шкловакна шырока раскрылі магчымасці гэтага ўнікальнага па сваіх уласцівасцях матэрыялу, патэнцыял шкляных валакнаў і ніццяў, далі ім шырокае вытворчае прымяненне.

У пачатку 50-х гадоў мінулага стагоддзя ў Полоцку пачалі будаваць швейную фабрыку. Але логіка развіцця айчынай прамысловасці падказала іншае рашэнне, і на яе месцы ўзялі завод па вырабе шкловалакна і вырабу на яго аснове. Першыя палачкі майстры шкляных ніццяў вывучылі сваёй прафесіі ў расійскім Гусь-Хрустальным. Цяпер яны самі вучаць калег з СНД і здзіўляюць 46 краін свету сваёй прадукцыяй.

Сёння ААТ «Полоцк-Шкловакно» ў шэрагу вядучых вытворцаў шкловалакна і шклотканін у Еўропе. Гэта сучасны прамысловы комплекс плошчай у 1 мільён кв. м, які дынамічна развіваецца, выкарыстоўвае больш за тысячу адзінак сучаснага спецыяльнага абсталявання. Але найбольшае багацце — гэта 4 тысячы 250 высокакваліфікаваных спецыялістаў, 30 працэнтаў з якіх — моладзь.

Звярніце ўвагу на дынаміку: у лютым 2004 года быў выраблены двухмільярдны метр шклотканін, а ў лютым 2008-га — ужо 2,5-мільярдны. Калі такі высокі вытворчы тэмп захаваецца, то лічыў у 3 мільярды доўга чакаць не давядзецца.

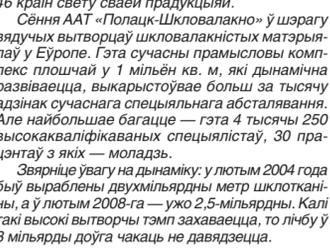
— Мікалай Аляксандравіч, дазвольце для пачатку самае «дырэктарскае» пытанне: якія яны, вынікі мінулага года, што быў для эканомікі краіны такім няпростым?

— Па праўдзе сказаць, у 2009 годзе вялікіх поспехаў мы не дасягнулі. Гэта быў, бадай, самы цяжкі год з тых шасці, што я працую дырэктарам. І не толькі для мяне аднаго, як я разумю, а і для ўсяго дырэктарскага корпусу.

Мы нягэна, у параўнанні з іншымі аднаціпнымі прадпрыемствамі, але знізілі аб'ёмы вытворчасці. Уваў экспарт, таму мусілі ў многім пераарыентаваць збыт на ўнутры рынак. Усё гэта звязана з сусветным фінансавым крызісам. Асабліва напружаным складалася першае паўгоддзе. Мы спрабавалі працаваць так, як прывыклі, нарошчвалі аб'ёмы вытворчасці. Крыху захапіліся, адсюль і ненарматывуемая запасы гатовай прадукцыі на складзе. З другога паўгоддзя даялася займацца гэтай праблемай — зніжаць рэшткі. І да канца года іх у нас было ўжо менш, чым на яго пачатку.

Данамагла і дыверсіфікацыя вытворчасці — вызначыліся з тымі відамі прадукцыі, на якія, нягледзячы на крызіс, існаваў попыт на рынку. Давялося больш рабіць ровіні, нія таварных, рубленое валакно, у якіх карцейшы тэхналагічны цыкл, чым у шклотканін. Праўда, адразу адчулі іншую праблему — менш стала работы ў шклоткавага цэха.

Але ж канец 2009 года быў больш абнадзейваючым, і ў 2010-ы мы сустракалі ўжо з нармальным настроем і сур'ёзнымі рабочымі планамі. Не магу сказаць, што вялікі, але калі браць за базу студзень 2009 года, то разумеем, што ў 2010-м спрацуем значна лепш.

Фотаздымкі, зробленыя ў музеі прадпрыемства і на выставе яго прадукцыі, паказваюць, што шкловакно шырока ўжываецца ў авіяцыі, суднабудаванні, радыёпрамысловасці, будаўніцтве, а таксама пры вытворчасці тавараў народнага спажывання.

Навінка вытворчасці: лёгкі шлем для скутарыстаў.

Генеральны дырэктар сумеснага таварыства «АГВ-Полспо» Аляксандр БУХАНАУ знаёміць з гісторыяй свайго ўнікальнага прадпрыемства:

— Народзілася яно ў 1990-м, гэта сумесная ініцыятыва «Полоцк-Шкловалакна» і італьянскай фірмы «АГВ» з Александрыі, што недалёка ад Мілана. Ідэя была — наладзіць вытворчасць сродкаў абароны галавы. Італьянскі бок паставіў тэхнічнае абсталяванне і тэхналогіі для вытворчасці канкурэнтаздольнай прадукцыі і падзяліўся вопытам, а ў беларускага фундаментара меліся свабодныя вытворчыя плошчы, кваліфікаваныя спецыялісты і зыходны матэрыял — якасная шклотканіна. Выбар італьянскіх прадпрыемстваў быў не выпадковым, бо «Шкловалакно» з'яўляецца адным з буйнейшых профільных заводаў у Еўропе. Такім чынам мы сталі адзіным на тэрыторыі Беларусі і наогул СНД вытворцам спачатку моташлему, а потым і іншай аднаціпнай прадукцыі на аснове шклотканін у спалучэнні з вінілполіэфірнымі смольмі (у суккупнасці яны даюць маналітны шклопластык з вельмі высокімі тэхналагічнымі характарыстыкамі). А таксама вырабаў на аснове ударатрывалага пластыка АБС.

За кароткі час было створана сучасная спецыялізаваная вытворчасць. Лінейка прадукцыі выраблялася такім чынам: 1994 год — рабочая каска, 1997 — шлем для спецадраздзяленняў, 1998 — пажарная і шахцёрская каскі, 1998 — шлем для «агняборцаў», 2000 — куленепрабывальныя шлемы, 2001 — выраб «Джамн», 2002 — вырабы АХ-7 і Flyer, 2005 — броньжылеты, 2006 — супрацьударныя (пазіцыяў) полікарбанатная шчыты і камплекты для абароны канечнасцяў (локцяў, каленяў, плеч, перадплеччаў, рук).

Як бачыце, пачыналі з моташлемаў і даволі простых касак, а потым, калі набраліся вопыту і вывучылі рынак, то адчувальна пашырылі свой даволі спецыфічны асартымент. Нарошчваем клас абароны вырабаў, тыя ж броньжылеты маюць клас абароны ад першага (пісталет Макарава і рэвалвер наган, пісталет Токарава) да 5 класа са сталёнымі броньэлементамі (ад аўтамата АКМ) і 6 А класа.

І, каб не сурочыць, не маем праблем са збытам. Краіны СНД, Прыбалтыка, Польшча. Былі пастаўкі і ў Італію. Вырабы прадпрыемства адпавядаюць самым жорсткім сусветным стандартам. Напрыклад, будаўнічы каскаў закрываем патрэбы будаўнічых арганізацый, а таксама такіх гігантаў, як МАЗ, Беларускае металургічнае завод, «Беларуськалій», многіх іншых шматтысячных калектываў.

У апошні час распрацаваны і запушчаны ў вытворчасць шлем супрацьударны Х 82 («Джэта»), броньжылеты «Кед» з класам абароны па ДОСТ Р 50744-95, рукавіца супрацьударная, выраб «Шучу» для асабістай інжынерна-сапёрных падраздзяленняў і некаторыя іншыя вырабы. Яны таксама адпавядаюць

«ДЖЭТА» І «КЕДР» АБАРОНЯЦЬ ВАС

Генеральны дырэктар Аляксандр БУХАНАУ прадстаўляе прадукцыю.

стандартам і высокім патрабаваннем спецструктур.

Цяпер нашымі сродкамі абароны аснашчаны ўсе падраздзяленні МУС Рэспублікі Беларусь, яны атрымалі высокую адзнаку і ў Расійскай Федэрацыі. А аблегчаны (вагой тры з паловай кілаграма) броньжылет прадстаўнічага класа «Камі-зэлька» носяць не толькі супрацоўнікі службы аховы і бяспекі, цэлаахоўнікі, але і бізнэсмэны і іншыя грамадзянскія асобы.

Не стаім на месцы і зараз, займаемся распрацоўкай першага беларускага пажарнага шлема, у якім будзе абаронены твар і шыя, а сам ён лімініцыруе, і ў выпадку нейкіх экстрэмальных сітуацый байца ляржы знаёчы ў дыме, сярэд заваляў, каб выратаваць.

Вырабляем і досыць мірную прадукцыю: для забеспячэння будаўніча-мантажных уграўленняў, а таксама прыватных асобаў якасным іцяпільнікам наладжана вытворчасць цэпільзальчэйных і сплененага полістырава.

Пастаянна працаваць над якасцю вырабаў, рышкаваць іх да сертыфікацыі дапамагае тое, што ў нас — уласная акрэдытаваная лабараторыя, супрацоўнікі якой развядзюць вырабаваны па шырокім колае ўласцівасцям. На спецыяльных стэндах на шлем, надзеты на муляж галавы, скідаецца груз пад рознымі вугламі заточкі, альбо «галава» ў касцы сама скідаецца з рознай вышыні. Вырабы замажорваюцца,

Камплекты гнуткай аховы рук і плячэй паказуў нам начальнік выпрабавальнай лабараторыі Андрэй ЗУЕЎ.

ЛЮДЗІ НА СВАІМ МЕСЦЫ

Галоўная навіна мясцовага кансервавага камбіната заклочаецца ў тым, што са снежня мінулага года ён з'яўляецца філіялам Віцебскага кандытарскага камбіната «Віцьба». У калектыве разлічваецца, што такое аб'яднанне пойдзе на карысць «малодшаму брату». Бо «Віцьба» — прадпрыемства з вялікім спецыялістамі, сучаснымі тэхналогіямі. Ужо цяпер філіял адчувае яго рознабаковую дапамогу і падтрымку, дастаткова моцнае плячо, на якое можна абалерціцца.

— А прадпрыемства нашэе — з даўняй гісторыяй і багатымі традыцыямі, цудоўным, вельмі зладжаным калектывам, — уведзіць нас у курс спраў дырэктар філіяла Аляксей ГАРАБЫ. — Многія адпачывалі тут не адзін дзясаткі гадоў, а ёсць і такія, хто — з моманту стварэння. Яны перажылі разам з прадпрыемствам шмат паледзеньняў і ўзлётаў, але засталіся вернымі яму. Мы на везэрнаў сваёй вытворчасці вельмі разлічваем і надальні. І, вядома ж, абнаўляем калектыв, імкнемся, каб прыходзілі людзі ініцыятыўныя, здольныя пераняць вопыт майстроў і дадаць нешта сваё, стаючы. Шчодра дзеляцца сваёй ведамі начальнік цэха Людміла Васіленка, майстар кансервавага участка Людміла Аксёнава. Людзі на сваім месцы — бухгалтар Галіна Баранава, спецыяліст па кадрах Аляксандра Нядбалова, эканаміст Лола Пітрова, Таццяна Касяк з аддзела збыту, начальнік лабараторыі Алеся Пашкевіч, мікрабіялаг Юля Кладзельчык. Як вы разумееце, пералік можна працягваць.

Спецыфіка прадпрыемства заклочаецца ў тым, што на адной плошчы сабраныя тры абсалютна розныя вытворчасці. Па-першае, гэта ўчастак кандытарскіх вырабаў — пернікы (выпускаюць іх 20 найменняў, на любы густ), пячэння, вафелек. Па-другое, кансервавая вытворчасць, дзе наладжаны выпуск нектарых, соусаў (каля 17 найменняў), у тым ліку кетчулаў (6 найменняў), сокаў. Трэці ўчастак — безалкагольных напояў, дзе змаглі захаваць вытворчасць натуральнага бочкавага кваса, які цяпер у Беларусі вырабляюць у 2-3-х гарадах, не больш.

— Нашу марку цудоўна ведаюць на Віцебшчыне, бо сваю прадукцыю ў асноўным пастаўляем на тэрыторыю вобласці, — працягвае Аляксей Уладзіміравіч. — Маглі б адгружаць і ў іншыя рэгіёны, але тады паўстае пытанне падаўжэння тэрмінаў рэалізацыі, а нам не хочацца кансервантамі парушаць натуральнасць прадуктаў. Праўда, давядзецца сінкранізаваць сваю работу з галаўным прадпрыемствам, а ў яго — вялікая спажывецкая сетка па ўсёй

Майстар Людміла АКСЁНАВА і закатчыца Наталля ШНІТКОВА.

Нядзіна, што гэтая група тавараў карыстаецца ўстойлівым попытам. Як і аўсанае пячэнне, якое выпускаем па чатырох рэцэптурах.

Працуем пад заўкі, каб прадукцыя паступіла ў гандлёвую сетку свежай і доўга там не залежалася. Робім менавіта той асартымент, які зараз неабходны гандлю. Не лянёмся працяраць наяўнасць рэшткі ў магазінах.

Нам у новых умовах цяжкавата выходзіць на леташні даволі ўдалы рубж. У студзені далі толькі 87 працэнтаў да ўзроўню мінулага года, у лютым — ужо 110. Паціху пачалі вырабляваць, — лічыць кірунку. — За тры месяцы згодна з бізнэс-планам павіны ўстойліва выйсці на параметры мінулага года. Таму будзем нарошчваць

Нектары апельсінавы, грэйпфрутавы, ананасны карыстаюцца нязменным попытам, — сведчыць начальнік лабараторыі Алеся ПАШКЕВІЧ.

вытворчыя тэмпы, уносячы нейкія пазітыўныя змены ў вытворчасць і тэхналогіі. Востра стаіць пытанне мадэрнізацыі вытворчых працэсаў. На падыходзе — праблема газыфікацыі, бо самыя эканамічныя печы сёння працуюць на газе.

УНП 300086665

(Заканчэнне тэмы на стар. 8.)

Пернікі «Зацясіця» ўпакоўваюць Раіса БАЧКОўСКАЯ і Людміла ШЫНЕЛЬКА.

ПАДМАЦАВАЛІ ОРДЭН МЕДАЛЯМІ

Сяргей СЯМЁНАЎ праце дырэктарам ААТ «Полацкі завод «Прамшаромт» два гады.

— А самому прадпрыемству сёлета споўніцца 63. Было яно заснавана на базі майстарыні па рамонце тэхнікі, потым развілася як аўтарамонтны завод. Займаўся аднаўленнем аўтамабільу сямейства ГАЗ. Калі гаспадаркі перасталі прывозіць нам тэхніку ў рамонт, бо навуны парк газавых грузавікоў істотна зменшыўся, перайшлі чыста на рамонт рухавікоў. Адначасова займаліся вытворчасцю прыточна-выцяжных устаноў ПВУ-300 і пастаўлялі іх па ўсім Савецкім Саюзе. А гадоў 20 назад нашы канструктары распрацавалі газавую і вадкапаліўную гарэлкі, яны выпускаюцца і цяпер. Атрымалі адпаведныя сертыфікаты і пастаўляем таксама ў Расію, ва Украіну.

Раскідвальнік РДУ-30 прадстаўляе галоўны інжынер Андрэй НОВАК.

Набылі вопыт капітальнага рамонту камбайнаў «Дон-1500». Зараз уваходзім у канцэрн «Белаграмаш», таму стараемся і далей дапамагаць хлебаробам. Выпускаем усю лінейку дыскавых раскідвальнікаў мінеральных угнаенняў прадукцыйнасцю ад 1,5 тны да 8,5 тны. Зараз на выпрабаванні сямітонная машына для ўнясення пшывідных угнаенняў, такіх як даламітавая мука.

У свой час паставілі хлебаробам зернесушыльныя комплексы М-819, і цяпер займаем-ся іх капрамонтам: вырабляем новыя цэлагагенератары з нержавеючай, устаўляем сваю гарэлку — газавую, ці па жаданні гаспадаркі, вадкапаліўную. І іншыя вузлы і дэталі.

— На цэлагагенератары і раскідвальнікі ТМ-Ж-5 таксама вялікі попит, — кажа начальнік участка Яўген ЯСКЕВІЧ.

На сваім ліцэнзійным участку, які аснашчаны сучасным абсталяваннем, робім вялікі асартымент запасных частак для сельскагаспадарчай тэхнікі, прычым метадам дакладнага сталёнага ліцця, які фактычна робіць непатрэбнай далейшую механічную апрацоўку.

Маём шматгадовы вопыт супрацоўніцтва з МАЗам па выпуску глушыцеляў для іх аўтамабі-

ляў. Працягваем займацца рамонтам рухавікоў, асабліва складанымі відамі «лячэння». Бо на заводзе вельмі моцная станочная база і кваліфікаваныя кадры.

Невыпадкова напружаная праграма працягла час ажыццяўлялася з Заволжжам — па выразі каленчатых валуў для аўтамабільу «Волга», ГАЗ-53, УАЗ.

Сёлета, зыходзячы з вострай патрэбы вясцоўцаў, распрацавалі і вырабілі культыватар КПН-6. Машына праходзіць сертыфікацыю, да канца сакавіка спадземся атрымаць дакументы. Раней, калі мы ў межах Савецкага Саюза працавалі на ўсю краіну і адпраўлялі сваю прадукцыю вагонами, на заводзе налічвалася 2,5 тысячы «штыкоў». Пасля распаду вялікай краіны, калі не стала саюзных заказаў і работы амаль не засталася, адбыўся масавы зыход людзей. Зараз у нас занята 320 спецыялістаў. Але ў апошні час зноў пайшлі сур'ёзныя аб'ёмы работ, губернар даручыў вырабіць сёлета сто КПНаў, 6 паўтаратонных дыскавых раскідвальнікаў, 150 трохтонных, зрабіць 30 машын груззапампальнасцю 8,5 тны. І плюс нам патрэбна яшчэ вырабіць 50 цэлагагенератараў. І гэты вялікі заказ патрэбна выканаць своечасова: машыны для ўнясення угнаення — вясной, усё астатняе да лета. Так што, рабочыя рукі вельмі патрэбны. Людзі прыходзяць, вяртаюцца нават старыя работнікі. Але перш чым істотна пашырацца, трэба правесці тэхнічнае пераўзбраенне, для чаго неабходны свабодныя абаротныя сродкі.

Мінулы год складваўся для нас, у прынцыпе, удала, спрацавалі рэнтабельна і прыбытковы. Прадпрыемства пачынае ўздымацца пры дапамозе дзяржаўнага канцэрна па машынабудаванні «Белаграмаш» і яго генеральнага дырэктара Мікалая Вільгельмавіча Штурма. Адчуваецца падтрымка мясцовых уладаў: паступаюць заказы для горада — мэр накіроўвае іх да нас, за што вялікі дзякуй Уладзіміру Сцяпанавічу Тацэла. Ён нарадзіўся і вырас у нашым заводскім мікраараёне Грамы і па-ранейшаму лічыць пасёлка і завод роднымі.

Раней стаяла задача паказаць, што мы па-ранейшаму ўмеём многае. Цяпер жа, калі мы ў гэтым усіх пераканалі і атрымалі заказы, задача стаіць нікога не падвесці. Нам ужо зноў вяртаецца на слова, робяць пялярэдную аплату.

А перспектывы звязваем і з пашырэннем выпуску гарэлак — я працаваў начальнікам цэха гарэлак і ведаю, наколькі яны запатрабаваны. У добрыя часы выпускалі штомесяц да 120 адзінак. Яны разыходзіліся на Расію, у тым ліку ў Сібір, ва Украіну, ў Азербайджан, Нальчык...

Не збіраемся нікому саступаць і сваю нішу па выпуску сельскагаспадарчай тэхнікі. Мы за ўсё гады паставілі хлебаробам не дзе 3,5 тысячы розных машын і тысячы адзінак запасных частак. Нашы дэталі стаць на камбайнах «Ліда-1300», на бабруйскіх раскідвальніках і іншай айчынай тэхніцы. Працягваем выпускаць цэлагагенератары, яны патрэбныя.

У нас цудоўныя калектывы, у трэці яго членнаў — адзіны запіс у працоўнай кніжцы: наш завод. Па 30, а то і па 40 гадоў адпрацавалі многія. Дзве трыці — звыш 15 гадоў, таксама нямала. Вось той кадравы патэнцыял, які дазваляе будаваць даволі смелыя планы на будучыню. Прыходзяць і маладыя — выпускнікі Полацкага ўніверсітэта, тэхнічных вучылішчаў. Што ж, свежы струмень новых ведаў, новых ідэй павінен быць.

У Год якасці напярэдадні пачатку веснавых палявых работ стварылі брыгаду, якая будзе аператыўна выяжджаць у гаспадаркі, каб ліквідаваць нейкія паломкі тэхнікі, калі яны здарэцца. А ўжо затым тэхнічныя службы разьярцаць, як такое наогул магло быць і што трэба рабіць надалей. Дарэчы, за ўсё мінулы год не было адмоў тэхнікі па нашай віне і не паступіла рекламаций.

Летась на выставе ў Валгаградзе ўсе нашы раскідвальнікі мінеральных угнаенняў рознай груззапампальнасці ўзялі залатыя медалі. Яшчэ адным вынікам выставы сталі дагаворы з расіянамі на пастаўку гэтай тэхнікі. Так што ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга, які некалі быў прышліфлены да сцяга прадпрыемства, мы змаглі падмацаваць некалькімі медалямі расійскіх і айчынных галіновых выстаў.

УНП 300075193

ПЛЮС ПАРАМЕТРЫ СУМЛЕННЯ

Пасля далучэння «Полацкага піва» да сталічнай «Крыніцы» тут у значнай ступені змянілася спецыялізацыя. Сёння прадпрыемству складаюць канкурываць на спажаўчым рынку піва, таму было прынятае рашэнне і асвоена вытворчасць канцэнтрату кваснага сусла (ККС), і на яго аснове наладжана ўласная вытворчасць квасу «Славянскі» і «Старажытны». А таксама рэалізаваны канцэнтрату іншым харчовым прадпрыемствам — для выпечкі хлеба, выпуску квасу і квасных напіткаў.

Галоўны энергетык заводу Уладзімір ЛАГУН.

Важна, што вытворчасць гэтага прадукту наладжана на ўласнай сыравіне — як і канцэнтрат кваснага сусла, так і салад выработаны на прадпрыемстве. Для гэтага ёсць ўласная салядоўна магутнасцю 3 тны салядоўна (ячменнага, жэўтыя-га) і запущана ў работу вакуумна-выпарная ўстаноўка «Вігант-4000» для вытворчасці ККС.

Калектыв працуе напружана. Выстаецца ў складаных рэаліях часу дапамагла і канструкцыйная паляца абылканкама і гарвыканкама, алычца на прадпрыемстве. Напрыклад, гарвыканкам уважліва сочыць, каб у магазінах Полацка быў прадстаўлены ўвесь асартымент мясцовых прадуктаў, у тым ліку напіткаў. Заўсёды выдзяляюцца месцы ў гандлёвых палатках падчас святаў. Усе просьбы вытворцаў горада выконваюцца без лішняй, як кажуць, слоў.

Што дазваляла і ўласныя патрэбы забяспечыць, і дапамагала хлебазаводам і іншым роднасным прадпрыемствам.

У маі плануецца пашырыць лінейку мінеральных ведаў. Зараз тут выпускаецца сульфатна-хларыдна-натрыевае «Полацкая 1», на чарзе «Полацкая 2» і «Полацкая 3». Гэта тлумачыцца тым, што аб'ём рэалізацыі мінеральнай вады за 2009 год узрос у два разы. Вельмі важнае значэнне

Тэццяна Міхайлаўна Андрэева, Ірына Васільеўна Ясенок, Таццяна Канстанцінаўна Каваленка і іншыя. Гэта іх перш за ўсё маюць на ўвазе, калі кажуць, што якасць далікатнага прадукту залежыць не толькі ад работы абсталявання, ад выверанай гадамі тэхналогіі, але і ад сумлення кожнага працаўніка.

Майстар Наталія РАЛАВЕЦ і апаратчык Сяргей БУРДЫЛА на участку вытворчасці канцэнтрату кваснага сусла.

Мы размаўлялі з дырэктарам і ведаем, што ёсць у Анастасіі ПОЛАЗАВА цікавыя задумкі, бачыць ён і перспектывы для свайго прадпрыемства. А гэта значыць, што ў калектыве ёсць будучыня.

УНП 100006988

Публікацыю падрыхтавалі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

запатрабавана піва, вырабленае па класічнай тэхналогіі (так званая лагернае піва). З усяго аб'ёму вырабленага піва 40 працэнтаў адпраўляюць на экспарт. Асноўны спажывец — Пскоўская і Смаленская вобласці Расіі.

Сертыфікаванае і пастаўляецца ў гандлёвую сетку Полацка і суседняга Наваполацка нефіль-

Усе сакрэты вытворчасці піва ведае галоўны тэхнолаг Валіяцкі АСТАШКЕВІЧ.

Якасць вырошчвання салядоў для вытворчасці пеннага напою кантралююць інжынер-хімік Ірына ЯСЕНАК і старшы майстар Таццяна КАВАЛЕНКА.

АД РЕДАКЦЫІ. Творчая група шчыра дзякуе за шматбаковую і энэргійную дапамогу ў падрыхтоўцы падборкі матэрыялаў з Полацка першаму намесніку старшыні Полацкага гарвыканкама Сяргею КУКСАВУ,

загадчыцы аддзела ідэалагічнай работы гарвыканкама Наталлі ГАНЕБНАЙ, намесніку загадчыка гэтага аддзела Алене АСТАПАВАЙ і галоўнаму спецыялісту Леаніду КУЛАЖЭНКА.

Лечымся без лекаў ЖЫВАТВОРНАЯ СІЛА БЯРОЗАВІКУ

БЯРОЗАВЫ сок, або бярозавік, як яго называюць у народзе, — вельмі каштоўны прадукт, які аказвае дабратворны ўплыў на ўвесь арганізм чалавека. Рэч у тым, што вясной бяроза быццам аздае нам свае жыццёвыя сілы, якія назапасіла за доўгу зіму. Пакуль не распусціліся клейкія лісцікі, у бяроз пачынаецца рух соку, так званы «плач бярозы». (Дарэчы, з назвы дрэва «бяроза» лінгвісты звязваюць з дзеясловам «берагчы». Гэта абумоўлена тым, што славяне лічылі бярозу божым дарам, які аберагае чалавека.)

дыетэчным і асвятляльным напоем. Сокам бярозы карысна таксама праціраць скуру пры экзме, вуграх, рабачіцкай і пігментных плямах.

Свежы бярозавы сок захоўвацца ў халадзільніку не больш як 5 сутак, пасля чаго звычайна скісае і страчвае свае гаючыя ўласцівасці.

Каб даўжэй захаваць бярозавы сок, з яго гатуюць квас: працэдура соку нагрэваюць да 35 градусаў, дадаюць па 15—20 г дражджэй на 1 літр. Закуску ставяць на 3—4 дні ў халадзільнік, затым разліваюць у слоікі ці бутэлькі і шчыльна закаркоўваюць.

Карысныя біялагічныя злучэнні, солі і мінералы, раствораныя ў соку, утвараюць амаль універсальнае лекарства. Сок утрымлівае 0,5—2,3% цукру (галоўным чынам глюкозы і фруктозы), багаты на вітамін С і вітаміны групы В. У яго складзе прысутнічаюць ферменты, арганічныя кіслоты, дубільныя рэчывы, кальцый, калій, магній, жалеза, з'ямы альеі, фітанцыды (рэчывы, якія валодаюць высокай антымікробнай актыўнасцю).

Медыцынскія даследаванні паказалі, што прыём соку бярозы аднаўляе бярозавы соку ў дзень на працягу 2—3 тыдняў (аптымальна выпіваць тры разы на дзень па шклянцы за паўгадзіны да ядзі) дапамагае арганізму справіцца з вясновай слабасцю, авітамінозам, стомленасцю і дэпрэсіяй.

Іншы спосаб: да 10 л бярозавога соку дадаць сок 4 лімонаў, 50 г дражджэй, 30 г мёду або цукру, разьніць з разліку 2—3 штуркі на бутэльку. Разліць па бутэльках і трываць 1—2 тыдні ў цёмным халадзіднаватым месцы.

Нашы продкі пілі бярозавік, які перапрабавалі ў бочках без дадавання цукру, — гэта быў традыцыйны слабаалкагольны напой. Могла настайваць бярозавы сок на сусанай садавіне. А яшчэ можна дадаваць да «бярозавых слёз» сок ягад, настайваць яго на лісцях мяты, мелісы, ліпавым цвечце і г.д. Каралеў, піце на здароўе гэты цудоўны вясновы падарунак прыроды!

Увага! Варэвары збор бярозавога соку без захавання спецыяльных правілаў можа паўрніцца непатраўнай шкодай для дрэваў і штрафам для збіральніка. «Бярозавыя слёзы» лепш збіраць у экалагічна чыстых месцах (далей ад асфальтаванай трасы, прамысловай зоны горада), бо дрэва зольнае назапашваюць шкодную рэчывы і выхляпны газы. Пасля таго, як вы збераце сок, не забудзьцеся дапамагчы беластвольнай лавраціца: трэба замазаць надрэз глыстылінам, воскам, гаспадарчым мылам або заткнуць імхом, каб у ствол не патрапілі бактэрыі і грыбы, якія могуць несці сур'ёзную пагрозу для дрэва.

Бярозавы сок павышае супраціўляльнасць арганізма да прастудных, інфекцыйных і алергічных захворванняў, аказвае глістагоннае, маганогнае, супраціўляльнае дзеянне. Бярозавы карысны людзям з захворваннямі нырака і мочавыдзяляльнай сістэмы. Гэта эфектыўны сродкаў у комплексным лячэнні галаўнога болю, кашлю, а таксама пры падгрызцы, артрыце, рэўматызме. Акрамя таго, бярозавы сок ачышчае кроў, стымуе абмен рэчываў, з'яўляецца цудоўным

Падрыхтавала **Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ**.

У БЕЛАРУСІ УКРАНЕНЫ НОВЫ СТЫМУЛ ДЛЯ КІРАЎНІКОЎ — ГАДАВЫ БОНУС ЗА ВЫКАНАННЕ ПРАГНОЗНЫХ ПАКАЗЧЫКАЎ

У Беларусі укранены новы стымул для кіраўнікоў арганізацый — гадавы бонус у памеры не менш як 12 службовых аздаў. Такое рашэнне змяшчаецца ў пастанове ўрада ад 18 сакавіка 2010 года № 385 «Аб унісенні змяненняў і дапаўнення ў пастанову Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 25 ліпеня 2002 года № 1003». Як паведамілі БЕЛТА ў Апарце Саўміна, пастанову ўступае ў сілу пасля яе афіцый-

нага апублікавання. Канкротны памер гадавога бонусу, а таксама ўмовы і парадкаў яго выплаты павіны вызначацца наймальнікам самастойна ў кантракте, заключаным з кіраўніком, а фактычная выплата аднаразовага заахвочвання будзе залежаць ад выканання паказчыкаў прагнозу і наўняснасці сродкаў на гэтыя мэты. Акрамя таго, крынцый выплаты гадавога бонусу будзе з'яўляцца прыбытак арганізацыі, а яго сума не ўлічваецца пры

Падарозе з Полацка ў Мінск недалёка ад сталіцы мой знаёмы кіроўца раптам скінуў хуткасць, завярнуў галавою направа і налева.

— Упершыню бачу такі дарожны знак, хоць вадзіцельскія правы даўно маю!

— А ты кіруй цішэй, за рулём рэбусы не разгад-

вылічэнні каэфіцыента судноснасці сярэдніх зароботных плат кіраўнікоў і па арганізацыі ў цэлым.

У усвештняй практыцы (напрыклад, у Кітаі, Германіі, Швецыі, Карэі, Чэхіі, Венесуэле і ў іншых краінах) гадавыя бонусы атрымалі доволі шырокае распаўсюджванне. Гэта дзейсная мера ўзмацнення стымулавання працы топ-менеджараў у дасягненні высокіх паказчыкаў развіцця кампаніі, павышэнні эфектывасці гаспадарчай дзейнасці.

Кеміць спрытна - ехаць бяспечна?

ПРОСТАЯ МОВА ДРУГІ БОК... ТАЛЕРКІ

Не бывае дрэннага надвор'я, бывае — дрэннае адзенне. І абутак. Таму ў чаканні зімы (як адчувае — заціхнуў і халаднай) «узбройлася» — усунула ў боты яшчэ адны вузлікі. Што дапамагло: на вуліцы, прынамсі, не мерзла і, лічы, не хварэла.

нявесткі ў гэці паехаля (дзень народзінаў спраўлялі) як солца за стол, калі тая прыліку (бо «нічога такога там не было») стала хваляць гасям гаспадыню дзі пьцяць, як прыгатаваная нейкая з салатаў. А тая вокам не міргнула, сказала, што ведае толькі назву, бо яны і ў будні, і ў святах з бліжэйшай крэмы харчуюцца. Няма сэнсу, маўляў, цяпер на кухні парываць, усё гатовае можна купіць.

Цяпер, калі стала цяплець, вузлікі тыя выныла і... Боты былі амаль новыя, мадэльныя, а разбіліся, растапталіся... Шкада: на пачатку зімы, у марзавы — зразумела ж, здароўя. На згон яе — ботаў. Гэта, мусіць, чыста наша — жаночае?

Можна (і насамрэч!) хацела сказаць ёй кандыдатка ў свякроў, калі грошы лішнія ёсць калі усё, што трэба, у сям'і ўжо нажытае, калі хоць трохі зарабіла сама, а не на шыі ў дурна сядзіш... З тудам змаўчала. Раз... Потым яшчэ раз, калі тая нявестка з сынам пайшлі гасціць прыводзіць дзе трохі паглытае. Яна ж — дурніца — падрадзілася памачыці ім: са стала папрымаць і посуд памыць.

Была б шыя...

Вечар, тралейбус, вольнае месца (пад лампачкай) і кніжка: чытаў бы і чытаў!... Дык хто ж табе даць? На парчынкі над самай галавой нейкі пузац «павесіўся», абдаў сумесне перагару і дрэннага тытуно, потым дастаў аднекуль малаблкіні (ці усё ж «далькажык»?) і забуркаваў (а ўжо пяшчотна-пяшчотна...).

Цікі час

Вышэйшая адукацыя, шматгадовы досвед работы (у тым ліку галоўным бухгалтарам), добрыя рэкамендацыі...

— Машыш?.. Ты гдзе січас?.. І што там дзепаіш?.. Работаші? Да брось, Машыш! Давай лепша ўстрэціцца, слышыш?.. Дзенеж я цібе даю... Безвазвратна... Ты прызвіць, Машыш! Сігодня...

«Карлсан» (паглядзелі) і насамрэч быў мучычым у поўным росквіце сілі. Такія, як сведчыць жыццёвы досвед, заўсёды знаходзяць сабе Машыша.

Узліўшыся, — сказала кабетка ледзь не з плечом, — талерку ўзяла, каб штось перакласці, а яна — ну што за халера? — ад пафарбаванай лепіцка. Паглядзела — зніў ну як пафарбавану хто — шэраў. Ад броду... Аж цяны не відаць. Думала, яна адна такая, талеркі зверху памытаў, — правярыла — усё: міскі, каструлі, салатнікі... Стаю каля іх, гляджу на адно, на другое і не ведаю, што ж мне рабіць: не чапаць, пакінуць, як было — не магу (сэрца кроіцца, сына шкада: ён жа акуратны сам, ды за работай, мусіць, свету не бачыць...), а падмавіць — таксама: раптам гучыць гэта ўбачыць, раптам пакрыўдзіцца і на дзіцяці май будзе сьпанаць спаняць... І гэта ж яна не жонка яшчэ, а калі, крый Божа, распішуцца, і малое... У такой нехайціны яно ж з балычкі вылазіць не будзе!

Кот і лёд

Катоў у знаёмай гаспадарцы двое — рыжы з белым і белы з рыжым. Па хаце ходзяць, як танкі — вялікі, спаважыя, а ўжо ж сытыя... Худзюць хіба загуляўшы... Як рыжы надоець: яго з тыдзень дома не было. У чацвер з'явіўся — згалады, худы, а хата, як на грэх, замкнёная: увесь двор абшыў, абкурываўшы, пабудовы агледзеў, — няма гаспадара. Тады на плот усачыўся, стаў яго выглядаць...

Толькі не тым, што (як нам падалося) вырасла новае пакаленне людзей, якія «сэнсу не бачаць», каб нешта самім гатаваць (да тых, каго любіш), прыбіраць у хаце і — элементарна — мыць талеркі. З абодвух бакоў.

Якое дрэва...

Адносіны ў іх развіваліся бурна: цягам 12 месяцаў адбылося усё — і знаёмства, і жывяцца, і... развод. Сяраць — неафіцыйна: стаміўшыся сварыцца, муж праста сыхоў з дому, пакінуў дзіця. Як казаву, «сваё — сто пудоў!»... І як быццам чужое, бо пацучыў да яго не было — ніколі і нікож.

Вочы б не бачылі

Вечар. Тралейбус — пасажыраў у ім даганяе трывожны гук сірэны і абганяе (куляй) — пажарная.

Каму гэта трэба?

Сталіца. Галоўны праспект. Кавярня. Час абеду, але вольных столікаў вельмі шмат... Выбіраем адзін — паводлаць, садзімся, і, што прыемна, як дома — на мяккую канапу. Тут жа нам прыносяць меню. Але ўчытваюцца ў яго, нешта выбіраць — хіба іншым разам. Зараз:

Скарб...

Раніца. Рэдакцыя. Свежая пошта. Ліст: «Быў час, я пастаянна выпівала «Звязду», чытала, а ўсё патрэбнае і цікавае выражала, складала ў папкі... Сёлета ўнучкам у школе загалдзіла макулатуры сабраць. Яны, не папчытаўшыся, згэрглі усё мае скарбы і занеслі ў школу. Настайнікі, дзякуй Богу, агледзелі, пазванілі мне. А пакуль я забрала, расказвалі, усё прачыталі... Не ведаю, як вы, а я тым настайнікам шчыра зайздросчу.

Як паглядзець

Субота. Дарога. Купка людзей на ўзбочыне — галасуюць... Пад'ехаўшы бліжэй, разумеем, чаго: ма-

Другі бок... талеркі

...На доўгую размову часу не было, але і так разогчыцца нам не выпадала, бо дзве бабы, бо знаёмыя «сто гадоў» і даўно не сустракаліся... Таму хоць коротка, хоць пра галоўнае (гэта значыць, пра здароўе і дзяцей) я ў яе спыталася...

Як паглядзець

Субота. Дарога. Купка людзей на ўзбочыне — галасуюць... Пад'ехаўшы бліжэй, разумеем, чаго: ма-

Другі бок... талеркі

...На доўгую размову часу не было, але і так разогчыцца нам не выпадала, бо дзве бабы, бо знаёмыя «сто гадоў» і даўно не сустракаліся... Таму хоць коротка, хоць пра галоўнае (гэта значыць, пра здароўе і дзяцей) я ў яе спыталася...

Як паглядзець

Субота. Дарога. Купка людзей на ўзбочыне — галасуюць... Пад'ехаўшы бліжэй, разумеем, чаго: ма-

Другі бок... талеркі

...На доўгую размову часу не было, але і так разогчыцца нам не выпадала, бо дзве бабы, бо знаёмыя «сто гадоў» і даўно не сустракаліся... Таму хоць коротка, хоць пра галоўнае (гэта значыць, пра здароўе і дзяцей) я ў яе спыталася...

ЗМЕСТ

КУРС НА СКАРАЧЭННЕ

АСАРТЫМЕНТУ ШКОЛЬНАГА АДЗЕННЯ,

А ДЗЕЦІ І БАЦЬКІ — СУПРАЦЬ!

Школьная
МОДА

Спачатку добрая навіна для беларускіх школьнікаў: вяртанне да адзінай школьнай формы (прынамсі, у будучым навучальным годзе) дакладна не будзе, хоць такія заклікі гучаць і з боку вытворцаў, і з боку дэпутатаў парламента. «Мы супраць прымусовых метадаў увядзення школьнай формы, — падзяляюся сваімі думкамі з прадстаўніцамі СМІ намеснік міністра адукацыі нашай краіны Казімір ФАРЫНО, які ўзяў удзел у паказе новай школьнай калекцыі ад беларускіх вытворцаў. — Дзейнічаць трэба не сілавымі метадамі, а метадамі пераканання. Трэба весці размову найперш пра культуру нашэння адзення дзелавага стылю беларускімі школьнікамі. Я не сумняваюся, што толькі праз паслядоўную работу па перакананні дзелавага стылю будзе прыняты ўсім без выключэння».

Паказ новай калекцыі адзення дзелавага стылю прайшоў на базе Мінскага дзяржаўнага палаца дзяцей і моладзі і стаў своеасаблівай «разведкай» для членаў Каардынацыйнага савета па пытаннях увядзення адзення дзелавага стылю. Пакуль што заказ на новы навучальны год для вытворцаў яшчэ не сфарміраваны, і якія мадэлі будуць рэкамендаваны для школьнай калекцыі, залежыць у многім ад меркавання членаў Каардынацыйнага савета, ад меркавання бацькоў, школьнікаў і педагогаў, якія такса-

ма былі запрошаныя на паказ. Аднак нават членам Каардынацыйнага савета даволі складана прыйсці да адзінага меркавання. Напрыклад, ці ўлічваюцца штаны-капры для дзяўчынак у дзелавага стылю адзення? Пытанне спрэчнае... А спадніца-цольпан ці касцюмы для дзяўчынак-падлеткаў вытанчаных вінных адценняў? Ці не занадта ярка і легкадумна? Ці трэба захапляцца фурнітурай і аксэсуарамі ў дзелавага мадэля? Якія ўвогуле дызайнерскія знаходкі маюць права на прымяненне ў школьным адзенні, каб не парушыць школьны «дрэс-код»? Адназначных адказаў на гэтыя пытанні няма. Напэўна, бліжэй за ўсё да ісціны бацькі, якія выхоўваюць дзяцей школьнага ўзросту. І як бы не замалоўвалі гледзячы на паказе малымі, якія дэманстравалі строгія мужчынскія касцюмы, аднак дастаткова толькі ўявіць сабе, як першакласнік будзе коўзацца ў гэтым касцюме кожны дзень, каб зразумець, што касцюм малапрыдатны для штотдзённага нашэння. Ва ўсялякім разе, у пачатковай школе. І да складу тканін па-ранейшаму ёсць нараканні, і да іх эксплуатацыйных якасцяў. Беларускія шарсцяныя і паўшарсцяныя тканіны колюцца, хутка камчацца, даюць усадку пасля мыцця і хутка страчваюць свой знешні выгляд. А адзенне павінна быць адначасова і камфортным, і гігіенічным, і прэзентабельным.

Фота БЕЛТА.

— Пра распрацоўку адзення дзелавага стылю для беларускіх школьнікаў бярэцца пад увагу сучасныя тэндэнцыі ў модзе, каларавая гама, актуальная фурнітура, і, вядома, рэкамендацыі Каардынацыйнага савета, — запэўнівае першы намеснік старшын канцэрна «Беллегпрам» Уладзімір АСТРОЎСКІ. — Кожны год мы прапануем школьнікам каля 150 мадэляў адзення і абнаўляем папулярную калекцыю прыкладна на 80 працэнтаў. Мы ўлічваем заўвагі і пажаданні і гандлёвых прадпрыемстваў на прадпрыемствах канцэрна адзіны мадэльны рад адзення дзелавага стылю для сваіх навучэнцаў, прычым просяць нашыць на пінжакі і сарафаны эмблему навучальнай установы. З аднаго боку, гэтае адзенне таксама можна назваць формай, аднак вучні зусім не супраць яе, бо свой уласны (так бы мовіць, карпаратыўны) стыль адзення вылучае вучняў адной навучальнай установы сярод іншых школьнікаў.

Свой погляд на камфортнае адзенне для школьнікаў прадманстравалі і Аршанскі лясніцкі завод, спалучыўшы лён з баваўнай у прапарцыі 70 да 30. Касцюмы, штаны і сарафаны, пашытыя цалкам з натуральных тканін, выкікалі шырае захапленне ва ўсіх прысутных. Такое адзенне вельмі хацелася памацаць рукамі, шкада толькі, што сезон для яго ў Беларусі зусім непрацяглы: красавік-май і пачатак восні. Дарчы, цікава, чаму адзенне з ільняных тканін вельмі ценіцца ва ўсім свеце, а ў нас у магазінах «гаспдарыць» сінтэтыка? Не навучыліся шыць

ўваходзячы адразу некалькі адзінак адзення, страхаючы ад аднастайнасці і дэвальвацыі дзясцічатам карэктываць штодня свой дзелаваы вообраз. Але дзясцічаты, як правіла, імкнучыся да індывідуальнасці і вельмі баіяцца ў адзенні паўтарыцца. А раптам у аднакласніцы будзе такі ж самы касцюм?

Уладзімір Астроўскі паведаміў пра адну цікавую тэндэнцыю, якая намяцілася ў апошнія гады: беларускія гімназіі сталі часцей заказваць на прадпрыемствах канцэрна адзіны мадэльны рад адзення дзелавага стылю для сваіх навучэнцаў, прычым просяць нашыць на пінжакі і сарафаны эмблему навучальнай установы. З аднаго боку, гэтае адзенне таксама можна назваць формай, аднак вучні зусім не супраць яе, бо свой уласны (так бы мовіць, карпаратыўны) стыль адзення вылучае вучняў адной навучальнай установы сярод іншых школьнікаў.

Свой погляд на камфортнае адзенне для школьнікаў прадманстравалі і Аршанскі лясніцкі завод, спалучыўшы лён з баваўнай у прапарцыі 70 да 30. Касцюмы, штаны і сарафаны, пашытыя цалкам з натуральных тканін, выкікалі шырае захапленне ва ўсіх прысутных. Такое адзенне вельмі хацелася памацаць рукамі, шкада толькі, што сезон для яго ў Беларусі зусім непрацяглы: красавік-май і пачатак восні. Дарчы, цікава, чаму адзенне з ільняных тканін вельмі ценіцца ва ўсім свеце, а ў нас у магазінах «гаспдарыць» сінтэтыка? Не навучыліся шыць

або не навучыліся прадаваць пашытае?

Паводле слоў начальніка ўпраўлення спажывецкага рынку нехарчовых тавараў Міністэрства гандлю Ніны ПАШКО, вытворцы і гандаль вырашылі праблему разукамплектавання касцюмаў. Раней даволі часта ўзнікалі праблемы, калі верш касцюма падыходзіў дзясціці, а ніз — не, а цана ўказвала на на ўвесь выраб цалкам. Таму прадаўцы на сваю рызыкку самастойна разукамплектавалі касцюмы і «дзясціці» цану. Цяпер прадпрыемства пайшлі на такі крок, як раздзяленне комплектаў і ацвяненне кожнага элемента адсобна. Паводле слоў Ніны Пашко, у гандлёвых арганізацыях, асабліва ў сельскай мясцовасці, шырока практыкуецца прыём заказу ад пакупнікоў на пэўную мадэль, якая ў далейшы момант адсутнічае ў продажы, ці на пэўны памер. Гандлёвыя прадпрыемствы змяняюць розніцную цану адзення для школьнікаў за кошт зніжэння гандлёвай надбавкі, робяць сідкі для маладзёбы і шматдзетных пакупнікоў, адпускаюць тавары ў крэдыт, у тым ліку і беспрацэнтны.

Аднак вельмі добра было б, каб і вытворцы знізілі цэны на рэшткі сваёй лятэйнай калекцыі. Па стане на пачатак сакавіка ў гандлёвых прадпрыемствах знаходзіліся 172 тысячы адзінак швейных вырабаў — гэта 24 працэнты ад агульных пакупляў. Дарчы, цэны на школьны асартымент, які абяцаюць у канцэрне, павялічэння ва ўсім годзе не больш чым на 5-7 працэнтаў. (Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Акцыя БРСМ

ДАРОГА ЖЫЦЦЯ ПА РОДНАЙ ЗЯМЛІ

У краіне працягваецца 24-я міжнародная сацыяльна-творчая праграма «Чарнобыльскі шлях — дарога жыцця па роднай зямлі», якая штогод праходзіць па раёнах, пацярпелых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, пасёлках, дзе жывуць перасяленцы, дзе знаходзяцца дзясцічатыя дамы і рэабілітацыйна-аздараўленчыя цэнтры.

Сёлетняя праграма прысвячаецца 65-годдзю Вялікай Перамогі. Яе мэта — псіхалагічная рэабілітацыя жыхароў пацярпелых рэгіёнаў з дапамогай культуры і мастацтва. Да таго ж, акцыя садзейнічае стварэнню ўмоў для развіцця творчага патэнцыялу маладых людзей. Таленавітыя юнакі і дзясцічаты атрымліваюць магчымасць рэалізаваць свае здольнасці на вядучых сцэнічных пляцоўках краіны. Дзясцічаты тых, каго вывёў на сцэну «Чарнобыльскі шлях», — зараз студэнты беларускіх вышэйшых навучальных устаноў. Многія з іх — работнікі прафесійных творчых калектываў. Напярэддні Дня яднання народаў Беларусі і Расіі сацыяльна-творчая акцыя завялася ў Сураж.

— Мы заўсёды рады вітаць у сябе ў гасцяў нашых суседзяў з Беларусі, — гаворыць начальнік аддзела культуры адміністрацыі Суражскага раёна Расія Віталій ШПАКАЎ. — Тым больш што канцэрты, якія праходзяць у Суражы, знаходзяць водгук у нашых землякоў і карыстаюцца вялікай папулярнасцю. І мы рады, што існуе такая праграма і ёсць такі творчы абмен. Беларусы заўсёды

вылучаюцца высокім творчым патэнцыялам. У іх захаваўся народныя фальклорныя традыцыі. Беларусы — гэта адна з нацый, якая вялікую увагу надае мастацкаму развіццю чалавека.

Дарчы за гады існавання Міжнароднай сацыяльна-творчай праграмы «Чарнобыльскі шлях — дарога жыцця» у раёнах, якія пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, а таксама ў раёнах-пабрацімах Расіі і Украіны праведзены тысячы канцэртаў вядомых артыстаў і творчых калектываў рэспублікі, аказана адраднае падтрымка ў тэхнічным абсталяванні музычным школам і цэнтрам творчасці. Але галоўны вынік акцыі — вялікая прафесійная дапамога таленавітым дзясцічам і падлеткам. А гэта значыць, што кожны год на музычным небасхіле краіны з'яўляюцца новыя юныя зорачкі, якія маюць вялікае будучае.

Як адзначыла кіраўнік праекта ад ЦК БРСМ Кацярына КОПЕЛЕВА, міжнародная сацыяльна-творчая праграма «Чарнобыльскі шлях — дарога жыцця па роднай зямлі» апраўдвае сваю назву, таму што мастацтва, творчасць дзясцічаты і моладзі — гэта жыццё, гэта — будучае краіны. 24 гады існуе творчая праграма, шлях якой пралігае праз раёны Беларусі, Украіны і Расіі, што пацярпелі ад чарнобыльскай навалы, заўважыла Кацярына Копелева. І гэта яшчэ раз даказвае, што славянскае брацтва — не проста словы, гэта магучае адзінства, з'яднанае агульным лёсам. Няхай так будзе заўсёды.

Святлана СУХАРКО.

ШТО ЧАКАЕ ВЫПУСКНІКОЎ ШКОЛ?..

Табэ, аб'ёмы і тэрміны

Графік экзаменаў і выпускных вечароў

Да заканчэння навучальнага года ў беларускіх школах застаюцца каля двух месяцаў. Як паведамілі журналістам «Звязды» ў Міністэрстве адукацыі, выпускныя экзамены за перыяд навучання на ўзроўнях агульнай базавай і агульнай сярэдняй адукацыі пройдуць у гэтым годзе ў перыяд з 1 па 12 чэрвеня.

Апошнія званкі для навучэнцаў IX і XI класаў міністэрства рэкамендуе правесці 29 мая. Для ўсіх астатніх школьнікаў навучальны год завяршаецца 31 мая. 14 чэрвеня ў краіне распачнецца цэнтралізаванае тэсціраванне, з улікам гэтай акалічнасці выпускныя вечары для адзінаццацікласнікаў рэкамендуецца правесці 11 ці 12 чэрвеня.

Выпускнікоў базавай школы чакаюць чатыры аб'явазковыя іспыты: дыктоўка па беларускай і рускай мовах, пісьмовы экзамен па матэматыцы і вусны экзамен па гісторыі Беларусі. Для выпускнікоў агульнаадукацыйнай школы прадугледжаны толькі тры выпускныя іспыты. Аб'явазковым з'яўляецца экзамен па адной з дзюх дзяржаўных моў (беларускай ці рускай), які праводзіцца ў форме пераказу, і пісьмовы экзамен па матэматыцы. Трэці экзамен па выбары выпускнікоў праводзіцца, як правіла, у вуснай форме. Навучэнцы IX і XI класаў

школ, дзе навучанне ажыццяўляецца на мове нацыянальных меншасцяў — польскай ці літоўскай, — дадаткова здаюць экзамен па адпаведнай мове ў пісьмовай форме.

Сярод выпускных экзаменаў па выбары адзінаццацікласнікаў могуць быць: пісьмовы пераказ па рускай мове для тых, хто здаваў беларускую мову, пісьмовы пераказ па беларускай мове для тых, хто здаваў рускую мову, беларуская і руская літаратура (вусны экзамен), замежная мова (вусны), гісторыя Беларусі (вусна), сусветная гісторыя (вусна або абарона рэферата), грамадазнаўства (вусна), географія (вусна), біялогія (вусна), хімія (вусна), фізіка (вусна), астраномія (вусна), інфарматыка (вусна), фізічная культура і здароўе (у вуснай і практычнай формах), курс прафесійнай падрыхтоўкі.

Як пазначылі ў міністэрстве, экзаменацыйны расклад складаецца з улікам адзіных для ўсёй краіны тэрмінаў правядзення пісьмовых выпускных іспытаў. Усе тэжыты і заданні для пісьмовых работ, як і ў папярэдняй гады, будуць аб'явазчыма па радыё і тэлебачанні. Для выпускнікоў базавай школы пачаў правядзенне пісьмовых экзаменаў зарэзерваваны 2, 4 і 8 чэрвеня. Для адзінаццацікласнікаў пісьмовыя экзамены пройдуць 1, 3 і 7 чэрвеня.

Паўторныя экзамены для выпускнікоў базавай школы будуць праводзіцца 20 жніўня па беларускай мове, 23 жніўня — па рускай мове і 24 жніўня — па матэматыцы. Выпускнікі XI класаў будуць здаваць паўторнае экзамен па матэматыцы — 21 жніўня, а па беларускай ці рускай мове — 24 жніўня.

Міністэрства адукацыі звяртае ўвагу бацькоў на змяненне тэрмінаў правядзення ўступных экзаменаў у гімназію. Яны будуць праводзіцца ў гэтым годзе ў перыяд з 3 па 7 чэрвеня. 3 чэрвеня прэзідэнт у сваім званне гімназіста будзе здаваць пісьмовы экзамен па беларускай мове, 5 чэрвеня — пісьмовы экзамен па матэматыцы і 7 чэрвеня — па рускай мове. Загад аб залічэнні навучэнцаў у гімназію павінен быць аформлены кіраўніком установы адукацыі на падставе працоўнага рашэння прымійнай камісіі не пазней чым 10 чэрвеня.

Для будучых ліцэістаў экзамены пройдуць з 15 па 20 чэрвеня. Пералік вучэбных прадметаў для ўступных іспытаў вызначыцца ў залежнасці ад профілю абранага напрамку. Нагадаем, што ў ліцэях захаваўся фізіка-матэматычны, хіміка-біялагічны, філалагічны і грамадазнаўчы напрамкі навучання.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Фота БЕЛТА.

Школа юнкураў

ПА «ЕЖУ» ДУХОЎНУЮ?! Я — НА КІРМАШ!

Паход за кнігамі — справа адказная. Калі не ведаеш дакладна, чаго хочаш, у выніку можаш выйсці з крамы або з некалькімі пакамі друкаванага добра, або ні з чым. Тым не менш ёсць у Мінску месцы, адкуль з пустымі рукамі пайсці немагчыма ў прыцыпле, незалежна ад таго, што ты шукаў. Я, вядома ж, кажу пра кніжныя выставы-кірмашы. Безумоўна, не варта забываць і пра кніжныя крамы, але я хачу распавесці менавіта пра кірмашы. Яны мне больш даспадобы. Адзін з іх — «Дынама» — мой любімы. Туды я рэгулярна і наведваюся за «ежай для розуму». І на гэты ёсць некалькі прычын. Першая, зразумела, цэны. Яны мала таго, што не куюсяцца, дык яшчэ і «ветліва буркочуць!» Спраўды, калі пацэна парэаўнаваць, то можна моцна здзівіцца. Прыклад проста прыклад: часопіс «Ігроманія», які ў шаліках і на рынках каштуе няк не менш за 25 тысяч рублёў, на «Дынама» можна набыць за 17 тысяч. Адчуваецца розніца?

Менавіта таму для часопісных прылаўкаў увесь час тоўпіцца народ. І мала хто, убачыўшы нумары патрэбнага выдання, сыходзіць проста так. Звычайна падлахаў адразу некалькі нумароў. Ну і што, што за пазамінулы месяц? Халва ж і тысячы за штыку — бярэ не хачу. Шмат хто думае, што тавары, набытыя пры гэтым інтэрнэце, — самыя танныя і не горшыя якасці. Але з кнігамі не зусім так. Якасць, вядома, ідэнтычная, а вост кошт... Трылогія Сяргея Садава «Рыцар Ордына» ў інтэрнэце-краме каштуе каля 40 тысяч рублёў. А я купіў яе за 30 тысяч. Вы гатовы заплаціць 10 тысяч рублёў, каб нікуды не ездзіць? Я — не.

Другая прычына май прыхільнасці да гэтай выставы — асартымент. Ёсць усё. А калі тхосці прыйшоў на кірмаш без якой-небудзь пэўнай мэты, то шанцаў знайсці што-небудзь на свой густ сярод усяго гэтага багацця — процьма. Вы без праблем зможаце знайсці кнігу любога жанру. Дэтэктывы, раманы, фантастыка... Багата на «Дынама» і навучальнай літаратуры. Шыткі для практычных работ па любым прадмеце, білеты па гісторыі... Акрамя таго, там шмат літаратуры, якая датычыцца ўсялякіх захапленняў і хобі. Аднойчы мы з татам загараліся ідэяй набыць акварыум. На выставе хутка знайшлі цудоўную кнігу пра рыбак. Купілі, пачыталі, паўдзыхалі і... вырашылі забяць тую ідэю. Аказалася, занадта ўжо шмат нюансаў трэба ўлічваць.

Але як разабрацца ва ўсёй гэтай куцы паперы і друкарскай фарбы? Як выбраць падыходзячы раман або дэтэктыў? Вось

у гэтым трэцяя прычына, чаму па суботах ногі самі нясуць мяне на «Дынама», — сэрвіс. Уладальнікі прылаўкаў настолькі зацкаўлены ў пакупніках, што возмучаюць падбіраць вам кнігі нават на дзіванаваты запэўніваюць: «Каб цікава і шмат!». У выніку вы сапраўды атрымаеце шмат усю цікавага. З добрымі бакамі дзейнасці кніжнай выставы-кірмашу разабраліся. Цяпер пра дрэнныя. Яны, на жаль, ёсць. Дакладней, мінус адзін, але вельмі «тлусты»: выстава працуе толькі па суботах. Прычым з апоўначы і да 14 гадзін. Хоць гэта, можа быць, для некаторых і плюс: на кірмаш прыходзяць толькі зацкаўленыя людзі. Але калі працягваюць колькасць людзей у розны час, то вынік не на карысць поўдня. З 11 да 14 гадзін у павільёне не праціскаюцца. Я лічыў, што так і патрэбна, і не звяртаў на гэта ўвагі, пакуль нежак не наведваў «Дынама» раненячка. Цішыня і мілата. Можна хадзіць і спакойна разглядаць паблізу жожны прылавак, а не зазіраць камя-небудзь цераз плячо. Мая вам парада — наведвацца кірмаш раніцай. Шмат нерваў зканючына.

Вы, напэўна, ужо зразумелі, што я фанат чытання. Але дзе набываецца кнігі мае аднагодкі? Не магу сказаць, што ўсе падлеткі 16—18 гадоў так ужо моцна цікавацца менавіта друкаваным словам. Але сярод маіх сяброў ёсць і такія, хто чытае кнігі нават на уроках. І кнігі гэтыя яўна не маюць адносна да навучальнага працэсу. Я пацкавіўся, дзе яны здабываюць літаратурныя навіны.

Кніжныя кірмашы і сапраўды — лепшы выбар, — пагадзіўся са мной Арцём, які ў апошні час чытае выключна Ніка Пярэмава. — Хоць, калі няма магчымасці ехаць кудысьці далёка, можна і ў краму завітаць, і на рынак.

— А я лічу за лепшае браць кнігі ў вас, мае шчодрыя сябры! — кажа Багдан, які, як заўжды, аказваўся самым разумным.

Але ёсць і тыя, хто не чытае. Коля на маё пытанне, чаму ён цяпер нічога не чытае, хоць раней, помніцца, любіў гэты занятак, адказаў: «А час? Яго катастрафічна не халае! 11-ы клас усё-такі!» Вось так: калі падлетак не чытае, гэта не таму, што ён нялюбіць ці не любіць. Проста яму не хапае часу.

А цяпер я пайшоў на выставу. Спадзяюся сустрэць там і вас!

Раман ДАВЫДКА,
вучань сярэдняй школы № 140 г. Мінска.

Навука для маладых

У Белдзяржуніверсітэце прайшла Рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя маладых навукоўцаў «Мова і літаратура ў XXI стагоддзі: актуальныя аспекты даследавання». Адым з яе арганізатараў з'яўляецца Савет маладых навукоўцаў, які быў створаны год назад. На канферэнцыі прысутнічалі прадстаўнікі многіх універсітэтаў Беларусі, які выкладчыкі, так і студэнты.

Канферэнцыя адрылася вітальным словам Паўла Навойчыка, намесніка дэкана філалагічнага факультэта БДУ па навуковай рабоце. Затым з дакладамі выступілі выкладчыкі мінскіх універсітэтаў Ірына Казаква — «Беларуская культура на сучасным этапе», Сяргей Ваўжнік — «Базавыя мадэлі вельміх зваротаў у эпісталаграфію канца XIX — пачатку XX стагоддзя», Ульяна Верына — «Пэтычнае пакаленне «Дэбюта»: феномен адзінакава-множнага» і іншыя.

Маладыя навукоўцы працавалі ў секцыях, дзе зачыталі свае даклады, прысвечаныя актуальным аспектам граматыкі, лексікалогіі, гісторыі моў, мове і сацыуму, сучаснай літаратуры і г.д.

Па выніках канферэнцыі будзе выдадзены зборнік. Надазе ЮШКЕВІЧ, студэнтка Інстытута журналістыкі БДУ.

Маладыя дружыннікі не баяцца сямейных скандалістаў

У Акадэміі МУС Рэспублікі Беларусь адбыўся злет актыву моладзевых атрадаў аховы правапарадку. Звыш двухсот удзельнікаў БРСМ прыехалі ў сталіцу абмяняцца вопытам работы.

Усяго ў краіне дзейнічаюць 188 моладзевых атрадаў аховы правапарадку, якія аб'ядноўваюць амаль 5 тысяч чалавек. Дружыннікі аказваюць дапамогу органам унутраных спраў у ахове грамадскага правапарадку, займаюцца прафілактыкай правапарашэнняў, алкагалізму і наркаманіі ў моладзевым асяродку, працуюць з падлеткамі, пастаўленымі на ўлік у інспекцыях па справах непаўналетніх.

На злёце дружыннікі атрымалі пасведчанні. Лепшыя былі ўзнагароджаныя граматамі, атрымалі падзяку МУС, медалі «90 год міліцыі Беларусі», ганаровыя граматы БРСМ і нагрудныя знакі моладзевых арганізацыяў «За адзанаку ў ахове правапарадку».

Паводле слоў намесніка міністра ўнутраных спраў Беларусі Яўгена Палудна, колькасць жадаючых уступіць у моладзевыя атрады пастаянна расце, нягледзячы на тое, што юнакам і дзясцічатам даводзіцца часам нягледка. Адзін з дружыннікаў, які прыбыў на разбор сямейнага скандалу з уагучковым інспектарам, нават атрымаў нажовое раненне ў руку.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ на 1 января 2010 г.

Полное наименование: **ОТКРИТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «БЕЛЭНЕРГОАВТОМАТИКА»**
Адрес: г. Минск, ул. Омелянюка, 20.
Тел./факсы: 246 17 97, 243 37 60.
Ф.И.О. руководителя — Андрищенко Александр Иванович.
Ф.И.О. гл. бухгалтера — Авсева Ирина Ивановна.
Основные виды деятельности — строительство.
Единица измерения — млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2010 г.

АКТИВ	Код строки	на 01.01.2010 г.
1. Внеоборотные активы		
Основные средства	110	621
Нематериальные активы	120	-
Вложения во внеоборотные активы	140	38
ИТОГО ПО РАЗДЕЛУ 1	190	659
2. Оборотные активы		
Занасы и затраты	210	1199
Налоги по приобретенным активам	220	53
Дебиторская задолженность	240	3
Денежные средства	260	199
Финансовые вложения	270	1
Прочие оборотные активы	280	2
ИТОГО ПО РАЗДЕЛУ 2	290	1457
БАЛАНС (190+290)	300	2116
ПАССИВ		
Уставный фонд	410	770
Резервный фонд	420	10
Добавочный фонд	430	210
Нераспределенная прибыль	450	388
ИТОГО ПО РАЗДЕЛУ 3	490	1378
4. Обязательства		
Кредиторская задолженность	620	717
Задолженность перед учредителями	630	21
ИТОГО ПО РАЗДЕЛУ 4	690	738
БАЛАНС (490+690)	800	2116

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателя	Код строки	на 01.01.2010 г.
1. Доходы и расходы по видам деятельности		
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	6050
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ,		

ФОНД «МИНСКОБЛГОСИМУЩЕСТВО» (организатор аукциона) по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5 проводит повторные аукционы по продаже объектов, находящихся в республиканской собственности, и права заключения договоров аренды земельных участков для их обслуживания, которые составляют единые предметы аукциона

Сведения о предметах аукционов	
Аукцион 29 апреля 2010 года в 11.00	
Лот № 1	Капитальное строение (инв. № 640/С-42186) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание пилорамы (инв. № 11/186) общей площадью 151,7 кв.м, 1966 г/п (года постройки), стены и перегородки кирпичные. Инженерные коммуникации отсутствуют. Объект расположен по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Социалистическая, военный городок № 11 на земельном участке площадью 0,6242 га. Срок аренды земельного участка 16 лет.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 1): 61 694 316 рублей (в т.ч.: объект — 9 016 586, право заключения договора аренды земельного участка — 52 677 730). Размер задатка для участия в аукционе — 6 000 000 рублей.	
Лот № 2	Капитальное строение (инв. № 640/С-42186) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание КТП (инв. № 11/118) общей площадью 31,3 кв.м, 1966 г/п, стены и перегородки кирпичные. Объект расположен по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Социалистическая, военный городок № 11 на земельном участке площадью 0,0062 га. Срок аренды земельного участка 16 лет.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 2): 3 031 773 рубля (в т.ч.: объект — 2 508 543, право заключения договора аренды земельного участка — 523 230). Размер задатка для участия в аукционе — 300 000 рублей.	
Лот № 3	Капитальное строение (инв. № 640/С-22823) общей площадью 1817,7 кв.м, 1979 г/п — трехэтажное здание учебного корпуса под общежитие с террасой, стены и перегородки панельные. Капитальное строение (инв. № 640/С-43315) — электрическая сеть с зданием протяженностью 210,0 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43308) — водопроводная сеть от ВК-6 до здания протяженностью 10,95 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43309) — тепловая сеть от ТК-5 до здания протяженностью 7,55 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43327) — канализационная сеть от здания протяженностью 4,50 м. Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Максима Богдановича, 13 в/г на земельном участке площадью 0,2913 га. Срок аренды земельного участка 70 лет.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 3): 471 643 390 рублей (в т.ч.: объекты — 409 729 800, право заключения договора аренды земельного участка — 61 918 590). Размер задатка для участия в аукционе — 47 000 000 рублей.	
Лот № 4	Капитальное строение (инв. № 640/С-22799) общей площадью 286,8 кв.м, 1984 г/п — одноэтажное здание саннормы инв. № 13/218, стены и перегородки кирпичные. Капитальное строение (инв. № 640/С-43323) — электрическая сеть с зданием протяженностью 50,0 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43307) — водопроводная сеть от ВК-9 до здания протяженностью 5,50 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43311) — тепловая сеть от ТК-6 до здания протяженностью 8,75 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43325) — канализационная сеть от здания протяженностью 48,90 м. Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Максима Богдановича, 13 в/г на земельном участке площадью 0,1924 га. Срок аренды земельного участка 34 года.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 4): 92 090 745 рублей (в т.ч.: объекты — 68 735 915, право заключения договора аренды земельного участка — 23 354 830). Размер задатка для участия в аукционе — 9 000 000 рублей.	
Лот № 5	Капитальное строение (инв. № 640/С-22839) общей площадью 1008,6 кв.м, 1938 г/п — одноэтажное здание кухни-столовой № 13/7, с террасой и складом, стены и перегородки кирпичные оштукатуренные. Капитальное строение (инв. № 640/С-43314) — электрическая сеть с зданием протяженностью 65,0 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43303) — водопроводная сеть от ВК-16 до здания протяженностью 27,9 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43310) — тепловая сеть от ТК-3 до здания протяженностью 6,0 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43324) — канализационная сеть от здания протяженностью 105,6 м. Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Максима Богдановича, 13 в/г на земельном участке площадью 0,4973 га. Срок аренды земельного участка 13 лет.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 5): 100 561 067 рублей (в т.ч.: объекты — 70 719 647, право заключения договора аренды земельного участка — 29 841 420). Размер задатка для участия в аукционе — 10 000 000 рублей.	
Лот № 6	Капитальное строение (инв. № 640/С-22802), общей площадью 3212 кв.м, 1936 г/п — трехэтажное здание казармы, стены и перегородки кирпичные. Капитальное строение (инв. № 640/С-43313) — электрическая сеть с зданием протяженностью 60,0 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43305) — водопроводная сеть от ВК-15 до здания протяженностью 65,70 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43312) — тепловая сеть от ТК-4 до здания протяженностью 7,30 м. Капитальное строение (инв. № 640/С-43326) — канализационная сеть от здания протяженностью 70,50 м. Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Максима Богдановича, 13 в/г на земельном участке площадью 0,3504 га. Срок аренды земельного участка 27 лет.
Начальная цена предмета аукциона (Лот № 6): 197 743 643 рубля (в т.ч.: объекты — 162 267 723, право заключения договора аренды земельного участка — 35 475 920). Размер задатка для участия в аукционе — 19 000 000 рублей.	

Продавец объектов по Лотам №№ 1–6: Государственное учреждение «Бобруйское эксплуатационное управление Вооруженных сил» Слуцкий филиал (Минская область, г. Слуцк, ул. Богдановича, 184, тел. (801795) 6 69 70). **Арендодатель земельных участков:** Слуцкий районный исполнительный комитет (Минская область, г. Слуцк, ул. Ленина, 189).

Подробное извещение о проведении аукциона по продаже Лотов №№ 1–6 опубликовано в газете «Звязда» от 7 октября 2009 г. № 189.

Задаток для участия в аукционе 29 апреля 2010 г. перечисляется в срок по 27 апреля 2010 года включительно на расчетный счет № 364290000841 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНП 100128686, получатель платежа — фонд «Минскоблгосимущество».

Последний день подачи заявлений для участия в аукционе по Лотам №№ 1–6 с прилагаемыми к нему документами 27 апреля 2010 г. до 17.00.

Аукцион 4 мая 2010 года в 11.00	
Лот № 1	Капитальное строение (инв. № 643/С-8437), капитальное строение (инв. № 643/С-9218) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание автокалсы (инв. № 643/С-8437) с двумя навесами общей площадью 90,9 кв.м, 1983 г/п, стены и перегородки кирпичные. Имеются инженерные коммуникации. Асфальтобетонное покрытие (инв. № 643/С-9218) — площадью 4,70 кв.м. Объекты расположены по адресу: Минская область, Любанский район, г. Уречье, здание автокалсы на земельном участке площадью 0,0885 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена предмета аукциона: 23 347 238 рублей (в т.ч.: объекты — 21 736 681, право заключения договора аренды земельного участка — 1 610 557). **Размер задатка** для участия в аукционе — 2 000 000 рублей.

Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 25 ноября 2009 г. № 223.

Продавец объектов: Дочернее унитарное предприятие «Грузовый автомобильный парк № 3» республиканского авторитарного унитарного предприятия «Миноблвавтотранс» (223710, г. Солигорск, Любанское шоссе), тел. (8 0174) 200800, 200805, 200535). **Арендодатель земельного участка:** Любанский районный исполнительный комитет (Минская область, г. Любань, ул. Первомайская, 24а).

Аукцион 4 мая 2010 года в 11.30	
Лот № 1	Капитальное строение (инв. № 644/С-19082) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание столовой-магазина с холл, пристройкой, складом-сараем, складом-погребом — общей площадью 321,1 кв.м, 1975 г/п, фундамент ж/бетонный, стены и перегородки кирпичные, перекрытие чердачное ж/бетонное, крыша рулонная. Имеются инженерные коммуникации. Объект расположен по адресу: Минская область, Солигорский район, Хоростовский с/с, д. Челонец на земельном участке площадью 0,2504 га. Срок аренды земельного участка — 30 лет. Имеются ограничения в части использования земельного участка площадью 0,066 га в связи с его расположением в охранный зоне линии электропередачи напряжением выше 1000 вольт.

Начальная цена предмета аукциона: 70 260 714 рублей (в т.ч.: объект — 70 131 144, право заключения договора аренды земельного участка — 129 570). **Размер задатка** для участия в аукционе — 7 000 000 рублей.

Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 10 июня 2009 г. № 105.

Продавец объекта: Государственное лесохозяйственное учреждение «Старобинский лесхоз» (Минская область, Солигорский район, г.п. Старобин, ул. Краснознаменная, 41, тел. 8 (0174) 29 65 39). **Арендодатель земельного участка:** Солигорский районный исполнительный комитет (Минская область, г. Солигорск, ул. Чкалова, 35).

Аукцион 4 мая 2010 года в 12.00	
Лот № 1	Капитальное строение (инв. № 622/С-20663), капитальное строение (инв. № 622/С-27108) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание аптеки № 8 общей площадью 51,2 кв.м, 1967 г/п, стены и перегородки кирпичные, отопление печное. Одноэтажное здание сарая (инв. № 622/С-27108) общей площадью 26,5 кв.м, 1967 г/п, стены деревянные. Объекты расположены по адресу: Минская область, Столбцовский район, д. Засулье на земельном участке площадью — 0,0424 га. Срок аренды земельного участка — 20 лет. Условия использования земельного участка: по целевому назначению.

Начальная цена предмета аукциона: 9 273 541 рубль (в т.ч.: объекты — 9 220 321, право заключения договора аренды земельного участка — 53 220). **Размер задатка** для участия в аукционе — 900 000 рублей.

Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 30 октября 2009 г. № 206.

Продавец объекта: Торгово-производственное республиканское унитарное предприятие «Минская Фармация» (г. Минск, ул. Чкалова, 5, тел. 2245701). **Арендодатель земельного участка:** Столбцовский районный исполнительный комитет (Минская область, г. Столбцы, ул. Ленинская, 45).

Задаток для участия в аукционах 4 мая 2010 г. перечисляется в срок по 30 апреля 2010 года до 13.00 на расчетный счет № 364290000841 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНП 100128686, получатель платежа — фонд «Минскоблгосимущество».

Последний день подачи заявлений для участия в аукционах с прилагаемыми к нему документами 30 апреля 2010 г. до 13.00.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 312, тел. (8017) 224 39 76, (8017) 500 47 10.

К участию в аукционе допускаются: граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные инвесторы (иностранное государство, объединения, международные организации, иностранные юридические лица, иностранные граждане, граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей, и лица без гражданства), внесшие задаток в установленном порядке на указанный в извещении текучий (расчетный) счет, подавшие организатору аукциона в определенный в извещении срок заявление с приложением (предъявлением) необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Участник аукциона, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задаток в размере, установленном для предмета аукциона с наибольшей начальной ценой.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: Подписать протокол о результатах аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным

районным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка победителю аукциона (претендент на покупку) обязан внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (в случае предоставления рассрочки ее внесения соответствующими исполнительными комитетами — часть платы), возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона и расходы, связанные с формированием земельного участка, изменением и прекращением существования земельных участков в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении земельных участков; после совершения победителем аукциона (претендентом на покупку) названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, заключить в установленном порядке с Продавцом имущества договор купли-продажи недвижимого имущества, а с Арендодателем земельного участка — договор аренды земельного участка.

Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала проведения аукциона по каждому объекту, выставленному на аукцион.

Фонд «Минскоблгосимущество» вправе отказаться от проведения аукциона (продажи конкретного предмета аукциона) в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения. Фотографии продаваемых объектов, а также информация об объявленном аукционе и предметах аукциона дополнительно размещается на сайте Минского облгоскомпра: www.minsk-region.gov.by на странице фонда «Минскоблгосимущество».

Радавыя Перамогі

СКУЛЬПТАРЫ І АРХІТЭКТАРЫ ПРОСЯЦЬ ДЛЯ ПОМНІКАЎ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ДЗЯРЖПРАГРАМУ

Пра стан помнікаў гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і пра неабходныя меры па іх захаванні гаварылі на «круглым stole» чыноўнікі і прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі — скульптары, архітэктары і мастакі.

— Сёння, па звестках аўтама тычнага банка вайсковых пахаванняў, на ўліку Міністэрства абароны стаіць 6745 вайсковых пахаванняў, — паведамаў Уладзіслаў РУТА, галоўны спецыяліст упраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Міністэрства культуры. — А ў дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў уключаны 982 помнікі Вялікай Айчыннай вайны, на якіх распушчаны палажэнні Закона «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны».

Святлана БАРАНЮК, намеснік начальніка упраўлення культуры Міннаблвыканкама раска- зала, што на тэрыторыі Мінскай вобласці 132 помнікі ВВВ маюць статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, а ўсяго помнікаў у гонар герояў і падзей Вялікай Айчыннай вайны на Міншчыне 2858. Для іх рамонта ў 2009 годзе было выдзелена 7,252 мільярда рублёў, з якіх амаль 4 мільярды выдаткавана з рэспубліканскага бюджэту, 796,4 мільёна — з абласнога, 1,674 мільярда — з раённых бюджэтаў, а 841,7 мільёна склалі спонсарскія сродкі. Для параўнання: у 2008 годзе ўсяго было выдзелена толькі 1,353 мільярда рублёў на гэтыя ж мэты. Такім чынам, у 2009 годзе рамонт пачацьлі мемарыяльныя комплексы «Хатынь» (акрамя касметычнага і бягучага рамонта, там былі зроблены пандусы для наведвальнікаў з абмежаванымі магчымасцямі), Курган Славы, «Дальва» і іншыя помнікі і брацкія могілкі на тэрыторыі Мінскай вобласці. У 2010 годзе да 9 мая Міннаблвыканкам прымеркаваў адрыскі Алеі Героюў на Кургане Славы.

Што датычыцца непасрэдна града-героя Мінска, то, па словах **Вольгі ЛУКАШУК, начальніка аддзела культуры-асветніцкай працы упраўлення культуры Мінгарвыканкама**, у сталіцы налічваецца больш за 500 мемарыяльных збудаванняў — помнікі, знакі, бюсты і дошкі (прынамсі, толькі мемарыяльныя дошкі — 463, больш за 300 з якіх увекавечваюць памяць пра герояў, удзельнікаў і падзей ВВВ), а і падтрыманне ў належным стане і добраапрацаванае выконваецца за кошт сродкаў гарадскога бюджэту.

жэту камунальнымі службамі і адміністрацыямі раёнаў. Але скульптары і архітэктары сваімі разважаннямі разабавілі аптымізм чыноўнікаў:

— Можна я скажу пра рэстаўрацыю ў Жодзіне? — спытаў скульптар Іван МІСКО, **народны мастак Беларусі, лаўрат Дзяржаўнай прэміі СССР, адзін з аўтараў помніка маці-патрыцыі ў Жодзіне.** — Там была рэстаўрацыя, пасля мяне запрасілі паглядзець. І што робяць рэстаўратары — нехта зламаў шыты і, каб не рэстаўраваць, яны ўзлі і іншыя шыты ўкарацілі; укарацілі гэты — ніхто нават не паспрабаваў яго аднавіць, нават у аўтарскага калектыву не спыталі... Дык што гэта — рэстаўрацыя ці варварскае знішчэнне?

Якая сёння рэстаўрацыя — паліты, пафарбаваў, паднавіў... Гэта ўсё разавая і робіцца штогод. І гэта ўсё ад нашай свавольцы: мы на мануфактурнага свавольца кажам, што блокі павінны быць суцэльнымі, што трэба спыніць аблідоўванне, а нам кажуць — няма грошай, у наступным годзе зробім. Там стоўкі грошай і ідзе на рэстаўрацыю штогод, бо шкадуем грошай з самага пачатку. Я супраць такой рэстаўрацыі, гэта недзяржаўны падыход.

Заслужаны дзеяч мастацтваў, дэкан мастацкага факультэта Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Уладзімір УРОДНІК лічыць, што настаў час пераважна зброеныя калісы помнікі з цэглы і бетону ў граніт і мармур:

— Я адрацаваў у Мінску без малаго 30 гадоў і скажу, што ў савецкія часы тэма вайны была вядучай і ідэалагічнай працы — нікога не трэба было пераконаваць і агітаваць накіонт нейкага помніка ці мемарыяльнай дошкі, гэта была частка нашай духоўнай дынамікі. Сёння, калі мы адзначаем 65-годдзе Перамогі, у нас большая частка помнікаў застаецца ў цэгла і бетоне, што з'яўляецца непаўнацэнным момантам у нашай ідэалогіі і духоўнасці. Мне падаецца, што недзе ў бюджэце, хоць яго на ўсё і не хапае, трэба закладаць сродкі, каб пазтапа рэстаўраваць гэтыя пунты.

— Усё-такі трэба ўздымаць тэма помнікаў, — кажа **Станіслаў ФЕДЧАНКА, старшыня секцыі ГА «Беларускі саюз архітэктараў».** — Безумоўна, прыёмна, што ёсць палацы спорту, зразумела, што гэта барацьба за цяроўнасць, але калі моладзь нічога не ведае пра мінулае, гэта таксама дрэнна... З агучанымі думкамі поўнасцю пагадзілася **Святлана Баранюк**, але падкрэсліла, што сродкі павінны быць з рэспубліканскага бюджэту, а не з мясцовых:

— Без стварэння дзяржаўнай праграмы па працы з помнікамі, якая б прадугледжвала фінансаванне з рэспубліканскага бюджэту, нічога не будзе. Мясцовы бюджэты не хопіць, бо, напрыклад, па нашай вобласці на культуру мы не атрымалі і 3 працэнты на 2010 год. Там тут трэба выступаць з прапановай стварыць нейкі інавацыйны фонд, вызначаць тыя помнікі, якія з'яўляюцца найбольш значымі і гэтак далей. Сапраўды, мы сёння займаемся больш добраапрацаваннем — дзесяці прат падправіць, дзесяці падфарбаваць, але і на гэта патрабуецца не так ужо і мала сродкаў, як я ўжо казала, у 2009 годзе на гэта выдаткавана больш за 7 мільярдаў.

Абмеркавалі на «круглым stole» і праблемы правядзення творчых конкурсаў на стварэнне помнікаў і мемарыяльных комплексаў: — Конкурсы, якія праводзяцца апошнім часам, не конкурсы, а бязладдзе! — лічыць **Станіслаў Федчанка.** — Я ўжо ўспомніў, што ўсё робіцца пад канкрэтнага аўтара згрупаць 25 прац у цесным пакоі, палічыць гэта там — і ўсё. Ніякага ні абмеркавання, ні рэзанансу, ні тлумачэння, чаму перамог той, а не гэты? Ці воў конкурс на помнік у Трасцянецкім — 15 творчых прац было, але паведамілі, што ніводна не адпавядае ўмовам конкурсу... Але ж конкурсы робіцца не для таго, каб знайсці працаў, па якіх можна будаваць, а для таго, каб знайсці калектывы, што будзе весці гэтую працу.

Станіслаў Федчанка выказаў таксама сваю незадаволенасць тым, што ў Трасцянецкім конкурсе праводзіцца толькі на «сіпліны манумент» (згодна з палажэннем конкурсу), а не на ўсю тэрыторыю былога канцлагера: — У Трасцянецкім якую памылку дапусцілі — нехта ўжо распусіў, дзе будзе аляя плачу, дзе будзе аляя суму, а архітэктарам і скульптарам трэба зрабіць толькі ілюстрацыю да гэтага. Нельга так рабіць, працы павінны быць суцэльнымі, каб, калі казаць абразам, аўтарскі калектыв прымудуў усяго пэрсно, а не проста замяніў асобныя словы.

Таксама незадаволены конкурсам на стварэнне мемарыяльнага комплексу ў Трасцянецкім і **Леанід ЛЕВІН, заслужаны архітэктар, лаўрат Ленінскай і дзяржаўнай прэміі, адзін з аўтараў мемарыяльнага комплексу «Хатынь».** — Там Трасцянецкі — вельмі глыбокая і сур'язная, таму адведзена да яе трэба ставіцца гарадскім уладам. Ну а што датычыцца наогул правядзення конкурсу, то з'явілася нешта новае — не падводзяцца вынікі, не абмяркуююцца, зняважліва ставіцца да удзельнікаў... Мы ўзялі вельмі важную тэма, але трэба глядзець глыбей, бо сёння мы закруцілі толькі на верхавіны.

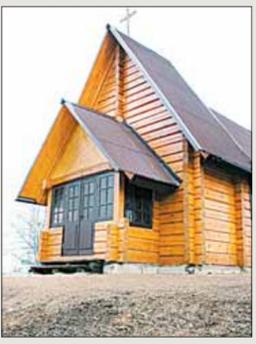
Павел БЕРАСНЕЎ.

Перадсвяточнае

Падарунак на Вялікідзень

На днях адным каталіцкім храмам у Мінску стала болей. У мікра-раёне Кунцаўшчына адчынілася невядучая каплічка парафіі святога Яна Евангеліста і святога Максімільяна Кольба.

Спальняны мікра-раёны Кунцаўшчына і Маскоўшчына хутка разбудоваюцца і добры падарунак вернікам да блізкага Вялікадня. Цяпер жыхарам ускраны града не трэба марнаваць шмат часу, каб дабрацца да цэнтры ў касцёл.

Капліца, узведзеная за доволі кароткі час, размяшчаецца на вуліцы Матушэвіча, 78. Прабашч гэтай парафіі айцец Аляксандр Пісарук з ордэна французскага выказаў вялікую падзяку тым, хто дапамагаву ў будаўніцтве святыні: «Новы храм — гэта не толькі будаўніцтва працы, але і шмат іншых пытанняў, якія вырашаліся паступова і з бо-жэй дапамогай». Ён таксама шыра запраўсі усіх вернікаў да малітвы ў новай капліцы. Набажэнствы будуць праходзіць у будныя дні ў 8:00 і 19:00, у нядзелю ў 9:30, 12:00 і 18:00.

У Вялікую суботу, з красавіка, тут каюцца візіты мітрапаліта Тадэ-вуса Кандрусевіча, які блаславіць травы на велікодных стол.

Каталіцкая царква ў Беларусі налічвае каля 1,5 мільёна вернікаў. Усяго ў краіне амаль 500 храмаў. У Мінску, аднак, толькі 4 вялікія касцёлы і тры маленькія каплічкі. Зараз у самым разгаре ўзвядзенне храма ў Серабранцы, які будзецца ў сучасным стылі хай-тэк. Шмат каталікаў у спальных раёнах града збіраюцца на малітву ў будынках ЖЭСАў.

Яўген ВАРАКСА.

Хаг Песах Sameax! Са святам Пасхі!

Альбо як яўрээм удаецца захаваць сваю нацыю і яе шматвятковыя традыцыі?

ПАЧАЛОСЯ самае старажытнае яўрэйскае свята — Песах, Альбо Пасха. Сёлетня Песах доўжыцца з 30 сакавіка па 6 красавіка, але пачынаецца ён, як усё яўрэйскае свята, напярэдніцай, з заходам сонца — 29 сакавіка.

— Самаа вялікая частка сёдня — «Магід» («Апавядальнік»), — раска-звае «Звяздзе» **Валянціна МАРОЗ, PR-менеджар Мінскага яўрэйскага абшчынскага дома.** — Так называюць і вядучага вечара. Яго заданне не проста пераказаць гісторыю Выхаду яўрэяў з Егіпта, але і перадаць дух таго часу так, каб кожны адчуў, што ён сам здзяйсняе Выхад з Егіпта. Запавет памятка пра гэту падзею і расказвае пра яе сваім нашчадкам у пасхальную ноч самы важны. Калектывная памяць, якая не пераважана на працягу стагоддзяў — дзівная з'ява, якая закладзена ў фарміраванні нацыі. Яна дапамагае зразумець, чаму яўрэі застаюцца адным народам ва ўмовах шматякавага рассялення, вучыць любіць і цаніць свабоду. І хоць запавет Памятка прадпісана на цэлы народ, на-бывае ён сэнс толькі тады, калі выконваецца яго асобныя людзі.

Падчас пасхальнай трапезы выпіваецца чатыры келіхі віна, які сімвалізуюць чатыры этапы выхаду з рабства, а дзеці задаюць чатыры пасхальныя пытанні: «Чаму мы ядзем мацу як сімвал свабоды?», «Чаму ядзем горкія травы як сімвал рабства?», «Чаму акупаем ежу ў салёную вадку?», «Чаму падчас пасхальнага сядззя сядзім, абмершым на левую руку?» У пошуках адказаў, якія не так ужо і лёгка знайсці, дарослыя расказваюць пра выхад яўрэяў з рабства больш за 3 тысячы гадоў таму, дзеці адчуваюць атмасферу Выхаду, і выконваецца запавет, дадзены ў Торы: «...і спавядай сьмту твайму».

На працягу ўсёх дзён свята Песах у яўрэйскіх дамах забаронена тры-маць кваснае і прадпісана есці мацу. Вырабляецца яна з мукі і вады,

На «Міс Беларусь» знайшлі самую таленавітую і беларускія карані «Каранёў»

Прыгожае жыццё

ЗВЯЗДА 31 сакавіка 2010 г.

Удзельніцы конкурсу «Міс Талент» выкладваліся па поўнай праграме — хто выконваў задзішуныя песні, хто уражваў судзіяў і публіку тэатралізаванымі танцамі, хто натхнёна «націскаў на клавішы» фартэпіяна, хто дэманстраваў фокусы, а хто маляваў жывыя карціны на спінах асістэнтаў.

Днямі тэлеканал АНТ зняў некалькі першых тэлевізійных шоу конкурсу «Міс Беларусь» — агульны паказ і папярэднія міні-конкурсы «Міс Талент», «Міс Фота», «Міс Спорт» і «Міс Топ-мадэль».

На першых жа здымках высветлілася, што фіналістка будзе не 30, як чакалася, а 31. Гэтай «арошанай нячотнай» пашчасліва стаць студэнтцы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры ірыне Панамарэцкі. 21-гадоваю брутэтку, якая прадставіла на конкурсе Мінск, залічылі ў лік фіналістак пазней за ўсіх — але яна спадзяецца на вярстанца падрыхтоўку і яшчэ паказаць сябе не горш за іншых. Тым больш, што зрабіць гэта ў конкурсах «Міс Фота» і «Міс Топ-мадэль» маглі абсалютна ўсе ўдзельніцы. А вось да спаборніцтва творчага і спартыўнага дапускаліся толькі тыя, хто падчас ударных заняткаў з педагогамі і трэнерамі прадэманстраваў сапраўды выбітныя здольнасці. Але ўсе вышкі цалкам апраўданыя — перамога ў кожным з конкурсаў аўтаматычна забяспечвае дзючатам месца ў топ-10 лепшых.

На тэатр «Міс Талент», напрыклад, прэтэндавалі ўсяго 10 дзючатаў. Большасць з іх спрабавалі ўраціць журы сваімі музычнымі талентамі — спевамі, танцамі — ад паста-

ноўкі тэатра лялек да страсных іспанскіх рытмаў, а таксама іграў на піяніна (гэтым інструментам сьвета, у лепшых традыцыйных інстытутаў шляхетных дзючатаў, валодае больш за трыццаць канкурсантаў).

Але знайшліся і больш смелыя рашэнні — адна з дзючатаў паказвала фокусы, другая выклікала бурныя захапленні, прадэманстраваўшы на адмысловых «палотнах» — спінах сімпатычных хлапцоў — бодзі-арт у нацыянальным стылі. Прычым для роспісу па целе дзючачыне не спатрэбілася шмат часу і адмысловых прыладаў — толькі палітра з фарбамі ды ўласныя пальцы. «А што, прыгожа атрымалася. Хоць ты спіну не мой цяпер!» — паджартувалі адзін з аднаго расфарбаваныя мастачкай мадэлі.

Пакуль члены журы раіліся паміж сабой нахонт аэонак, глядацкую ўвагу арганізатары падтрымлівалі, паказваючы ролікі з кастынгаў (ох, і даставалася ж там удзельніцам ад некаторых крытычна настроеных асобаў!), а сувядліваю шоу «Міс Талент» Георгій Калдуін і саліст расійскага гурта «Карані» Аляксандр Берднікаў забяспечвалі, узгадваючы пра беларускія карані апошняга. Аказваецца, хоць спявак і нарадзіўся ў Туркменстане, але ва ўзросце 5 гадоў разам з сям'ёй пераехаў у Мінск, тут скончыў школу і менавіта тут

пачаў эстрадную кар'еру, паехаўшы ў 16 гадоў з «Сябрамі» ў свой першы гастрольны тур, таму ўспамінаў пра Беларусь з артыста захаваўся шмат. «Што тут жыве столькі прыгожых дзючатаў, а памятаў заўжды», — галантна падтрымліваў Берднікаў усхваляваных канкурсантаў. Гэтая маральная падтрымка была неабходна ўсім дзючатам, а вось удача ўсімкнулася толькі адной. Каму? Гэта арганізатары пакуль што трымаюць у сакрэце — імя пераможцы конкурсу «Міс Талент» будзе названа ў адпаведным тэлевізійным выпуску праекта. Першы ж, азнамяляны, выпуск АНТ паказаў ужо ў гэтую нядзелю, 28 сакавіка.

Дарчы, акрамя гурта «Карані», падтрымліваць дзючатаў у іншых конкурсах будучы і іншыя расійскія зоркі — паводле завяздзёк падобных мерапрыемстваў, выключна мужчыны: Аляксандр Маршал, гурт «Чай удвай», Аляксандр Іванов з гуртам «Ронда» і нават элітажны стыліст, ён жа артыст, Сяргей Зверэў. Самым жа яркім і ў сэнсе «зорнасці», і ў плане эмоцый абяцае стаць, натуральна, фінальнае шоу «Міс Беларусь-2010», што адбудзецца 30 красавіка.

Вікторыя ЦЕЛІШУК, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

НОВАЯ ВАДЗІЦЕЛЬСКІЯ ПРАВА ДАІ ПЛАНУЕ ПАЧАЦЬ ВЫДАВАЦЬ У БЕЛАРУСІ

3 1 ЛІПЕНА ГЭТАГА ГОДА

Як паведаміў карэспандэнту агенцтва «Мінск—Навіны» старшы інспектар па асаблівым даручэнням аддзела рэгістрацыйна-экзамінацыйнай дзейнасці і тэхнагляду ўпраўлення ДАІ МУС Беларусі Дзмітрый Гарыновіч, арыентаванна кошты пасведчання еўрапейскага ўзору складзе адну базавую велічыню, у той час як цяпер атрыманне дакумента кіроўцы ацэньваецца ў палову базавай велічыні. Нагадаем: праз год з вадзіцельскім пасведчаннем, якое дзейнічае цяпер на тэрыторыі Беларусі, у еўрапейскія краіны не ўедзеш. Рэч у тым, што з 29 сакавіка 2011 года ўступаюць у сілу папраўкі ў Канвенцыю аб дарожным руху 1968 года. Да гэтага часу вадзіцельскія правы беларускія грамадзян павінны будаць адпавядаць еўрапейскаму стандарту.

— Ужо распрацаваны канчатковы ўзор новага вадзіцельскага пасведчання ў выглядзе пластыкавай карткі з сучаснымі элементамі засцярогі, — патлумачыў Дзмітрый Гарыновіч. — На прызванні баку — фотаздымак уладальніка, яго прозвішча, імя і імя па бацьку, асабісты подпіс, дата і месца нараджэння, інфармацыя пра тое, калі і ким выданыя правы і тэрмін іх дзеяння, серыя і нумар дакумента. На адваротным баку пасведчання пазначаныя катэгорыі, у асобных графах — даты адкрыцця і заканчэння дзеяння кожнай катэгорыі.

Ігар ГОЛАД, «Мінск—Навіны».

МОНАРЭЙКА ПЛАНУЕЦА НА ІНСТЫТУЦЕ

Інстытут культуры і чыгуначны вакзал можа злучыць монарэйкава дарога.

Прыпяны пункт «Інстытут культуры» ў найбліжэйшы час чакае сур'ёзна перабудова. У гэтым і 2011 годзе будзе праектавацца яго рэканструкцыя, працесі якую намечана да 2014 года. Тут плануецца пабудоваць некалькі дадатковых пасажырскіх платформаў і крыты павільён, каб у перспектыве гэты чыгуначны пункт змог перамацаць не толькі прыгарадныя, але і цыгільны далёкае накіраванне. Монарэйкава дарога на ўчастку паміж дзюма запатрабаваным чыгуначнымі станцыямі створыць дадатковыя зручнасці не толькі для пасажыраў, якія едуць праз Мінск транзітам, але і для гараджан.

Міхаіл МІХАЙЛАЎ, «Мінск—Навіны».

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2010 года — запавяніце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылаіце яе да 9 красавіка ў рэдакцыю на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчык можа выйграць электрачайнікі, DVD-прайгравальнікі, тэлевізары, печ ЗВЧ і кухонны камбайн. Розыгрыш прызоў адбудзецца 13 красавіка 2010 г., вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» па 21 красавіка 2010 г.

Дастаўку прызоў ажыццяўляе рэдакцыя. Атрымаць прыз можна самастойна ў рэдакцыі па 30 чэрвеня 2010 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2010 года і пашпарта. Пасля 30 чэрвеня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Правільны гульні чытайце ў газеце «Звязда» па 02.03.10.

Тэрмін правядзення гульні — з 2.03.10 па 30.06.10.

Пасведчання аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1639 ад 26.02.10, выдана Міністэрствам гандлю РБ.

12 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2010 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адраснае сувязі) на II кв. або 1-е паўг. 2010 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

«Перадвелікодная (Хрыстова) свечка — што Божае яечка»

Для традыцыйнай культуры ўсіх усходнеславянскіх народаў характэрна адна важная святочная акалічнасць — паліць на вялікія святыя вогнішча. На Вялікідзень у тых вёсках, у якіх не было храмаў, роўна ў поўнач каля кожнай хаты ўспыхаў ачышчальны агонь. Яго падтрымлівалі аж да самай раніцы, да ўскоду Сонца. Пра гэта сведчаць матэрыялы сучаснага экспедыцыі, а таксама нашы ўласныя запісы, зробленыя ў 2004 г. у в. Тонж Лельчыцкага раёна Прычым зноў-такі лічылася недапушчальным, каб нехта з аднавіскоўцаў не запаліў вогнішча каля сваёй хаты, ад не наклікаў бяду.

У некаторых рэгіёнах у вёсках вогнішчаў не палілі, але існавала правіла не тушыць святло ў хаце аж да ранку. Калі ў такую ноч паглядзець на вёску з вышнімі тлушчына палёту, то, дзякуючы запаленым вогнішчам або святлу ў кожнай хаце, яна будзе нагадваць асвячонку «дарожку» ў будучыню, той самы Млечны шлях у нашым паднябессі.

Асаблівай пашанай сярод славянцаў карысталася свечка, з якой вернікі хадзілі хрэснымі ходам вакол храма. У культуры ўсходніх славянцаў свечка сімвалізавала, з аднаго боку, вечнае святло, жывы агонь, а з іншага — мімагледнасць і непрадказальнасць чалавечага жыцця, якое можна патушыць гэтаксама лёгка, як і полымя свечкі. Не здарма пра чалавека маглі сказаць: «Жыве, як свечка на вятры трымціць». З прыходам хрысціянства свечка стала ўвабавеннем Боскага святла. Для вернікаў запаленая свечка стала сімвалам асабістай веры.

Вялікодную свечку на працягу года, да наступнага Вялікадня, захоўвалі за бажніцай разам з грамнічнай. Калі грамнічную свечку выкарыстоўвалі даволі часта як у абрадавых, так і ў пазабрадавых сітуацыях, то вялікодную — толькі ў выключных сітуацыях, часам безнадзейных. Яе запальвалі пры цяжкіх родах, пры лячэнні цяжкай хваробы, напрыклад, пры псіхічных захворваннях. Менавіта вялікодную свечку запальвалі пры пабудове новай хаты, а таксама калі закладвалі пач.

Лічылася, што запаленая вялікодная свечка з'яўляецца надзейным абярэгам хаты ад маланкі і пажару. Асаблівай пашанай карысталася вялікодная свечка ў пастухоў. Каб не згубіць свой статак, пастух закатаў крыху воску з вялікоднай свечкі ў кнут ці ражок. Падтрымкі Нябёсаў чакалі ў гэты дзень і пчалары. Яны верылі ў тое, што калі пацху ўзяць крыху воску са свечкі на панікадзіле і пакласці ў адзін са сваіх вулляў, то улётку будзе багата мёду, а па восені — воску.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Змяняюцца гарадскія маршруты

З 3 красавіка па 7 лістапада ў сталіцы з мэтай паліпашанна транспартнага абслугоўвання пасажыраў па выхадных арганізуюцца праца экспэрснага аўтобуснага маршрута № 170-Э «ДС «Заход-3» — Заходняя могілка» з рухам па вуліцах Лабанка, Гарыцкага, Алібэгава, па праспекце газеты «Звязда», вуліцы Громава, Мяньюкоўскай трасе, ад Н-8931 у прамым і зваротным напрамку.

У сувязі з рэканструкцыяй пудей на участку ад разваротнага кола трамваяў «Трактарны завод» па вуліцы Даўгаборскай да дыспетчарскай станцыі «Себрабранка» па вуліцы Малініна з 1 красавіка па 1 снеж-

ДЗІЦЯЧЫЯ КНІГІ

30 сакавіка Міністэрства сувязі і інфарматызацыі ўвяло ў абарачэнне паштовыя маркі на тэму «Дзіцячыя кнігі» з лагатыпам «EUROPA». Мастак Ганна Раманоўская.

Усім іхнемся!

Рускія хакеры пакапаліся ў праграмным забеспячэнні ракет «Тамагавы». Зараз яна завецца «Бумеранг».

— Як там Каляня? — Ды трапіў на катаргу! — Што такое?! — Жаніўся, а ў цешчы агарод 2 гектары!

Чым больш часу жанчыны праводзіць голай, тым багацейшы яе гардэроб!

— Матуля, Алесь сказаў, што я чужоўна дзючына. Можна, я запрашу яго ў госці? — Не трэба. Хай і далей так дмае.

Дзіця ў мяне на маці падобнае. Гарлапаніць гучна, пранізліва!.. А вось вочы мае — інаватыя, бегаюць...

Спракмы па тэлефону (017) 245 61 41. УНП 100068131

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **ЗВЯЗДА** з бясплатнымі ўкладкамі:

«Чырвоная змена», «Месце самоуправление», «Краіна здароўя», «Жырандоля», «Купілі лепшай» «насперак чарнобылю»

(індэкс выдання) _____

Колькасць камплектаў _____

на 2010 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Каму _____

Куды _____ (прозвішча, ініцыялы)

_____ (адрас)

(паштовы індэкс) _____ (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету **ЗВЯЗДА** з бясплатнымі ўкладкамі:

«Чырвоная змена», «Месце самоуправление», «Краіна здароўя», «Жырандоля», «Купілі лепшай» «насперак чарнобылю»

(індэкс выдання) _____

Колькасць камплектаў _____

на 2010 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Каму _____

Куды _____ (прозвішча, ініцыялы)

_____ (адрас)

(паштовы індэкс) _____ (горад, населены пункт)

Дзве даты

Віншваем любую дачушку **Вольгу Мікалаўну КАВАЛЬЧУК з юбілеем.** Зычым моцнага здароўя, шчасця і радасці, поспехаў і ладу ў сям'і, удачы і дабрабыту.

Любячыя цябе бацькі, в. Горная Рута.

ОАО «МИНСКТЕЛЕКОМСТРОЙ» сообщат о закрытии реестра акционеров и начале выплаты дивидендов за IV квартал 2009 года. Выплата дивидендов будет производиться с 23 апреля 2010 года.

Спракмы па тэлефону (017) 245 61 41. УНП 100068131

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

1. Пешыя гатунак лямчкі. Частка горада. Вымерны від голуба. Царская крэсла. Дзючата назва браць. 2. Палітычны арганізацыя. Ас «зарэччэ». 3. Халодны элемент. Курорт у Бельгіі. 4. Частка батальёна. 5. Цэна. Старца. 6. Частка батальёна. 7. Частка батальёна. 8. Частка батальёна. 9. Частка батальёна. 10. Частка батальёна. 11. Частка батальёна. 12. Частка батальёна.

СЁННЯ

Месяц Поўня. Месяц у сюз'і Скарпіёна.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.46	19.43	12.57
Віцебск	6.34	19.34	13.00
Магілёў	6.36	19.33	12.57
Гомель	6.34	19.28	12.54
Брэст	7.01	19.58	12.57
Брэст	7.03	19.57	12.54

Імяныны

Пр. Кірылы, Трафіма. К. Альбіны, Карнелі, Веняміна.

НАДВОР'Е на зяўтра

Геомагнітныя узрушэнні

Горад	Тэмпература	Аб'ём ападкаў
Віцебск	+8...+10°C	06 мм
Мінск	+8...+10°C	18 мм
Магілёў	+7...+9°C	03 мм
Брэст	+9...+11°C	15 мм
Гомель	+8...+10°C	09 мм

Аб'ясненні: — німа прыкметных геомагнітных узрушэнняў — невялікія геомагнітныя узрушэнні — слабая геомагнітная бура

ВАРШАВА +13...+15°C, КІЕВ +7...+9°C, РЫГА +6...+8°C, ВІЛЬНЮС +8...+10°C, МАСКВА +9...+11°C, С.ПЕЦЯРБУРГ +7...+9°C

31 сакавіка

1893 год — нарадзіўся (в. Палуж Краснапольскага раёна Магілёўскай вобл.) А. Мрый, (сапр. Шашалевіч Андрэй Антонавіч), вядомы беларускі пісьменнік. З 1918 года служыў у Чырвонай Арміі, з 1921-га — настаўнічаў у Краснаполлі, працаваў стільрэдактарам у газеце «Звязда». Аўтар нарысаў, апавесцяў «Няпросты чалавек», «Моладзь», «Камандзір» і інш. У 1934, 1937 і 1940 гадах арыштоўваўся органамі НКВС. Пакаранне адбываў у Карагандзе, Валдагоскай і Мурманскай абласцях. Памёр у 1943 годзе. Разбітаваны ў 1961-м.

1889 год — адбылося адкрыццё Эйфелевай вежы.

«Палкага каханія трэба баяцца гэтак жа, як і нявісці. Калі каханне моцнае, яно заўсёды яснае і спакойнае». Бенджамін ФРАНклін (1817—1862), амерыканскі пісьменнік.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ Сканворд (27 сакавіка)

Па гарызанталі: Цабэрк. Самавар. Морж. Стэнд. Варштат. Ручнік. Наа. «Волагда». Груда. Хоста. Тура. Яравіт. Сявляк. Штанга. Іон. Дар. Прокл. Намаз. Аер. Лазня. Сястра. Чарада. Арап. Дзлі. Манама. Яшчарка.

Па вертыкалі: Завая. Рьтуал. Вілка. Вандал. Рэгі. Газа. Чуфа. Рысь. Твар. Страх. Народа. Камета. Агрэх. Этнас. Ідал. Сірын. Апія. Драга. Пас. Метр. Чмут. Дублікат. Ікар. Колер. Адан. Ратонда.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажасць за змест рэкламы нясучы рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 1541. Нумар падпісаны ў 19.30.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛІШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл.факс); адрэдакцыі: п'ясыма — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыя: 292 22 03.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

Аўтары аўтыбіяграфічных матэрыялаў нясучы адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй п'ясымы. Перадруку матэрыялаў, аўтыбіяграфічных с «Звязды», толькі з дазволу рэдакцыі.